

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Ontwerp

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

1	Aanbieding.....	4
1.1	Inleiding.....	4
1.2	Leeswijzer.....	5
2	Jaarrekening in één oogopslag	6
2.1	Algemeen.....	6
2.2	Jaarrekeningresultaat	6
2.3	Vermogenspositie	7
2.4	Wet normering topinkomens.....	7
3	Jaarverslag	8
3.1	Realisatie programma's	8
3.2	Programma Toetsing en Vergunningverlening	8
3.3	Programma Toezicht en Handhaving	11
3.4	Kwaliteitscriteria VTH.....	13
3.5	Klanttevredenheidsonderzoek	15
4	Paragrafen.....	16
4.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	16
4.1.1	Weerstandscapaciteit	17
4.1.2	Risicoanalyse.....	17
4.1.3	Beheersmaatregelen	17
4.1.4	Impact COVID-19 virus.....	18
4.1.5	Ratio.....	18
4.1.6	Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheer	19
4.2	Financiering	19
4.2.1	Schatkistbankieren	19
4.2.2	Kasgeldlimiet en de renterisiconorm	19
4.2.3	Kredieten.....	19
4.3	Bedrijfsvoering	21
4.3.1	Personeel en organisatie	21
4.3.2	Klachten handelen ODH	22
4.3.3	Informatisering en automatisering	23
4.3.3.1	Informatiebeveiliging en AVG	23
4.3.3.2	Digitale informatievoorziening	23
4.4	Onderhoud kapitaalgoederen	25
5	Jaarrekening.....	26
5.1	Programmaverantwoording	26
5.1.1	Toelichting programma's	26
5.1.2	Programma Toetsing en Vergunningverlening	26
5.1.3	Programma Toezicht en Handhaving	26
5.1.4	Algemene dekkingsmiddelen.....	27
5.1.4.1	Deelnemersbijdragen.....	27
5.1.4.2	Additionele projecten	28
5.1.4.3	Overige opbrengsten	29
5.1.5	Overhead	29
5.1.6	Onvoorzien.....	29
5.1.7	Mutaties reserves	29
5.2	Overzicht incidentele lasten en baten.....	30
6	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	32
6.1	Wet- en regelgeving.....	32
6.2	Algemene waarderingsgrondslagen	32
6.3	Activa	32
6.3.1	Materiële vaste activa	32
6.3.2	Vlottende activa	32
6.4	Passiva	33
6.4.1	Eigen vermogen.....	33
6.4.2	Vlottende passiva	33

7	Balans en toelichting	34
7.1	Balans	34
7.2	Toelichting op de balans	34
7.2.1	Vaste activa	34
7.2.2	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	35
7.2.3	Liquide middelen	35
7.2.4	Overlopende activa	35
7.2.5	Eigen vermogen	35
7.2.6	Voorzieningen	35
7.2.7	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	36
7.2.8	Overlopende passiva	36
7.3	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	37
8	Besluit Algemeen Bestuur	38
9	Bijlagen	39
9.1	Exploitatierkening	39
9.2	Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld	41
9.3	BBV-informatie	42
9.4	Wet normering topinkomens	44
9.5	Kwantitatieve verantwoording realisatie programma's	45
9.5.1	Programma T&V	45
9.5.1.1	Milieu-inrichtingen	45
9.5.1.2	Bodem & Ondergrond	45
9.5.1.3	Natuurbescherming	46
9.5.1.4	Milieu & RO	47
9.5.1.5	Overige taken	47
9.5.1.6	Kritische Prestatie Indicatoren T&V	49
9.5.2	Programma T&H	52
9.5.2.1	Toezicht	52
9.5.2.2	Overlast	52
9.5.2.3	Duurzaamheid	54
9.5.2.4	Handhaving	54
9.5.2.5	Overige taken	55
9.5.2.6	Totaalbeeld	55
9.5.2.7	Kritische Prestatie Indicatoren T&H	55
9.6	Totaalbeeld raming en realisatie werkplannen in uren	58
9.7	Raming en realisatie werkplan T&V	59
9.8	Raming en realisatie werkplan T&H	62
10	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	66
11	Begrippen- en afkortingenlijst	67

1 Aanbieding

1.1 Inleiding

Voor u ligt de jaarstukken 2020.

2020 is een bijzonder jaar geweest voor de ODH. Na een intensieve start van het jaar waarbij de agenda voor een groot deel beheerst werd door de stikstofproblematiek, werd Nederland in maart geconfronteerd met een pandemie die we als maatschappij nooit eerder hebben meegemaakt. Dit heeft geleid tot een reeks maatregelen om de negatieve gevolgen van het COVID-19 virus voor de volksgezondheid te beperken.

Essentieel daarbij stond het uitgangspunt om zoveel mogelijk vanuit huis te gaan werken. De ODH heeft snel geschakeld en is in één weekend overgegaan naar een systeem van collectief thuiswerken en is hierbij gefaciliteerd door een robuuste digitale omgeving. In de periode tot juni is vervolgens ook noodgedwongen het toezicht buitenshuis aangepast en beperkt gebleven tot fysiek toezicht in situaties met acuut of aanzienlijk gevaar voor de leefomgeving en veiligheid. Alle andere vormen van toezicht waren in die periode “op afstand”. Vanaf half juni is het reguliere toezicht weer opgepakt onder stringente protocolaire voorwaarden. De accenten hebben daarbij toen ook anders gelegen. Er heeft bijvoorbeeld ten opzichte van een “normaal” jaar aanmerkelijk minder toezicht plaatsgevonden bij horecagelegenheden. Het invoeren van een mix van administratief en fysiek toezicht (buiten de periode van half maart tot half juni) heeft ervoor gezorgd dat er geen achterstanden van betekenis zijn ontstaan. Op de werkgebieden advies, toetsing en vergunningen is 2020 zelfs een zeer productief jaar geweest. Er hebben namelijk t.o.v. de primaire begroting in de loop van het jaar diverse intensiveringen plaats gevonden op met name het werkveld van de Wet natuurbescherming. Zo heeft het bijzondere jaar 2020 uiteindelijk niet geleid tot significante afwijkingen in het aantal geleverde producten en diensten. De medewerkers van de dienst hebben ondanks deze soms lastige werkomstandigheden een mooi resultaat neergezet. Zo is duidelijk geworden dat de ODH tegen een stootje kan en staat als een huis. Ze heeft bewezen zich goed aan te kunnen passen aan drastisch gewijzigde omstandigheden.

Afgelopen jaar zijn de voorbereidingen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet ook voortgezet ondanks de voortdurende onzekerheid over het moment van invoering en alle eerdere uitstelmomenten. Zo is het op het moment van schrijven van deze tekst (begin februari) nog steeds onduidelijk of de invoeringsdatum van 1-1-2022 blijft staan. De voorbereidingen bij de ODH gaan vooralsnog gewoon door en het lijkt mogelijk op tijd de noodzakelijke voorzieningen te realiseren zoals de aansluiting op het landelijke DSO netwerk.

In het afgelopen jaar zijn maatregelen getroffen om het thuiswerken te faciliteren. Omdat de ervaringen met het thuiswerken zich lijken te ontwikkelen tot structureel meer thuiswerken in de toekomst na COVID-19, is voor alle medewerkers afgelopen jaar een thuiswerkfaciliteit gecreëerd. De dienst heeft in het kader van haar digitaliseringsopgave het afgelopen jaar ook de mogelijkheden verkend voor een nieuw zaakstelsel als vervanger van SquitXO. Tevens zijn er stappen gezet naar meer toekomstbestendige oplossingen voor data en documenten beheer. De extra inzet op ziekteverzuim heeft ook duidelijk zijn vruchten afgeworpen en het verzuimpercentage is fors teruggelopen. Anno januari 2021 ligt het percentage onder de streefnorm van 4,5%.

Samengevat is 2020 een intensief jaar geweest met goede resultaten en is de dienst klaar voor de toekomst en vol ambitie om haar kennis en expertise blijvend in te zetten ook in de periode na COVID-19.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 vindt u een samenvatting van de financiële verantwoording van de jaarrekening. In hoofdstuk 3 is het jaarverslag opgenomen en hoofdstuk 4 behandelt de paragrafen. Hoofdstuk 5 behandelt de jaarrekening en in hoofdstuk 6 zijn de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling opgenomen. In hoofdstuk 7 is de balans met toelichting opgenomen, waarna in hoofdstuk 8 het besluit van het Algemeen Bestuur is opgenomen. De bijlagen zijn in hoofdstuk 9 opgenomen, waarna in hoofdstuk 10 de controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen. De jaarrekening wordt afgesloten met een begrippen- en afkortingenlijst.

2 Jaarrekening in één oogopslag

2.1 Algemeen

Dit hoofdstuk geeft voor de programma's Toetsing en Vergunningverlening (T&V) en Toezicht en Handhaving (T&H) de realisatie op de begroting 2020 weer. In paragraaf 2.2 wordt het jaarrekeningresultaat op programmaniveau weergegeven en in paragraaf 2.3 wordt de verkorte balans van de ODH weergegeven om inzicht te geven in de vermogenspositie.

2.2 Jaarrekeningresultaat

Tabel 1 Programmaverantwoording

Omschrijving	Realisatie 2019	Primitieve begroting 2020	Wijzigingen VJN 2020	Wijzigingen NJN 2020	Overdracht asbesttaken	Administratieve wijzigingen t/m NJN	Begroting na NJN	Administratieve wijzigingen na NJN	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020
1 Programma Toetsing en Vergunningverlening	7.616.318	7.084.300	-86.900	29.600	77.400	1.705.100	8.809.500	924.800	9.734.300	8.979.950	754.350
2 Programma Toezicht en Handhaving	6.751.905	6.849.700	110.000	-151.400	66.800	187.300	7.062.400	69.000	7.131.400	7.158.884	-27.484
Totaal lasten programma's	14.368.223	13.934.000	23.100	-121.800	144.200	1.892.400	15.871.900	993.800	16.865.700	16.138.834	726.866
3 Algemene dekkingsmiddelen	-23.115.891	-22.797.000	-150.700	-10.200	-214.300	-2.274.900	-25.447.100	-1.293.200	-26.740.300	-25.965.727	-774.573
4 Overhead	9.010.468	8.817.900	127.600	132.000	70.100	382.500	9.530.100	299.400	9.829.500	9.826.893	2.607
5 Heffing Vpb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Onvoorzien	0	45.100	0	0	0	0	45.100	0	45.100	0	45.100
Saldo van baten en lasten	262.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mutaties reserves											
Stortingen reserves											
AR: resultaat jaarrekening 2018	41.916	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves											
AR: saldo jaarrekening 2018	-167.316	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AR: egalisatie deelnemersbijdrage	-137.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-262.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Resultaatbestemming

De jaarrekening 2020 sluit met een onverdeeld positief rekeningresultaat van € 483.451.

Bij besluit van 26 juni 2019 heeft het Algemeen Bestuur (AB) besloten met ingang van 2019 over te gaan tot een systeem van nacalculatie. Afrekening vindt plaats op basis van het werkelijk aantal bestede uren en het werkelijk uurtarief en niet op basis van gerealiseerde producten en diensten (output). Een jaarrekeningresultaat wordt om die reden collectief op basis van het werkelijk aantal bestede uren per deelnemer afgerekend.

Indien het verschil van de deelnemersbijdrage tussen voor- en nacalculatie zich binnen de bandbreedte van 10% bevindt dan wordt het verschil meegenomen naar een volgend dienstjaar via een vordering of schuld op de balans. Is het verschil van de deelnemersbijdrage tussen voor- en nacalculatie meer dan 10% dan wordt het verschil buiten de bandbreedte van 10% met de deelnemer afgerekend.

Het onverdeelde rekeningresultaat van 2020 van € 483.451 is verrekend met de deelnemersbijdrage (zie tabel 17) en toegevoegd aan de balanspost overlopende passiva. Als gevolg daarvan sluit de jaarrekening zonder saldo.

In hoofdstuk 5.1 is een nadere toelichting op de programmaverantwoording opgenomen.

2.3 Vermogenspositie

Tabel 2 Verkorte balans

Activa	31-12-2020	31-12-2019	Passiva	31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa	1.535.483	1.438.649	Eigen vermogen	1.071.385	1.071.385
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	17.170.351	16.539.559	Voorzieningen	272.521	298.074
Liquide middelen	7.964	21.765	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.190.676	3.951.669
Overlopende activa	1.025.380	429.174	Overlopende passiva	14.204.596	13.108.019
TOTAAL ACTIVA	19.739.178	18.429.147	TOTAAL PASSIVA	19.739.178	18.429.147

De post vaste activa geeft de stand van de investeringen in materiële vaste activa na afschrijvingen weer die ten laste zijn gebracht van de door het AB in 2012 beschikbaar gestelde kredieten voor ICT van € 1.685.000 en voor Huisvesting en inventaris van € 354.000.

In 2017 heeft het AB voor de vervanging van ICT-investeringen een krediet beschikbaar gesteld van € 2.375.000, waarna in 2018 bij Voorjaarsnota 2018 een aanvullend krediet van € 75.000 is beschikbaar gesteld voor de aanschaf van tablets voor de mobiele toezichtapplicatie. Bij Voorjaarsnota 2020 is het krediet ICT in verband met indexering aangevuld € 202.400. Het totale beschikbaar gestelde krediet ICT bedraagt € 2.652.400. Bij Voorjaarsnota 2019 is het in 2012 beschikbaar gestelde krediet Huisvesting en inventaris in verband met de uitbreiding van de huisvesting verhoogd met € 85.000. Bij Voorjaarsnota 2020 is het krediet Huisvesting en inventaris als gevolg van indexering aangevuld met € 32.700, waardoor het totaal beschikbaar gestelde krediet € 471.700 bedraagt.

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar bestaan met name uit de eind 2020 gefactureerde deelnemersbijdragen over 2021 en de rekeningcourant Schatkistbankieren. De liquide middelen betreft het saldo dat ultimo van het jaar aan banksaldi beschikbaar was. De in de overlopende activa opgenomen posten hebben betrekking op kosten die in 2020 zijn betaald, maar die betrekking hebben op 2021 alsmede nog te ontvangen bijdragen in de additionele projectkosten.

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het onverdeelde rekeningresultaat. Het onverdeelde rekeningresultaat van € 483.451 is op basis van het besluit van het AB van 26 juni 2019 verrekend met de deelnemersbijdrage en toegevoegd aan de balanspost overlopende passiva.

De voorzieningen bestaan uit het saldo van de voorziening werkloosheidsuitkeringen. De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar bestaan voornamelijk uit nog af te dragen BTW, loonheffing, sociale premies en pensioenpremies.

De overlopende passiva bestaan uit de over het eerste halfjaar van 2021 bij de deelnemers in rekening gebrachte voorschotbijdragen, de gefactureerde dwangsommen, de verrekening met de deelnemers op basis van nacalculatie en uit nog te ontvangen facturen van in 2020 geleverde goederen en diensten.

Meer gedetailleerde informatie is opgenomen onder 7.1 Balans.

2.4 Wet normering topinkomens

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de ODH. Het voor de ODH toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 (het algemene bezoldigingsmaximum).

Het WNT-maximum voor de leden van het AB bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

De ODH heeft in 2020 geen topfunctionarissen en leden en voorzitters van interne toezichthoudende organen, waarvan de bezoldiging boven het bezoldigingsmaximum uitkomt.

In bijlage 9.4 is de verantwoording van de ODH op grond van de WNT opgenomen.

3 Jaarverslag

3.1 Realisatie programma's

Jaarlijks wordt per deelnemer een werkplan opgesteld als basis voor de uitvoering van vergunningverlening¹, toezicht² en handhavingstaken (VTH-taken). De taken zijn in 2020 grotendeels uitgevoerd volgens deze werkplannen. Er wordt zaakgericht gewerkt, ondersteund door digitale processen en op basis van de bestuurlijk vastgestelde PDC³ van de omgevingsdiensten in Zuid-Holland. Op de VTH-taken zijn de kwaliteitscriteria van de Wabo van toepassing en de kaders die worden gesteld in de wet VTH.

Voorfinanciering vindt plaats op basis van output, dat wil zeggen aan de hand van de per opdrachtgever te leveren producten en diensten. De deelnemersbijdrage is op basis van voorcalculatie vastgesteld. Verantwoording over 2020 vindt conform de bestuurlijke afspraak via nacalculatie op basis van het aantal gerealiseerde uren.

Het werkaanbod is voor een groot deel vraag gestuurd en daardoor deels afhankelijk van externe ontwikkelingen en factoren. Het gaat dan vooral om vergunningaanvragen, meldingen, klachten en toezichtresultaten die leiden tot verder toezicht en/of handhaving. In de diverse ambtelijke voortgangsrapportages (juni en september) en de jaarrapportage is aan de deelnemers uitgebreid gerapporteerd over de voortgang van de werkzaamheden per deelnemer.

Indien de daadwerkelijke kentallen (in uren) lopende een uitvoeringsjaar significant afwijken van de kentallen (in uren) van de begroting, wordt hierover tussentijds per deelnemer (ambtelijk) gerapporteerd. Deze afwijkingen worden in de Voorjaars- of Najaarsnota gerapporteerd indien ook sprake is van een effect op de totale deelnemersbijdrage. De kwantitatieve verantwoording (aantallen) is opgenomen in bijlage 9.5 en vindt plaats op basis van de registratie van werkzaamheden in het zaakstelsel.

3.2 Programma Toetsing en Vergunningverlening

Het programma T&V bestaat uit de volgende werkvelden:

- Milieu-inrichtingen (inclusief asbestsloop)
- Bodem & Ondergrond (bodemkwaliteit, grondwater, ontgroning, PMV)
- Natuurbescherming
- Milieu & RO (lucht, geluid, externe veiligheid, MER)
- Overige taken

De taken zijn uitgevoerd conform de werkplannen van de individuele deelnemers. Het gaat daarbij om de reguliere wettelijke taakuitvoering (meldingen, toetsingen, vergunningen en beschikkingen) en de opgedragen taken ter ondersteuning van bijvoorbeeld planontwikkeling of MER-procedures. Daarnaast zijn met name op het gebied van bodem, externe veiligheid en geluid op reguliere basis adviestaken verricht voor verschillende opdrachtgevers. Verder zijn veranderingen in regelgeving opgepakt en geïmplementeerd, zoals ontwikkelingen op het vlak van natuurregulering en de voorbereiding op de Omgevingswet.

In grafiek 1 is een grafische weergave opgenomen van het aantal zaken per werkveld en het aandeel in % van het werkveld van het totaal werkvolume.

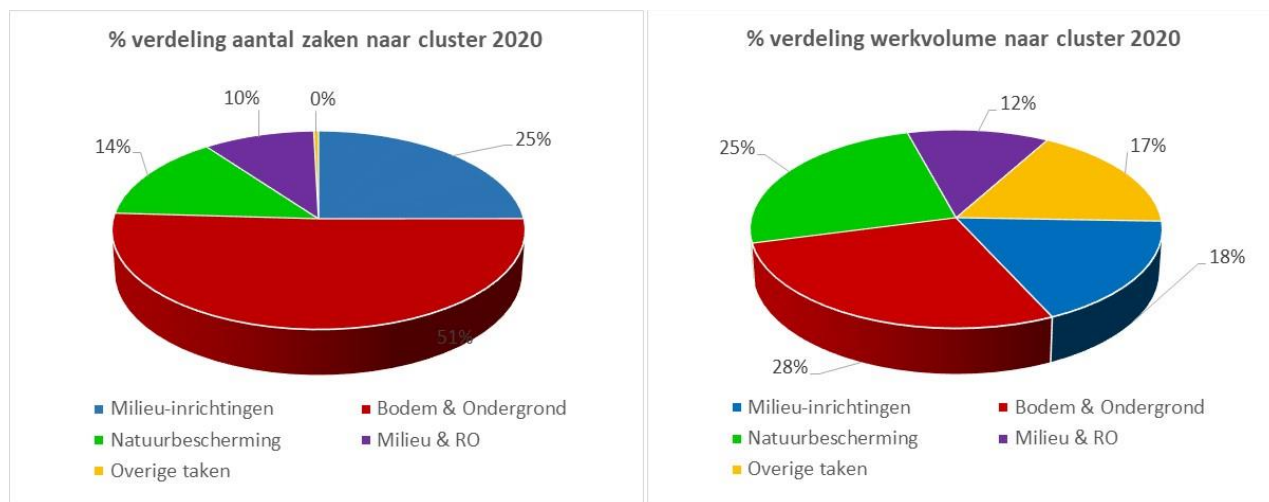
In grafiek 2 is het aantal gerealiseerde zaken en uren per werkveld opgenomen vanaf 2015 t/m 2020.

¹ Onder "vergunningverlening" wordt tevens begrepen de taken op het gebied van toetsing en advisering

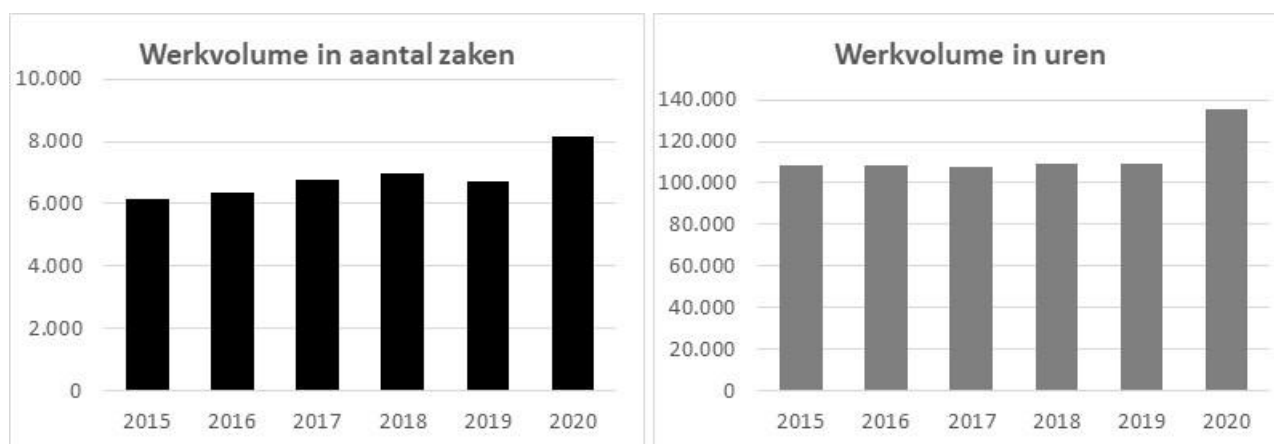
² Onder "toezicht" wordt tevens begrepen het behandelen van overlastmeldingen

³ Producten- en Diensten Catalogus Omgevingsdiensten Zuid-Holland, versie 1.0 d.d. 9 september 2013

Grafiek 1 Procentuele verdeling naar cluster op basis van gerealiseerde aantallen en gerealiseerd werkvolume

Grafiek 2 Aantal gerealiseerde zaken per werkveld (2015-2020)

Het gerealiseerde aantal zaken is in 2020 beduidend hoger geweest dan de voorgaande jaren. Dit wordt veroorzaakt door de taakuitbreiding op (asbest)sloopmeldingen (de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Rijswijk en Wassenaar hebben de asbesttaak in 2020 overgedragen aan de ODH) en de intensivering op de taakuitvoering voor natuurbescherming. Lopende 2020 is de raming naar boven bijgesteld omdat sprake bleek van een noodzakelijke intensivering voor natuurbescherming en de waterwet. Het totaal aantal uitgevoerde zaken binnen het programma T&V is lager dan de bijgestelde raming voor 2020. Dit zit vooral bij de werkvelden bodem en Milieu & RO. Deze daling heeft een incidenteel karakter en is vooral gekoppeld aan de problematiek rond stikstof en COVID-19 en de remmende invloed daarvan op de ontwikkeling van woningbouwlocaties. Fluctuaties in vraag als gevolg van externe factoren doen zich overigens elk jaar voor en zijn van invloed op het werkaanbod.

Voor natuurbescherming is 2020 een intensief jaar geweest. Zowel voor gebiedsbescherming (waaronder stikstof) als voor soortenbescherming is in 2020 sprake geweest van een substantiële intensivering. Voor stikstof kenmerkt 2020 zich als het jaar waarin de nodige veranderingen zijn opgetreden in de regelgeving en waarin de vergunningverlening weer op gang is gekomen. Op het vlak van de soortenbescherming wordt de afhandeling van aanvragen bemoeilijkt door de strikte regelgeving, het detailniveau van de te beoordelen aanvragen en de onvoldoende kwaliteit van de aanvragen, onderliggende ecologische onderzoeken en onderbouwingen. In samenwerking met de provincie is een stappenplan ontwikkeld om hierin verbetering te brengen.

De voorbereiding op de Omgevingswet (Ow) vindt plaats samen met de gemeenten en provincie in diverse overleggen en werkgroepen en ook door nieuwe regelgeving inhoudelijk te beoordelen en desgevraagd van commentaar te voorzien. Verder worden de landelijke ontwikkelingen gevolgd en is bij enkele gemeenten deelgenomen aan een zogenaamde vergunningentafel om ervaring op te doen met een meer integrale benadering van de afhandeling van aanvragen.

Vanaf halverwege maart 2020 zijn de werkzaamheden binnen het programma T&V als gevolg van de COVID-19 maatregelen en de intelligente Lock down volledig vanaf de thuiswerkplek uitgevoerd. Omdat de ODH haar werksystemen heeft ingericht op het plaats- en tijdonafhankelijk werken konden de werkzaamheden vrijwel ongestoord doorgang vinden. De werkzaamheden binnen het programma T&V zijn ook niet sterk afhankelijk van activiteiten buiten op locatie. De gewijzigde omstandigheden hebben nagenoeg geen effect gehad op de productiviteit en effectiviteit van de werkzaamheden.

Een meer gedetailleerde verantwoording is opgenomen in bijlage 9.5.1.

3.3 Programma Toezicht en Handhaving

Het programma T&H bestaat uit de volgende werkvelden:

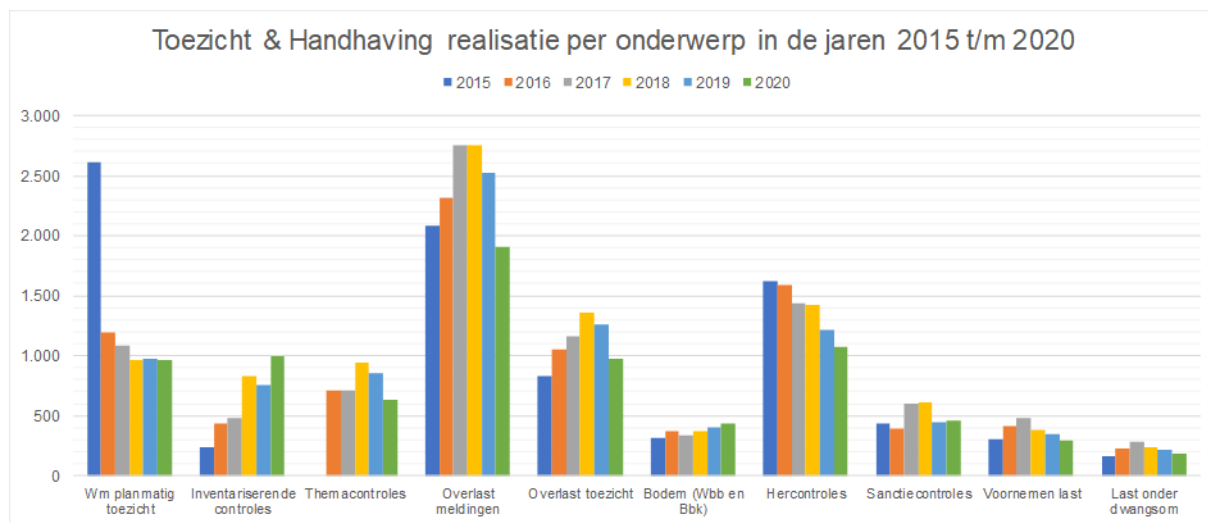
- Toezicht
- Overlast
- Duurzaamheid
- Handhaving
- Overige taken

2020 was een bijzonder jaar. Door de COVID-19 maatregelen hebben de medewerkers van de ODH sinds 13 maart 2020 grotendeels vanuit huis gewerkt. Binnen het programma T&H hebben noodgedwongen fysieke bedrijfsbezoeken van half maart tot half juni niet plaats kunnen vinden. Deze zijn daarna wel weer opgepakt met inachtneming van diverse maatregelen. Het aantal overlastmeldingen is afgenomen, dit komt met name door het sluiten van de horeca.

In 2020 is het aantal uitgevoerde zaken binnen het programma gemiddeld 13% onder de prognose uitgekomen. Voor 2020 was een aantal van 11.876 zaken gepland terwijl uiteindelijk een aantal van 10.298 zaken is uitgevoerd.

De *overall* tijdsbesteding ligt wel rond de prognose. Veel werk is op een andere wijze uitgevoerd (met meer tijdsinspanning) en ook zijn andere werkzaamheden uitgevoerd dan op voorhand in aantallen geraamd. In 2020 zijn voor vier gemeenten de asbesttaken uitgevoerd te weten voor Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Rijswijk en Wassenaar (Wassenaar vanaf 1 juli 2020).

Grafiek 3 Realisatiecijfers T&H 2015 - 2020

Tabel 3 Overzicht uitgevoerd toezicht 2015 - 2020

Toezicht en handhaving	Gerealiseerd					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totaal aantal zaken	11.460	11.947	12.506	13.760	11.912	10.297
waarvan:						
Wm planmatig toezicht (integrale controles)	2.608	1.194	1.085	965	979	966
Inventariserende controles	242	440	479	829	752	1.000
Themacontroles	N.v.t.	716	714	946	852	631
Overlastmeldingen	2.079	2.314	2.754	2.753	2.527	1.910
Overlasttoezicht	829	1.047	1.157	1.359	1.256	978
Bodem (Wbb en Bbk)	316	367	336	365	403	431
Hercontroles	1.624	1.592	1.437	1.425	1.214	1.077
Sanctiecontroles	438	390	599	615	448	457
Voornemen last	300	419	483	386	347	295
Last onder dwangsom	161	227	287	235	216	180
Totaal	8.597	8.706	9.331	9.878	8.994	7.925

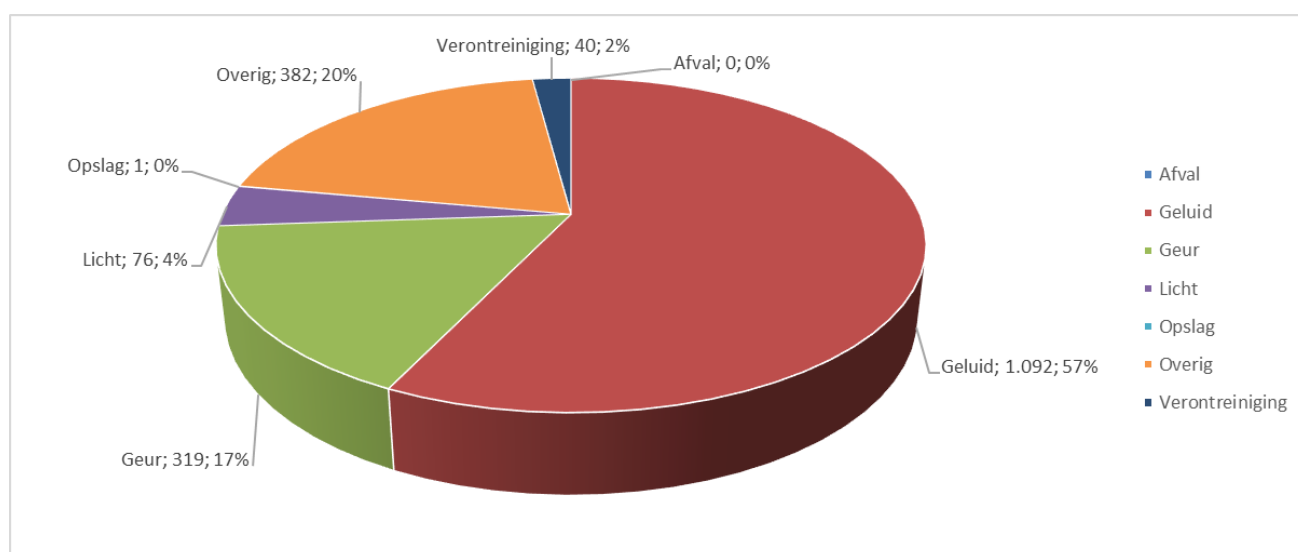
Er is een aantal meer specifieke en projectmatige werkzaamheden verricht zoals:

- Risico Register Gevaarlijke Stoffen (RRGS): controle van de inrichtingen die op de risicokaart staan op naleving van wetgeving en juistheid van gegevens in het RRGs;
- Controle natte koeltorens;
- Controle op (open en gesloten) bodem-energiesystemen (WKO's);
- Ketentoezicht op afval en asbest;
- Controle op de informatie- en energiebesparingsplicht.

De inzet op de handhaving is lager uitgevallen dan van tevoren is ingeschat en afgenomen t.o.v. vorig jaar.

Er zijn 1.910 overlastmeldingen geweest tegen 2.527 in 2019. Deze daling wordt veroorzaakt door de sluiting van de horeca als één van de maatregelen om de verspreiding van COVID-19 in te perken.

Grafiek 4 Overlastmeldingen per type overlast in 2020

Tabel 4 Overlastmeldingen

Soort melding	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Afval	71	43	36	32	44	0	0
Geluid	1.243	1.503	1.598	1.977	1.953	1.710	1.092
Geur	617	408	582	577	452	407	319
Licht	44	69	57	108	51	38	76
Opslag	9	2	3	1	0	1	1
Overig	39	28	26	19	241	346	382
Verontreiniging	23	26	12	40	12	25	40
Totaal	2.046	2.079	2.314	2.754	2.753	2.527	1.910

Een meer gedetailleerde verantwoording is opgenomen in bijlage 9.5.2.

3.4 Kwaliteitscriteria VTH

Gemeentelijke nota VTH

Op 14 april 2016 is de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (hierna te noemen: wet VTH) in werking getreden. In de wet VTH is de vernieuwing van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving vastgelegd. Deze wet legt de basis voor de landelijk georganiseerde omgevingsdiensten. Naast de wet VTH is op 1 juli 2017 ook de AMvB VTH in werking getreden. Op grond van deze AMvB dienen alle participanten gezamenlijk voor de Omgevingsdienst Haaglanden een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid op te stellen.

Met alle gemeenten is in 2019 gezamenlijk gewerkt aan een gemeentelijke nota VTH die in 2020 is voorgelegd aan DB en AB waarna deze ter vaststelling is aangeboden aan de colleges van B&W. Met deze nota wordt het uniforme VTH uitvoerings- en handhavingsbeleid voor de Omgevingsdienst Haaglanden gebundeld, waardoor transparantie en samenhang ontstaat. Het opgestelde uniforme uitvoeringsbeleid van de Omgevingsdienst Haaglanden betreft een raamwerk van reeds vastgestelde (handhavings- en gedoogstrategie) en nieuwe strategieën (toezicht-, preventie- en vergunningenstrategie) en vormt daarmee het uitvoeringskader voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma van de negen gemeentelijke participantenopdrachtgevers van de Omgevingsdienst Haaglanden. De provincie werkt al langer met een eigen nota VTH.

Probleemanalyse en prioriteiten

Conform het Besluit omgevingsrecht (art. 7.2) dient een handhavingsorganisatie te handelen op grond van een analyse van de problemen in de fysieke leefomgeving, de effecten van niet-naleving en de kansen op niet-naleving, teneinde sturing te kunnen geven aan haar handhavingsinspanningen. Deze probleemanalyse dient iedere vier jaar te worden uitgevoerd en in de analyse dient rekening te worden met naleefgedrag en risico's bij niet naleving.

Samen met alle gemeenten is in 2020 gewerkt aan een nieuwe probleemanalyse en prioriteitstelling 2020-2024.

Stappen nieuwe risicomethodiek Wm toezicht

1. Complexe bedrijven	• Bedrijven met buitengewoon milieubezwarende/risicovolle bedrijfsactiviteiten • Interne en gemeentelijke inbreng • Aanpak: Reguliere wm controles
2. Basisniveau integraal toezicht	• toezicht per activiteitgroep • Categorie 2 en 3 bedrijven die het langst niet zijn gecontroleerd • Aanpak: Reguliere wm controles
3. Integraal toezicht door prioritering	• Potentiële calamiteit milieu per activiteitgroep geeft risicoscore • Tweejaarlijks naleefgedrag van de activiteitgroep • Aanpak: Reguliere wm controles
4. Thematisch en projectgericht toezicht o.b.v. data-analyse	• Onderwerpen waar gericht naar wordt gekeken: type overtreding, gedrag ondernemers, specifieke kenmerken of verplichtingen, duurzaamheid • Per onderdeel een geschikte aanpak (o.a. preventie)
5. Bestuurlijke en maatschappelijke prioriteiten	• Specifieke onderwerpen waar extra inzet gewenst is door gemeenten • Bijvoorbeeld bij veranderde wetgeving, gebiedsveranderingen, veranderingen in het veld, lokale prioriteiten en het behalen van milieu doelen

Het AB heeft in november 2020 ingestemd met deze nieuwe regionale probleemanalyse en prioriteitenstelling, waarna deze is aangeboden aan de colleges van B&W ter vaststelling. De probleemanalyse en prioriteitstelling voor de periode 2020-2024 dient als uitgangspunt voor het opstellen van de jaarwerkplannen voor wat betreft het uitvoeren van preventief toezicht.

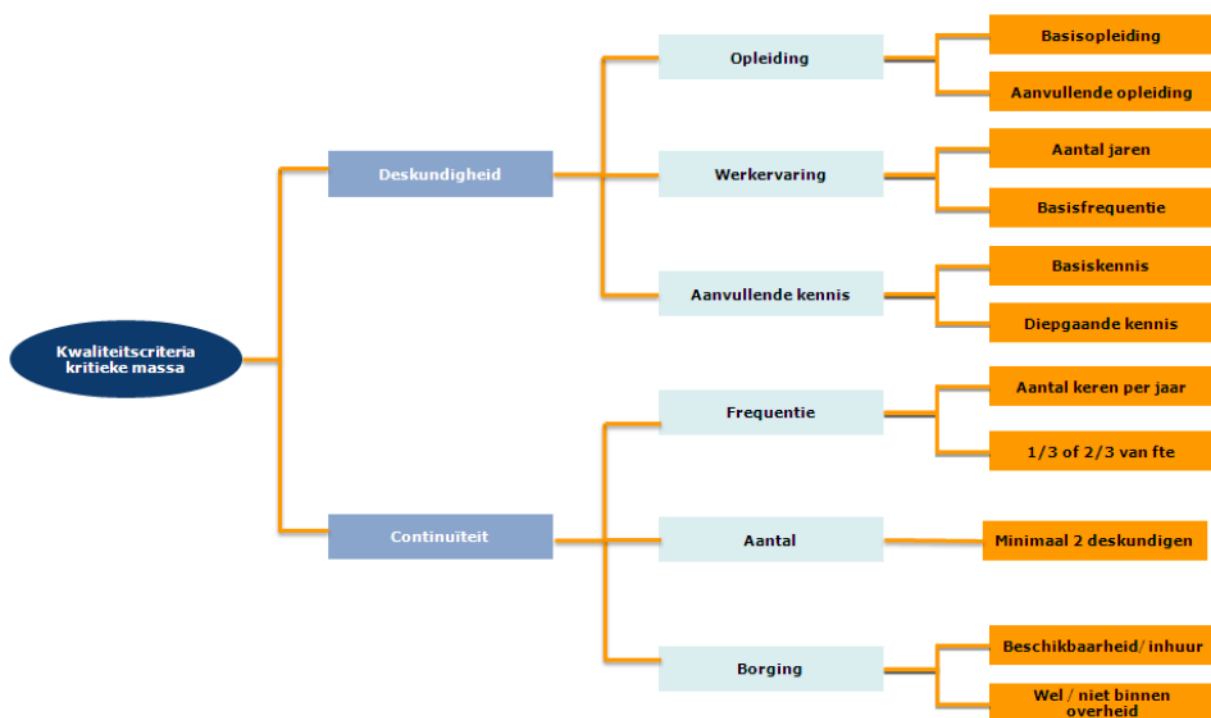
Kwaliteitssysteem, protocollen en werkinstructies

In het kwaliteitsmanagementsysteem van de ODH zijn naast een algemeen beschrijvend deel ook de procedures, werkinstructies en een risico-inventarisatie per werkproces opgenomen. De procedures en werkinstructies zijn nagenoeg allemaal beschreven. In het kader van het beheer en verbetering zullen er structureel werkzaamheden plaats blijven vinden.

Gemeentelijke en provinciale verordeningen

Acht van de negen gemeenten en de provincie hebben een verordening vastgesteld, waarin de kwaliteit van de VTH-taken wordt geregeld. Binnen Haaglanden hebben gemeenten en provincie besloten dat voor alle taken die bij de ODH zijn ondergebracht de landelijk geldende kwaliteitscriteria gelden.

De landelijk kwaliteitscriteria hebben betrekking op de zgn. kritieke massa. Aangegeven wordt welke expertises een omgevingsdienst in huis moet hebben, voor de taakuitvoering, ook is voor elke expertise aangegeven hoeveel over hoeveel vliegreuren een medewerker moet beschikken die de activiteit uitvoert.

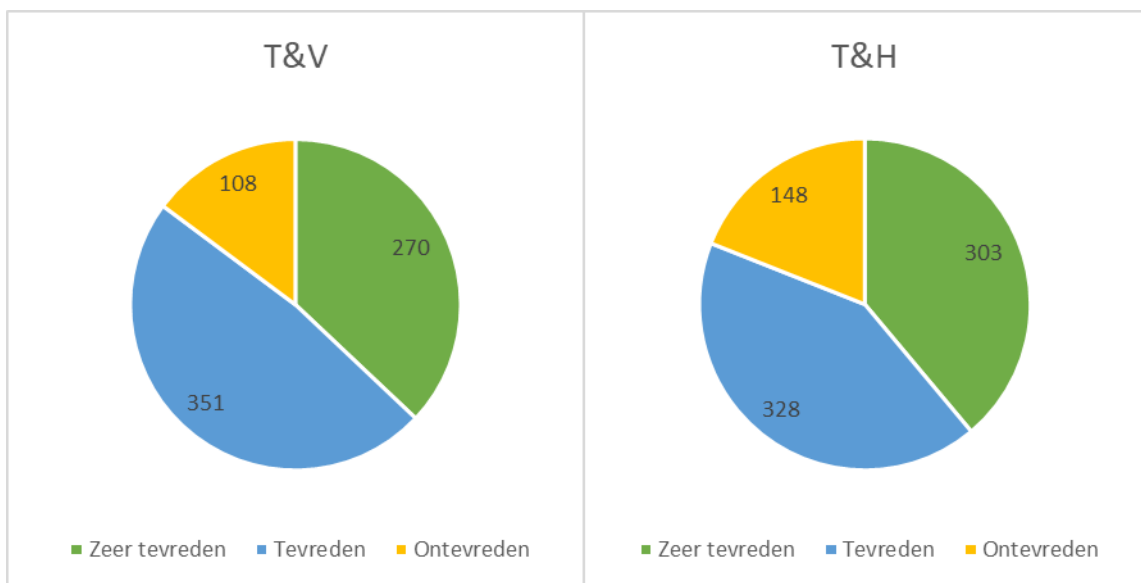

In 2019 zijn deze landelijke kwaliteitscriteria in opdracht van het IPO en de VNG geactualiseerd. De kwaliteitscriteria sluiten na deze update weer aan bij de uitvoeringspraktijk. De ODH voldoet aan deze kwaliteitscriteria. Door wijzigingen in het personeelsbestand, taken etc. wordt jaarlijks organisatie-breed een overzicht gemaakt waarin naar voren komt of het minimale aantal deskundigen per team nog aanwezig is of dat er tekortkomingen zijn in opleiding, werkervaring en/of vliegreuren.

3.5 Klanttevredenheidsonderzoek

Hoe tevreden zijn onze afnemers over de door ons geleverde producten? Deze vraag staat centraal in het klanttevredenheidsonderzoek. Onze afnemers ontvangen per e-mail een enquête om deze vraag te beantwoorden. De meting betreft het primaire proces, toezicht en handhaving, toetsing en vergunningverlening en advisering.

Grafiek 5 Resultaten klanttevredenheidsonderzoek 2020

In het jaar 2020 zijn voor beide uitvoeringsprogramma's klanttevredenheidsonderzoeken (KTO) verstuurd. Het gemiddelde responspercentage is 25%. Dit betreft zowel bedrijven als particulieren (overlastmelding). Opvallend is dat de respons bij mensen die overlast ervaren een stuk hoger is, namelijk 35%. Van deze 35% is 42% van de respondenten ontevreden. Uit deze cijfers blijkt een relatie tussen het ervaren van overlast en het ontevreden zijn over de oplossing en het willen reageren op een KTO. Afgezien van deze constatering blijkt dat het overgrote deel van de respondenten (83%) tevreden of zeer tevreden is over de geleverde diensten.

4 Paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de omgevingsdienst. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen niet opgenomen.

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie over de mate waarin de ODH in staat is onvoorziene tegenvallers op te vangen. Inzicht in het weerstandsvermogen van de ODH is belangrijk om de continuïteit van de organisatie te kunnen garanderen. Het benodigd weerstandsvermogen kan worden bepaald als het risicoprofiel bekend is. Het risicoprofiel omvat alle onderkende risico's voor de dienst, waarbij per risico de mate van beheersing is vastgesteld om inzicht te verkrijgen in hoeverre een risico daadwerkelijk kan optreden. Vervolgens kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen (de benodigde weerstandscapaciteit) en de middelen en mogelijkheden die de dienst beschikbaar heeft om niet begrote, substantiële kosten financieel op korte termijn af te kunnen dekken (de beschikbare weerstandscapaciteit).

Het streven is om de impact van de risico's te minimaliseren. Dit betekent dat een beoogde weerstandscapaciteit dat ten minste voldoende is. In de door het AB op 27 juni 2016 vastgestelde *Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement* is een gewenste ratio voor de weerstandscapaciteit vastgesteld tussen de 1,0 en 1,4. Daarnaast is bepaald dat de maximumomvang van de incidentele weerstandscapaciteit is gebaseerd op het risicoprofiel waarbij voor de gekwantificeerde risico's en niet-gekwantificeerde risico's wordt uitgegaan van een maximum van 5% van de bij begroting geraamde structurele exploitatielasten; voor het deel dat uitgaat boven de 5% zijn de deelnemers verantwoordelijk.

Tabel 5 Richtlijnen weerstandscapaciteit

Betekenis ratio	Ratio weerstandscapaciteit
Uitstekend	$> 2,0$
Ruim voldoende	$1,4 < X < 2,0$
Voldoende	$1,0 < x < 1,4$
Matig	$0,8 < X < 1,0$
Onvoldoende	$0,6 < X < 0,8$
Ruim onvoldoende	$< 0,6$

Tabel 6 Weging risicoprofiel (financiële bandbreedte en waarschijnlijkheid)

Klasse Kans (waarschijnlijkheid)

Kans	
1. Zeer klein	1-20%
2. Klein	21-40%
3. Gemiddeld	41-60%
4. Groot	60-80%
5. Zeer groot	81-100%

Klasse Financiële Bandbreedte

Financiële gevolgen	
1. Zeer klein	Financieel risico $x < € 50.000$
2. Klein	$€ 50.000 < x < € 100.000$
3. Gemiddeld	$€ 100.000 < x < € 200.000$
4. Groot	$€ 200.000 < x < € 500.000$
5. Zeer groot	$x > € 500.000$

Met behulp van een risicoscore kunnen risico's worden gerangschikt en wordt inzichtelijk welke risico's het meest belangrijk zijn om te worden beheerd. De risicoscore wordt bepaald door de klassen van

kans en gevolg te vermenigvuldigen volgens onderstaande formule, waarbij de maximale score 25 is (5*5).

Tabel 7 Risicomatrix.

		Impact				
Kans		x < € 50.000	€ 50.000 < x > € 100.000	€ 100.000 < x > € 200.000	€ 200.000 < x > € 500.000	x > € 500.000
	Zeer groot (81-100%)	5	10	15	20	25
	Groot (61-80%)	4	8	12	16	20
	Gemiddeld (41-60%)	3	6	9	12	15
	Klein (21-40%)	2	4	6	8	10
	Zeer klein (0-20%)	1	2	3	4	5

4.1.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de structurele weerstandscapaciteit (de post onvoorzien) en de incidentele weerstandscapaciteit (de algemene reserve). Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit inclusief de post onvoorzien (2021) bedraagt ultimo 2020 € 1.117.200. De incidentele weerstandscapaciteit (exclusief onvoorzien) bedraagt € 1.071.400.

Tabel 8 Weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit	Bedrag
Algemene Reserve (stand per 31-12-2020)	1.071.386
Onvoorzien (structureel)	45.800
Totaal weerstandscapaciteit	1.117.186

4.1.2 Risicoanalyse

Het AB heeft op 27 juni 2016 de Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement vastgesteld. Het risicoprofiel is berekend op een kwantificeerbaar risico van € 1.020.000. De incidentele weerstandscapaciteit (totaal weerstandscapaciteit exclusief de post onvoorzien) bedraagt € 1.071.400.

Het AB heeft tevens besloten om de maximumomvang van de weerstandscapaciteit (algemene reserve) te baseren op het risicoprofiel waarbij voor de gekwantificeerde risico's en niet-gekwantificeerde risico's wordt uitgegaan van een maximum van 5% van de bij begroting geraamde structurele exploitatielasten. Het totaal van de geraamde structurele exploitatielasten bedraagt over 2021 € 23.539.600 zodat de maximumomvang kan worden bepaald op 5% van € 23.539.600 is € 1.177.000. Op basis van het risicoprofiel bedraagt de omvang € 1.020.000. Daarmee is de in de Algemene reserve aanwezige weerstandscapaciteit € 51.400 hoger dan noodzakelijk voor een weerstandratio van 1,0 en € 105.600 minder dan de afgesproken maximumomvang van de weerstandscapaciteit.

4.1.3 Beheersmaatregelen

Bij de vaststelling van de *Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement* is besloten gebruik te maken van het model Integraal risicomanagement, een standaard methodiek voor het identificeren en beheersen van risico's. In 2019 heeft een nadere inventarisatie van de risico's plaatsgevonden, waarbij o.a. risico's omtrent fraude en cyber risico's zijn meegenomen. In 2020 is de inventarisatie verder uitgewerkt en vastgelegd in een geautomatiseerd systeem (NARIS). De planning is erop gericht om bij Voorjaarsnota 2021 het aangepaste risicoprofiel en de daarvoor benodigde beheersmaatregelen vast te stellen. In deze jaarrekening is het huidige risicoprofiel ongewijzigd opgenomen (zie tabel 9).

Tabel 9 Risicoprofiel

Soort risico	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Risico-score	Beheersmaatregel	Bandbreedte financieel risico	Benodigde weerstandscapaciteit
Bedrijfsproces	Uitval bijzondere omstandigheden	Exploitatieverlies	Zeer groot	Gemiddeld	15	Verzuimbeleid	€ 0,8 miljoen	400.000
Juridisch/aansprakelijkheid	Aansprakelijkheid handelen ODH	Exploitatieverlies	Groot	Gemiddeld	12	Aansprakelijkheidsverzekering	€ 0,5 miljoen	200.000
Materieel	Uitval van hard- en softwaresystemen	Exploitatieverlies	Zeer groot	Zeer klein	5	Noodstroomvoorziening en uitwijk	€ 2,0 miljoen	200.000
	Het buiten gebruik zijn van de huisvesting	Exploitatieverlies	Zeer groot	Zeer klein	5	-	€ 1,4 miljoen	140.000
Product/dienst	Verschil vraag en aanbod producten en diensten	Schaalnadeel	Zeer groot	Zeer klein	5	Flexibele schil (nog te vormen)	€ 0,8 miljoen	80.000
Totaal gekwantificeerde risico's								1.020.000

T.a.v. de in het risicoprofiel opgenomen risico's zijn de volgende beheersmaatregelen getroffen:

1. Uitval door bijzondere omstandigheden zoals ziekteverzuim: het verzuimbeleid en de toepassing daarvan binnen de ODH heeft ook in 2020 nadrukkelijk aandacht gekregen. Langdurige ziektegevallen worden met regelmaat met de leidinggevendenden besproken in het Sociaal Medisch Team (SMT) met als doel een zo snel mogelijke re-integratie. Hiervoor is tevens een verzuimcoach ingehuurd. Tevens wordt aandacht besteed aan eventueel veelvuldig kort verzuim;
2. Aansprakelijkheid door handelen ODH: voor zover de dienst aansprakelijk wordt gesteld voor enige vorm van schade is een verzekering afgesloten. Er bestaat de mogelijkheid dat er gedeeltelijke dekking zal zijn. Een inschatting te maken van een orde van grootte is ondoenlijk omdat de diversiteit van mogelijke aansprakelijkheidsstellingen groot is. Omdat voor grote bedragen er naar verwachting een afwijkend proces zal worden gelopen, is in dit kader een bedrag van € 0,5 miljoen in relatie tot het weerstandsvermogen benoemd;
3. Uitval hard- en softwaresystemen: t.a.v. hardware is d.m.v. het realiseren van uitwijkmogelijkheden als mede het optimaliseren van de condities in de primaire werksituatie net als in voorgaande jaren geïnvesteerd in het beperken van de risico's. Bij een calamiteit zullen deze voorzieningen ervoor zorgdragen dat zowel het bedrijfsproces als de beschikbaarheid van gegevens niet voor lange tijd ontregeld zijn en er geen data verloren gaan;
4. Het buiten gebruik zijn van de huisvesting: de ODH maakt als huurder gebruik van een deel van het gebouw van de provincie Zuid-Holland. Bij brand of een andere calamiteit waarbij de huisvesting verloren gaat moet zo snel als mogelijk naar vervangende huisvesting worden gezocht;
5. Verschil vraag en aanbod producten en diensten: doel van de ODH is een dienst te zijn die in staat is doelmatig en doelgericht de huidige en toekomstige VTH-taken uit te voeren en integrale adviezen uit te brengen over ontwikkeling en behoud van een duurzame leefomgeving. Het streven is erop gericht deze kennis binnen de dienst beschikbaar te hebben. Incidenteel gevraagde kennis kan 'van de markt' worden betrokken. De strategische personeelsplanning is daarop afgestemd. Doel is een relatief grote harde kern te hebben met veel kennis en expertise en daaromheen een flexibele schil om incidentele vragen en fluctuaties in de vraag van regulier werk op te kunnen vangen.

4.1.4 Impact COVID-19 virus

Vanaf medio maart 2020 heeft de ODH het kabinetsbeleid gevolgd en een stringent thuiswerkbeleid gevoerd. Dit heeft niet of nauwelijks invloed gehad op de omvang van het aantal verrichte werkzaamheden, maar wel op de aard van de werkzaamheden met name op het gebied van toezicht. In Voor- en Najaarsnota is hier ook melding van gedaan. Voor de gevolgen op de aard van de werkzaamheden wordt verwezen naar de respectievelijk paragrafen in hoofdstuk 3.

4.1.5 Ratio

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (exclusief de post onvoorzien) en de benodigde weerstandscapaciteit wordt weergegeven in een ratio. Deze bedraagt ultimo 2020 € 1.071.400 / € 1.020.000 = 1,05.

Op basis van de in de Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement opgenomen waarderingstabel kan het weerstandsvermogen ultimo 2020 als 'voldoende' worden beoordeeld.

4.1.6 Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheer

In 2015 is het Besluit begroting en verantwoording (BBV) aangepast. De aanpassing houdt in de begroting en het jaarverslag een zestal kengetallen moeten worden opgenomen: een kengetal netto schuldquote, een kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen, een kengetal solvabiliteitsratio, een kengetal structurele exploitatieruimte, een kengetal grondexploitatie en een kengetal belastingcapaciteit. De laatstgenoemde twee kengetallen zijn niet van toepassing op de ODH.

Tabel 10 Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheer

Kengetallen	Verloop van de kengetallen							
	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020
Netto schuldquote	-11,3%	-13,9%	-10,5%	-4,3%	-1,6%	0,3%	2,8%	0,7%
Solvabiliteitsratio	19,1%	20,6%	17,1%	10,2%	7,6%	5,8%	6,1%	5,4%
Structurele exploitatieruimte	3,0%	5,5%	1,5%	-7,4%	-2,5%	0,6%	0,0%	-0,6%

De netto schuldquote⁴ geeft de verhouding weer van de vlottende activa minus de vlottende passiva t.o.v. het totaal saldo van baten, exclusief mutaties reserves. De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODH ten opzichte van de eigen middelen.

De solvabiliteitsratio⁵ geeft de verhouding weer van het eigen vermogen t.o.v. de totale passiva en geeft aan in welke mate de ODH het eigen vermogen kan inzetten voor de dekking van de schulden (in hoeverre is de ODH in staat aan haar financiële verplichtingen te voldoen).

De structurele exploitatieruimte geeft de verhouding weer van de structurele lasten en baten t.o.v. het saldo van de baten (het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage⁶).

In bijlage 9.3 is een berekening van de ratio's opgenomen.

4.2 Financiering

4.2.1 Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de wet Schatkistbankieren voor decentrale overheden in werking getreden. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk. Voor de ODH betekent dat de betaalrekening geen langdurig saldo groter dan € 250.000 mag hebben. Boven deze limiet moet het bedrag afgeroomd worden naar de tussenrekening bij de BNG. Deze tussenrekening wordt dagelijks op € 0 afgeroomd ten laste of gunste van de 'schatkist'.

4.2.2 Kasgeldlimiet en de renterisiconorm

Gedurende het hele jaar is er een positief liquiditeitsaldo geweest. De kasgeldlimiet en renterisico-norm is dan ook niet overschreden.

4.2.3 Kredieten

In 2017 heeft het AB voor de vervanging van ICT-investeringen een krediet beschikbaar gesteld van € 2.375.000, waarna in 2018 bij Voorjaarsnota 2018 een aanvullend krediet van € 75.000 is beschikbaar gesteld voor de aanschaf van tablets voor de mobiele toezichtapplicatie. Bij Voorjaarsnota 2020 is het krediet ICT in verband met indexering aangevuld € 202.400. Het totale beschikbaar gestelde krediet ICT bedraagt € 2.652.400.

⁴ Een negatieve netto schuldquote houdt in er geen schulden zijn. De netto schuldquote in 2020 bedraagt +0,7% en betreft de schuld die de ODH per saldo heeft aan de deelnemers als gevolg van de methodiek nacalculatie.

⁵ De ODH heeft in 2020 een solvabiliteitsratio van 5,4% en wordt beperkt als gevolg van de afspraak dat het incidentele weerstandsvermogen niet meer mag bedragen maximaal 5% van de geraamde structurele lasten.

⁶ Het percentage structurele exploitatieruimte van -0,6% geeft de stand weer per 31-12-2020.

Voor huisvesting en inventaris is in 2012 een krediet van € 354.000 beschikbaar gesteld. Bij Voorjaarsnota 2019 is het in 2012 beschikbaar gestelde krediet Huisvesting en inventaris in verband met de uitbreiding van de huisvesting verhoogd met € 85.000. Bij Voorjaarsnota 2020 is het krediet Huisvesting en inventaris als gevolg van indexering aangevuld met € 32.700, waardoor het totaal beschikbaar gestelde krediet € 471.700 bedraagt.

Voor een overzicht van de kredieten wordt verwezen naar tabel 12 bij paragraaf 4.4.

4.3 Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering heeft een faciliterende rol en schept de randvoorwaarden voor een goed functionerende organisatie. Het welslagen van de primaire programma's is mede afhankelijk van de doelmatigheid, transparantie en kwaliteit van de bedrijfsvoering. De externe dienstverlening is gebaat bij een goede interne bedrijfsvoering. De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

De kosten van de ondersteunende activiteiten, hierna te noemen overhead, wordt met ingang van 2018 op één centrale plaats in de begroting vermeld. De toerekening van de overhead naar de programma's vindt plaats op basis van de direct aan de programma's toe te rekenen fte's op begrotingsbasis. Voor een toelichting wordt verwezen naar 5.1.5.

4.3.1 Personeel en organisatie

In 2020 heeft wederom een aantal structurele taakuitbreidingen plaatsgevonden (met een omvang van ca. € 0,2 miljoen). Daarnaast is voor een bedrag van € 2,4 miljoen aan incidentele opdrachten verstrekt als aanvulling op de werkplannen. Ondanks de groei van de organisatie is er geen uitbreiding van de huisvesting geweest. De verwachting is dat het massale thuiswerken van 2020 in de toekomst zal leiden tot aanpassing van de huisvestingsfilosofie waarbij de huisvesting wellicht anders ingericht gaat worden maar in ieder geval niet tot uitbreiding zal leiden.

De arbeidsmarkt is de laatste jaren meer in beweging gekomen en de ODH heeft daar ook mee te maken gekregen. Er is een relatief hoog aantal vacatures dat voornamelijk bij specialistische functies in het primaire proces zit en beperkt is in de overhead. Er wordt gestreefd naar een maximale flexibele schil van 10% bij T&V waar een groot deel van het werk vraag gestuurd en/of additioneel, dus van tijdelijke aard is. In de rest van de organisatie wordt gestreefd naar een maximale flexibele schil van 5%.

Vanwege de COVID-pandemie in 2020 hebben extra inspanningen op het vlak van arbeidsmarktcommunicatie zoals aanwezigheid op Hogescholen in de regio en de Nationale Carrièrebeurs niet plaats kunnen vinden. Mede hierdoor is er dit jaar niet actief voor starters en jongeren geworven, zoals in 2019 in een startersprogramma. Wel is er met succes, begeleidt door een extern bureau, geworven voor 6 nieuwe teamleiders naar aanleiding van natuurlijke uitstroom en een betere verdeling van teams in het primaire proces. Ondanks dat naar het nu laat aanzien het verloop wellicht wat stabiliseert vanwege de pandemie blijft er een groeiende behoefte aan specialistische functies en jongeren bestaan mede vanwege natuurlijke uitstroom en een structurele groei. De markt kan hier niet of nauwelijks voorzien en daarom blijft aandacht voor dit onderwerp noodzakelijk. Ultimo 2020 bedroeg de vacatureruimte 25,3 fte tegen 29,2 fte eind 2019.

In 2021 is het dus belangrijk om in te blijven zetten op arbeidsmarktcommunicatie. Het aanbieden van stageplekken en afstudeeronderzoeken is een andere manier om de verbinding met opleiders te blijven behouden. De binding van het zittende personeel aan de organisatie is ook een belangrijk onderwerp binnen het strategisch personeelsbeleid.

In 2020 is er extra aandacht besteed aan het relatief hoge percentage ziekteverzuim. Er is extra energie gestoken in de begeleiding van leidinggevend en in met name de langere ziekte-trajecten en er is voorlichting gegeven over de Wet Verbetering Poortwachter. Een tijdelijke casemanager is ingehuurd voor de begeleiding van dit proces. Het verzuimproces is verbeterd door een full-service ondersteuning door een verzuimcoördinator in samenwerking met de P-adviseurs. Ook is er tweewekelijks overleg geweest met de bedrijfsarts in een Sociaal Medisch Overleg met aandacht voor specifieke casuïstiek.

Het ziekteverzuimpercentage is over 2020 (inclusief langdurig zieken maar exclusief zwangerschappen) uitgekomen op 5,74% (2019 8,44%). Het ziekteverzuim ligt een stuk lager dan de voorgaande jaren. Dit komt mede doordat een aantal langdurige verzuimdossiers is afgesloten. In tabel 11 is het verloop van het ziekteverzuim weergegeven over de periode 2016 t/m 2020.

Het landelijk gemiddelde ziekteverzuimpercentage in de gemeentelijke sector is in 2019 5,8% (net als in 2018; Bron: Enquête Personeelsmonitor 2019 A&O fonds). Bij het opmaken van de jaarrekening waren landelijke cijfers over 2020 nog niet bekend.

Welke invloed COVID-19 heeft gehad op het verzuimpercentage is niet bekend. De COVID-19 crisis heeft wel bij een grote groep Nederlanders geleid tot een toename van psychische klachten. Zij voelen zich vaker depressief, gestrest, angstig en/of hebben moeite met slapen. De COVID-19 crisis begint ook steeds meer zijn tol te eisen van werknemers, waardoor het risico op uitval toeneemt. De ODH heeft de inrichting van een thuiswerkplek gefaciliteerd en een Servicebalie geïnitieerd waar medewerkers terecht kunnen met vragen over thuiswerken, advies over een Arbo verantwoorde bureaustoel, e-learning, aanschaf printer of muis of gewoon een luisterend oor.

Tabel 11 Personeelsmonitor 2016 – 2020

Personeelsmonitor ODH	2016	2017	2018	2019	2020
Formatie en bezetting (ultimo jaar)					
Primair proces (exclusief management)	155,7	161,0	167,9	172,6	183,7
Ondersteuning (inclusief management)	48,1	48,1	47,6	47,1	46,6
Formatie	203,8	209,1	215,5	219,7	230,3
Bezetting	191,7	199,3	182,4	190,5	205,0
Vacatureruimte	12,1	9,8	33,1	29,2	25,3
% vacatureruimte van gemiddelde formatie	5,5	5,3	10,1	14,3	12,1
% overhead van totale formatie	23,6	23,0	22,1	21,4	20,2
Gemiddelde leeftijd	49,0	49,6	49,4	48,0	46,8
Aantal medewerkers generatiepact (ultimo jaar)	17	24	22	20	23
Ziekteverzuim					
% verzuim	7,2	6,0	6,8	8,4	5,7
Opleiding en ontwikkeling					
Totaal opleidingskosten	448.732	266.279	282.165	275.873	185.310
Gemiddelde opleidingskosten per fte	2.341	1.336	1.547	1.448	904
% opleidingskosten van totale loonsom	3,3	1,8	1,9	1,9	1,1
Strategische personeelsplanning					
Salariskosten	13.765.214	14.897.616	15.008.714	14.813.327	16.229.686
Externe inhuur (exclusief inhuur ICT)	1.801.430	1.284.143	1.905.751	2.381.250	3.273.934
Totale loonkosten	15.566.644	16.181.759	16.914.465	17.194.577	19.503.620
Gemiddelde loonkosten per fte	72.031	76.203	78.641	79.449	82.072
% externe inhuur van totale loonkosten	11,6	7,9	11,3	13,8	16,8

4.3.2 Klachten handelen ODH

Bij de ODH komen drie soorten klachten binnen:

1. Over overlast (van bedrijven);
2. Over de wijze waarop de ODH taken uitvoert (dienstverlening als tijdigheid, inhoudelijke standpunten etc. dit alles buiten de scope van bezwaar en beroep);
3. Over houding en gedrag van medewerkers van de ODH (bejegening).

Klachten van de eerste soort leiden tot toezicht en mogelijk handhaving. Klachten van het tweede en derde soort vallen onder hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht.

De grens tussen bezwaar, klacht of enkel ongenoegen over het feit dat er gehandhaafd wordt is in de praktijk niet altijd even scherp. In gevallen waar concreet rechtsgevolg aan de orde is, zal bij onduidelijkheid meestal de juridische route van bezwaarbehandeling gevolgd worden. In gevallen waarin ongenoegen over handhaving in een gesprek met de toezichthouder tot helderheid gebracht wordt, zal ook geen sprake zijn van een formeel klachttraject. Ook kan er sprake zijn van gevallen waarin de betrokkene alle juridische mogelijkheden inzet om handhaving tegen overtredingen te voorkomen.

In 2020 zijn twee formele klachten over het handelen van de ODH geregistreerd. Eén klacht betrof een handhavingenzaak, één ging over een vergunningsprocedure.

Een klacht betrof een onaangekondigd controlebezoek tijdens de COVID-19 periode. Regel van het bedrijf was dat alleen bezoek mogelijk is op afspraak om het aantal mensen binnen het bedrijf te beperken met het

oog op de gezondheid van de aanwezige mensen en eventuele verspreiding van het virus. Uitgelegd is dat een controlebezoek doorgaans niet vooraf wordt gemeld, maar dat dit in een tijd van COVID-19 met bezoekbeperkingen mogelijk wel verstandig was geweest.

Een klacht had betrekking op het herhaald vragen stellen en daarin steeds nieuwe punten aandragen over een vergunningaanvraag. Met name de daardoor ontstane lange beslistermijn was voor klager een belangrijk punt. In gesprek daarover met klager is afgesproken dat een nieuwe aanvraag die meer zou aansluiten bij de aan te leveren gegevens het proces aanzienlijk zou versnellen. Aldus is gehandeld.

Geen van de klachten heeft geleid tot een juridische vervolgtraject. Het heeft geleid tot twee interne verbeterpunten.

4.3.3 Informatisering en automatisering

In de taakuitvoering van VTH wordt een grote hoeveelheid gegevens verzameld (integrale en aspectcontroles, de inzichten in energieverbruik en -besparing die steeds meer worden opgedaan etc.). Het omzetten van deze data naar waardevolle informatie via data-analyses (voor zowel de omgevingsdiensten als haar deelnemers en ketenpartners) en het creëren van een professionele informatiepositie, is van belang om informatie-gestuurd te kunnen werken en daarmee relevant te zijn. In de toekomst en zeker ook in geval van komst van de Omgevingswet is verdere samenwerking in de keten noodzakelijk. Samenwerken en informatie delen met landelijke inspectiediensten, het OM, waterschappen, veiligheidsregio en GGD is de toekomst. Meer digitalisering maakt ook de ontwikkeling naar risico-gestuurd toezicht en digitalisering van alle VTH taken mogelijk. Permanente inzet op doorontwikkeling is noodzakelijk omdat de technologische ontwikkelingen razendsnel blijven gaan. De ODH doet dit op basis van een interne visie en informatiebeleid. De zogenaamde ODH-grondplaat die hier onderdeel van is, dient inmiddels landelijk als voorbeeld voor alle omgevingsdiensten.

De dienst is in 2020 ook begonnen met de aanbesteding van een nieuw VTH-systeem ter vervanging van het huidige en verouderde SquitXO. In 2021 wordt Open Wave in gebruik genomen.

De voorbereidingen op de komst van de Omgevingswet met daaraan gekoppeld het DSO zorgen ervoor dat op dit vlak blijvende inspanningen noodzakelijk zullen zijn. D.m.v. dit systeem kunnen initiatiefnemers, belanghebbenden en bevoegd gezag de informatie raadplegen die zij nodig hebben bij het gebruik van de Ow. Het systeem wordt zo opgezet dat alle informatie voor iedereen snel inzichtelijk is. De ODH dient zich in dit kader te richten op twee belangrijke aspecten: het (1) beschikbaar hebben van de juiste informatie (data) op de juiste wijze en op het juiste moment voor de gebruikers en (2) het op de juiste wijze kunnen beschikbaar stellen (ontsluiten) van deze data. De digitale toekomst van gegevensopslag zal daarbij vooral geo-georiënteerd zijn. Locatiegegevens zullen de ingang zijn tot alle gegevens die erover bekend (moeten) zijn.

4.3.3.1 Informatiebeveiliging en AVG

De ODH hecht aan een goede informatiebeveiliging en heeft haar beleid vastgelegd in een strategische visie op informatiebeveiliging die gebaseerd is op de nieuwe landelijke standaard: Baseline Informatiebeveiliging Overheid. De dienst heeft een Information Security Officer die zorg draagt voor goede fysieke beveiliging van de systemen en de bewustwording op dit vlak stimuleert. In 2020 heeft er b.v. een phishing test plaatsgevonden. In 2021 is de ICT infrastructuur afgeschreven en zal deze worden vervangen met aandacht voor beveiliging.

In 2020 hebben er zich geen incidenten of datalekken plaatsgevonden. Met leveranciers die met persoonsgegevens in aanraking komen zijn (nieuwe) verwerkersovereenkomsten afgesloten. Met alle contractpartijen waar wij mee werken zijn inmiddels de verwerkersovereenkomsten afgesloten. Deze overeenkomsten zullen aan de (digitale) contractdossiers toegevoegd worden.

4.3.3.2 Digitale informatievoorziening

Het cluster Documentaire Informatie Voorziening (DIV) is verantwoordelijk voor tijdige postverwerking (zowel inkomend als uitgaand, papier en digitaal) en voor archivering. De voormalige post en reprokamer is ontwikkeld naar een moderne professionele Documentatie en Informatie Voorzieningsorganisatie. De ODH werkt volledig digitaal maar heeft nog stappen te zetten in het digitaliseren en ontsluiten van de overgenomen archieven. Het Document Management Systeem (DMS) uit de beginjaren van de dienst is

inmiddels aan vervanging toe en wordt in 2021 vervangen. In combinatie met een nieuw Record Management Applicatie (RMA) is er dan sprake van een adequate en rechtmatige archivering.

4.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf heeft tot doel te laten zien hoe de ODH de instandhouding waarborgt van de kapitaalgoederenvoorraad. De kapitaalgoederen van de ODH bestaan uit twee onderdelen: investeringen in ICT en investeringen in huisvesting/inventaris. De kapitaallasten en onderhoudskosten van deze investeringen zijn opgenomen in de exploitatie.

In tabel 12 is een totaaloverzicht opgenomen.

Tabel 12 Kredietoverzicht

Materiële vaste activa	Krediet	Uitgaven t/m 2019	Uitgaven 2020	Totaal	Restantkrediet per 31-12-2020
Vervangingsinvestering ICT	1.177.400	848.850	314.636	1.163.486	13.914
Vervangingsinvestering DMS/RMA	925.000	558.078	64.704	622.782	302.218
Vervangingsinvestering VTH	550.000	0	29.562	29.562	520.438
Totaal ICT krediet	2.652.400	1.406.928	408.902	1.815.830	836.570
Huisvesting en inventaris	386.900	322.131	53.663	375.794	11.106
Gereedschappen, meet- en geluidsapparatuur	84.800	84.797	0	84.797	3
Totaal Krediet Huisvesting en Inventaris	471.700	406.928	53.663	460.591	11.109
Totaal	3.124.100	1.813.856	462.565	2.276.421	847.679

In 2020 is in totaal € 314.600 aan vervangingsinvesteringen ICT uitgegeven. Het betreft het vervangen van netwerkkapparatuur voor een bedrag van € 263.100, de vervanging van laptops voor een bedrag van € 20.400, de vervanging van mobiele apparatuur van € 10.800 en aanschaf aanvullende software HRM-gesprekkencyclus voor een bedrag van € 20.300.

Voor de vervanging van DMS/RMA is in 2020 € 64.700 aan implementatiekosten software uitgegeven. Voor de vervanging van het zaakstelsel VTH is € 29.600 aan implementatie software uitgegeven.

Vanwege de taakuitbreidingen is ten laste van het krediet Huisvesting en inventaris extra meubilair aangeschaft en zijn vergaderruimtes ingericht voor een totaalbedrag van € 53.700.

5 Jaarrekening

5.1 Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk vindt u de verantwoording 2020 per programma.

Tabel 13 Programmaverantwoording

Omschrijving	Realisatie 2019	Primitieve begroting 2020	Wijzigingen VJN 2020	Wijzigingen NJN 2020	Overdracht asbesttaken	Administratieve wijzigingen t/m NJN	Begroting na NJN	Administratieve wijzigingen na NJN	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020
1 Programma Toetsing en Vergunningverlening	7.616.318	7.084.300	-86.900	29.600	77.400	1.705.100	8.809.500	924.800	9.734.300	8.979.950	754.350
2 Programma Toezicht en Handhaving	6.751.905	6.849.700	110.000	-151.400	66.800	187.300	7.062.400	69.000	7.131.400	7.158.884	-27.484
Totaal lasten programma's	14.368.223	13.934.000	23.100	-121.800	144.200	1.892.400	15.871.900	993.800	16.865.700	16.138.834	726.866
3 Algemene dekkingsmiddelen	-23.115.891	-22.797.000	-150.700	-10.200	-214.300	-2.274.900	-25.447.100	-1.293.200	-26.740.300	-25.965.727	-774.573
4 Overhead	9.010.468	8.817.900	127.600	132.000	70.100	382.500	9.530.100	299.400	9.829.500	9.826.893	2.607
5 Heffing Vpb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Onvoorzien	0	45.100	0	0	0	0	45.100	0	45.100	0	45.100
Saldo van baten en lasten	262.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mutaties reserves											
Stortingen reserves											
AR: resultaat jaarrekening 2018	41.916	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves											
AR: saldo jaarrekening 2018	-167.316	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AR: egalisatie deelnemersbijdrage	-137.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-262.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5.1.1 Toelichting programma's

De programma's zijn direct gerelateerd aan de uitvoerende afdeling met dezelfde benaming.

Tabel 14 Afwijkingen op kostensoort

Kostensoort	Programma Toetsing en Vergunningverlening			Programma Toezicht en Handhaving			Overhead		
	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020
1. Personeel	8.500.000	8.245.748	254.252	6.922.600	7.006.189	-83.589	7.259.800	7.258.826	974
2. Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0	365.800	365.731	69
3. Indirecte kosten	231.400	231.099	301	109.600	109.241	358	2.203.900	2.202.336	1.564
4. Additionele projecten	1.002.900	503.103	499.797	99.200	43.453	55.747	0	0	0
5. Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	45.100	0	45.100
	9.734.300	8.979.950	754.350	7.131.400	7.158.884	-27.484	9.874.600	9.826.893	47.707

5.1.2 Programma Toetsing en Vergunningverlening

Het programma T&V laat een onderschrijding zien € 754.400. Hiervan heeft een bedrag van € 499.800 betrekking op additionele opdrachten, waarvan op realisatiebasis minder is uitgegeven dan geraamd (zie 5.1.4.2). De reguliere exploitatie is per saldo € 254.600 lager uitgevallen dan geraamd. De intensiveringen op het gebied van de Wet natuurbescherming (soortenbescherming en stikstof) zijn in 2020 niet volledig uitgevoerd en doorgeschoven naar 2021.

Voor een toelichting op de kostensoorten wordt verwezen naar bijlage 9.1.

5.1.3 Programma Toezicht en Handhaving

Het programma T&H laat een overschrijding zien € 27.500. De additionele opdrachten laten een onderschrijding zien van € 55.700 doordat op realisatiebasis minder is uitgegeven dan geraamd (zie 5.1.4.2). Van de additionele opdrachten binnen dit programma wordt een bedrag van € 15.800 doorgeschoven naar 2021. De reguliere exploitatie is per saldo € 83.200 hoger uitgevallen dan geraamd met name als gevolg van kosten van voormalig personeel.

Voor een toelichting op de kostensoorten wordt verwezen naar bijlage 9.1.

5.1.4 Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de deelnemersbijdragen, opbrengsten additionele projecten en overige opbrengsten:

• Deelnemersbijdragen	€	25.376.000
• Deelnemersbijdragen – nacalculatie	€	-/- 483.500
• Additionele opdrachten	€	546.600
• Overige opbrengsten	€	526.600
Totaal	€	25.965.700

In totaal is in 2020 ten opzichte van de raming € 774.600 minder aan algemene dekkingsmiddelen ontvangen:

• Deelnemersbijdragen – nacalculatie	€	-/- 483.500
• Additionele opdrachten	€	-/- 555.500
• Overige opbrengsten	€	264.400
Totaal	€	-/- 774.600

5.1.4.1 Deelnemersbijdragen

De bijdragen van deelnemers zijn gebaseerd op de uitvoering van de werkplannen inclusief een bijdrage van € 35.511 voor de kosten van het abonnement Nationale Databank Flora en Fauna.

De jaarrekening 2020 sluit met een onverdeeld positief rekeningresultaat van € 483.451. Bij besluit van 26 juni 2019 heeft het AB besloten met ingang van 2019 over te gaan tot een systeem van nacalculatie. Afrekening vindt plaats op basis van het werkelijk aantal bestede uren en het werkelijk uurtarief en niet op basis van gerealiseerde producten en diensten (output). Een jaarrekeningresultaat wordt om die reden collectief op basis van het werkelijk aantal bestede uren per deelnemer afgerekend.

Indien het verschil van de deelnemersbijdrage tussen voor- en nacalculatie zich binnen de bandbreedte van 10% bevindt dan wordt het verschil meegenomen naar een volgend dienstjaar via een vordering of schuld op de balans. Is het verschil van de deelnemersbijdrage tussen voor- en nacalculatie meer dan 10% dan wordt het verschil buiten de bandbreedte van 10% met de deelnemer afgerekend. Het resultaat 2019 is verrekend met de deelnemersbijdrage en toegevoegd aan de balanspost overlopende passiva.

In tabel 15 zijn de uitkomsten van de vastgestelde methodiek nacalculatie opgenomen per deelnemer op totaalniveau en in tabel 16 is per deelnemer de afwijking weergegeven voor de afrekening/verrekening op basis van de afgesproken marge van +/-10% (ten opzichte van de geraamde deelnemersbijdrage 2020). Bij de berekening van de afwijking wordt het balanssaldo van de afrekening/verrekening van 2019 per 31-12-2020 meegenomen.

Een overzicht van de deelnemersbijdrage over 2020 na verrekening nacalculatie inclusief additionele opdrachten is opgenomen in tabel 17.

Tabel 15 Nacalculatie totaal

Deelnemers	Begroting (vooralculatie)					Quotient	Gemiddeld tarief nacalculatie	Totaal bestede uren	Verschil raming en realisatie	Bijdrage Nacalculatie	Bijdrage Voorcalculatie	Rekening resultaat
	Bijdrage 2020 begroting t/m NJN	Bijstelling na NJN	Bijdrage 2020 begroting	Totaal geraamde uren	Gemiddeld tarief voorcalculatie							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Delft	1.303.976	0	1.303.976	13.548	96,25	0,9817	94,48	13.189	359	1.247.187	1.303.976	-56.789
Den Haag	6.336.762	0	6.336.762	67.113	94,42	0,9817	92,69	66.476	637	6.166.675	6.336.762	-170.087
Leidschendam-Voorburg	919.477	0	919.477	9.520	96,58	0,9817	94,81	9.920	-400	941.328	919.477	21.851
Midden-Delfland	554.714	0	554.714	5.793	95,76	0,9817	94,00	6.411	-618	603.138	554.714	48.424
Pijnacker-Nootdorp	728.270	0	728.270	7.506	97,03	0,9817	95,25	7.784	-278	742.014	728.270	13.744
Rijswijk	677.985	0	677.985	7.037	96,35	0,9817	94,58	7.855	-818	743.540	677.985	65.555
Wassenaar	338.563	0	338.563	3.524	96,07	0,9817	94,31	3.758	-234	354.720	338.563	16.157
Westland	3.688.204	0	3.688.204	38.138	96,71	0,9817	94,93	38.881	-743	3.694.195	3.688.204	5.991
Zoetermeer	1.106.175	0	1.106.175	11.452	96,59	0,9817	94,82	11.554	-102	1.096.479	1.106.175	-9.696
Provincie Zuid-Holland	8.459.046	1.262.790	9.721.836	91.664	106,06	0,9817	104,11	89.281	2.383	9.303.234	9.721.836	-418.602
Totaal	24.113.172	1.262.790	25.375.962	255.295	99,40		97,58	255.109	186	24.892.511	25.375.962	-483.451

Tabel 16 Nacalculatie per deelnemer

Deelnemers	Nacalculatie 2019				Informatieplicht energiebesparende maatregelen Bedrag	Restantsaldo te verrekenen via balans	Nacalculatie 2020						
	Resultaat 2019	%	Transitoria				Resultaat 2020	Totaal te verrekenen via balans	Bijdrage voorcalculatie 2020	Afwijking binnen 10% voorcalculatie	Afwijking %	Transitoria	
			Afrekening	Verrekening via balans								Afrekening	Verrekening via balans
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14	15
Delft	-80.687	-6,25	0	-80.687	7.505	-73.182	-56.789	-129.971	1.303.976	-130.398	-9,97	0	-129.971
Den Haag	-279.702	-4,46	0	-279.702	90.155	-189.547	-170.087	-359.634	6.336.762	-633.676	-5,68	0	-359.634
Leidschendam-Voorburg	-45.641	-5,64	0	-45.641	9.215	-36.426	21.851	-14.575	919.477	-91.948	-1,59	0	-14.575
Midden-Delfland	20.702	3,96	0	20.702	2.185	22.887	48.424	71.311	554.714	55.471	12,86	15.840	55.471
Pijnacker-Nootdorp	-59.503	-8,26	0	-59.503	5.320	-54.183	13.744	-40.439	728.270	-72.827	-5,55	0	-40.439
Rijswijk	105.010	17,62	59.598	45.412	7.600	53.012	65.555	118.567	677.985	67.799	17,49	50.769	67.798
Wassenaar	-23.433	-7,15	0	-23.433	3.895	-19.538	16.157	-3.381	338.563	-33.856	-1,00	0	-3.381
Westland	-138.198	-3,81	0	-138.198	11.495	-126.703	5.991	-120.712	3.688.204	-368.820	-3,27	0	-120.712
Zoetermeer	-67.949	-6,25	0	-67.949	12.065	-55.884	-9.696	-65.580	1.106.175	-110.618	-5,93	0	-65.580
Provincie Zuid-Holland	40.750	0,54	0	40.750	0	40.750	-418.602	-377.852	9.721.836	-972.184	-3,89	0	-377.852
Totaal	-528.651	-2,32	59.598	-588.249	149.435	-438.814	-483.451	-922.265	25.375.962		-3,63	66.609	-988.874

Tabel 17 Deelnemersbijdragen

Deelnemers	Betaalde deelnemersbijdragen				Nog te verrekenen deelnemersbijdragen		Totaal reguliere deelnemersbijdrage	Additionele opdrachten	Verantwoording in jaarrekening 2020
	Betaald voorschot 2020	Intensivering werkplan		Totaal betaald	Intensivering werkplan nog te verrekenen	Resultaat 2020			
		via balans	betaald						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Delft	1.296.471	7.505	0	1.303.976	0	-56.789	1.247.187	12.250	1.259.437
Den Haag	6.246.607	90.155	0	6.336.762	0	-170.087	6.166.675	0	6.166.675
Leidschendam-Voorburg	812.436	9.215	0	821.651	97.826	21.851	941.328	0	941.328
Midden-Delfland	517.308	2.185	0	519.493	35.221	48.424	603.138	12.250	615.388
Pijnacker-Nootdorp	722.950	5.320	0	728.270	0	13.744	742.014	0	742.014
Rijswijk	596.730	7.600	0	604.330	73.655	65.555	743.540	0	743.540
Wassenaar	327.014	3.895	0	330.909	7.654	16.157	354.720	12.250	366.970
Westland	3.676.709	11.495	0	3.688.204	0	5.991	3.694.195	12.250	3.706.445
Zoetermeer	1.094.110	12.065	0	1.106.175	0	-9.696	1.096.479	9.500	1.105.979
Provincie Zuid-Holland	7.438.296	0	2.239.734	9.678.030	43.806	-418.602	9.303.234	485.725	9.788.959
Totaal	22.728.631	149.435	2.239.734	25.117.800	258.162	-483.451	24.892.511	544.225	25.436.736

5.1.4.2 Additionele projecten

In totaal zijn in 2020 € 1.102.100 aan zogenaamde additionele opdrachten verstrekt. Deze wijzigingen zijn op grond van artikel 24, lid 8b van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden via een administratieve wijziging verwerkt. Tot en met de Najaarsnota 2020 was een bedrag van € 1.071.700 aan additionele opdrachten verstrekt. Na de vaststelling van de Najaarsnota 2020 is door de provincie Zuid-Holland nog een tweetal opdrachten verstrekt en een opdracht door de Stichting Geonovum met een totaalwaarde van € 30.400:

• Ontwikkeling werkwijzen en netwerkvorming nieuwe energie	€ 15.700
• Impuls Omgevingsveiligheid deelprogramma 2 en 3	€ 10.200
• Basisregistratie Ondergrond (BRO) door Geonovum	€ 4.500
Totaal	€ 30.400

Doordat de lasten € 555.500 lager zijn uitgevallen dan geraamd komen ook de baten lager uit. De lasten zijn voor een totaalbedrag van € 546.600 bij de opdrachtgevers in rekening gebracht (tabel 18). Van de verstrekte opdrachten wordt een bedrag van € 15.800 doorgeschoven naar 2021.

Tabel 18 Additionele projecten

Projectomschrijving	Opdrachtgever	Budget	Kosten	Verschil	Naar 2020	Vrijval budget
E-PRTR (European Pollutant Release and Transfer Register)	Provincie Zuid-Holland	6.800	6.756	44	0	0
Advisering BRIKS gemeenten	Provincie Zuid-Holland	100.000	27.750	72.250	0	72.200
Impuls Omgevingsveiligheid (deelprogramma 2 en 3)	Provincie Zuid-Holland	44.400	16.500	27.900	0	27.900
Impuls Omgevingsveiligheid (deelprogramma 3 en 4)	Provincie Zuid-Holland	96.200	78.409	17.791	0	17.800
Werkplan Spoed en Nazorg	Provincie Zuid-Holland	631.500	278.219	353.281	0	353.300
Digitale dienstverlening	Provincie Zuid-Holland	60.000	13.671	46.329	0	46.300
Ontwikkeling werkwijzen en netwerkvorming nieuwe energie	Provincie Zuid-Holland	30.600	14.191	16.409	15.800	600
Pilot vervoersmanagement	Provincie Zuid-Holland	11.800	8.281	3.519	0	3.500
Bijstellen bodemkwaliteitskaart PFAS	Gemeenten	58.500	58.500	0	0	0
Impuls Omgevingsveiligheid (deelprogramma 5)	Provincie Zuid-Holland	18.500	2.636	15.864	0	15.900
Verbeterpunten soortenbescherming - woningbouwopgave	Provincie Zuid-Holland	39.300	39.312	-12	0	0
Basisregistratie Ondergrond (BRO)	Geonovum	4.500	2.331	2.169	0	2.200
Totaal		1.102.100	546.556	555.544	15.800	539.700

5.1.4.3 Overige opbrengsten

De overige opbrengsten zijn € 264.400 hoger uitgevallen dan geraamd. Ten opzichte van de Najaarsnota 2020 is de vergoeding van gedetacheerd personeel € 2.900 lager uitgevallen dan geraamd. In het kader van de uitvoering van de Ziektewet en Wet Arbeid en Zorg is de bijdrage € 17.400 hoger uitgevallen dan geraamd. Daarnaast is over de jaren 2016 tot en met 2019 een totaalbedrag van € 250.000 teveel aan pensioenpremies berekend. De afrekening transitoria en overige opbrengsten is afgerond € 100 lager uitgevallen.

5.1.5 Overhead

De overhead bestaat uit de personele lasten van het management, de kosten van inhuur (waaronder ICT), algemene personeelskosten, kapitaallasten, indirecte kosten en de post onvoorzien.

De overhead laat in totaal een onderschrijding zien van € 47.700, waarvan € 45.100 betrekking heeft op de post onvoorzien. De overige € 2.600 heeft betrekking op lagere personele en indirecte kosten.

5.1.6 Onvoorzien

De post onvoorzien van € 45.100 is in 2020 niet aangewend.

5.1.7 Mutaties reserves

In 2020 zijn geen mutaties in de reserves geweest.

5.2 Overzicht incidentele lasten en baten

De in dit overzicht opgenomen lasten en baten zijn als incidenteel bestempeld, omdat deze lasten en baten alleen in 2020 zijn gerealiseerd. De andere lasten en baten hebben een meer structureel karakter en zijn daarom niet opgenomen in dit overzicht.

Tabel 19 Incidentele lasten en baten

Kostensoort	Omschrijving	Programma		Algemene dekkingsmiddelen	Reserves	Totaal
		T&V	T&H			
Personeel	Uitvoering Wet natuurbescherming aanvragen ontheffingen soortenbescherming	860.000	0	0	0	860.000
Personeel	Uitvoering Wet natuurbescherming stikstof	1.130.000	0	0	0	1.130.000
Personeel	Uitvoering Waterwet	249.734	0	0	0	249.734
Personeel	Capaciteitsinzet i.v.m. uitvoering informatieplicht energiebesparende maatregelen	0	149.435	0	0	149.435
Personeel	Intensivering werkplan Zoetermeer duurzaamheidscontroles	0	10.152	0	0	10.152
Personeel	Inhuur i.v.m. detachering en zwangerschappen	45.029	200.184	0	0	245.213
Personeel	Kosten voormalig personeel	4.252	91.000	0	0	95.252
Indirecte kosten	Overig	16.887	14.560	0	0	31.447
Additionele projecten	Kosten additionele projecten	503.103	43.452	0	0	546.555
Totaal incidentele lasten		2.809.005	508.783	0	0	3.317.788
Algemene dekkingsmiddelen	Intensivering werkplan 2020	0	0	-2.249.886	0	-2.249.886
Algemene dekkingsmiddelen	Vergoedingen detacheringen en uitkeringsinstanties	0	0	-245.213	0	-245.213
Algemene dekkingsmiddelen	Bijdragen informatieplicht energiebesparende maatregelen	0	0	-149.435	0	-149.435
Algemene dekkingsmiddelen	Afrekening transitoria en overige opbrengsten	0	0	-31.447	0	-31.447
Algemene dekkingsmiddelen	Afwikkelingsverschillen voorgaande dienstjaren	0	0	-250.000	0	-250.000
Algemene dekkingsmiddelen	Bijdragen additionele projecten	0	0	-546.555	0	-546.555
Totaal incidentele baten		0	0	-3.472.536	0	-3.472.536

Incidentele lasten

- Aanvragen ontheffingen soortenbescherming Wet natuurbescherming: voor het inhalen van de achterstand en het grotere werkvolume in de afhandeling van het aantal aanvragen soortenbescherming Wet natuurbescherming is door de provincie Zuid-Holland een drietal incidentele aanvullende opdrachten verstrekt;
- Aanvragen ontheffingen Natuurbeschermingswet (PAS): Door de uitspraak van de Raad van State m.b.t. het PAS dossier zijn meer activiteiten in het kader van de uitvoering Wet natuurbescherming stikstof vergunning plichtig worden. De provincie Zuid-Holland heeft hiervoor een tweetal incidentele aanvullende opdrachten verstrekt;
- Aanvragen Waterwet: in 2019 is geconstateerd dat het aantal Waterwetaanvragen hoger is dan aanvankelijk was voorzien. In 2019 is hiervoor in een tweetal tranches aanvullende incidentele middelen beschikbaar besteld. De tweede tranche van deze opdracht is in 2020 uitgevoerd. In 2020 is door de provincie Zuid-Holland nogmaals een aanvullende incidentele opdracht voor het hogere werkvolume beschikbaar gesteld;
- Uitvoering informatieplicht energiebesparende maatregelen: voor de uitvoering implementatie informatieplicht energiebesparende maatregelen hebben de gemeentelijke deelnemers via de algemene uitkering uit het Gemeentefonds in 2019 incidenteel € 192.100 ontvangen. Een deel van dit bedrag is op basis van de methodiek van nacalculatie via de balans naar 2020 overgeheveld waarmee de personele inzet 2020 is gedekt;
- Intensivering werkplan Zoetermeer duurzaamheidscontroles: in 2020 is het werkplan van de gemeente Zoetermeer aangevuld door het aantal duurzaamheidscontroles en hercontroles te verhogen;
- Inhuur en zwangerschappen: betreft incidentele last in verband met het inhuur van personeel in verband met zwangerschap van eigen personeel. Hiertoe wordt een bijdrage van uitkeringsinstanties ontvangen;
- Kosten voormalig personeel: op basis van vaststellingsovereenkomsten is 2020 personeel afgevoerd waarvan de kosten in 2020 zijn betaald;
- Overig: betreft incidentele uitgaven die zijn gedekt uit de afrekening transitoria van 2019;
- Additionele projecten: in 2020 is voor een totaalbedrag van € 546.600 aan additionele opdrachten uitgevoerd. Deze opdrachten hebben een incidenteel karakter (zie ook 5.1.4.2 Additionele projecten).

Incidentele baten

- Intensivering werkplan: zie toelichting incidentele lasten (ontheffingen soortenbescherming, ontheffingen Natuurbeschermingswet (PAS), aanvragen Waterwet en intensivering werkplan Zoetermeer);
- Vergoedingen detachering en uitkeringsinstanties: betreft incidentele baten in verband met detachering personeel en incidentele vergoedingen van uitkeringsinstanties in verband met zwangerschap;
- Bijdragen informatieplicht energiebesparende maatregelen: zie toelichting incidentele lasten;
- Afrekening transitoria: betreft incidentele baten doordat de in de jaarrekening 2019 opgenomen transitoria te hoog zijn ingeschat. Voorts is er een klein bedrag aan invorderingskosten in verband met de afwikkeling van dwangsommen ontvangen;

- Afwikkelingsverschillen voorgaande dienstjaren: betreft afrekening pensioenpremies over voorgaande dienstjaren;
- Bijdragen additionele projecten: zie toelichting incidentele lasten.

Tabel 20 Structureel evenwicht

Structureel jaarrekeningsaldo (x € 1.000)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Saldo van baten en lasten	1.132	781	337	131	167	0	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-472	-308	-1.161	-1.308	-442	-263	0
Jaarrekeningsaldo na bestemming	660	473	-824	-1.177	-275	-263	0
Waarvan incidentele baten en lasten	-58	1.219	1.839	881	155	400	-155
Structureel jaarrekeningsaldo	602	1.692	1.015	-296	-120	137	-155

6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

6.1 Wet- en regelgeving

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

6.2 Algemene waarderingsgrondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover relevant wordt met oninbaarheid rekening gehouden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben (met uitzondering van de opgebouwde vakantiegelden). Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De gehanteerde valuta is de Euro.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het wettelijke verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals vakantiegelden en vakantiedagen.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Op basis van de aanbevelingen van de commissie BBV geldt hetzelfde voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een jaarlijks constante ontwikkeling.

6.3 Activa

6.3.1 Materiële vaste activa

Materiele vaste activa met *economisch* nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Afschrijving vindt op lineaire wijze plaats met ingang van het jaar volgend op het jaar waarin de investering is gedaan op basis van de verwachte gebruiksduur. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

De ODH kent geen vaste activa met maatschappelijk nut.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

a. Kosten onderzoek en ontwikkeling	4 jaar
b. Gereedschappen, meet- en geluidsapparatuur	5 jaar
c. Hardware en software automatisering met uitzondering van mobiele telefoons en tablets	5 jaar
d. Huisvesting en Kantoorinventaris	10 jaar
e. Mobiele telefoons en tablets	3 jaar

Specifieke investeringsbijdragen van derden, evenals aangewezen reserves worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven, conform de door het algemeen bestuur besloten wijze en termijnen. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

6.3.2 Vlottende activa

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling (statische methode) van de inbaarheid van de vorderingen. Op basis hiervan zijn vorderingen uit hoofde van sociale voorzieningen

geheel voorzien. De overlopende activa en liquide middelen zijn eveneens op basis van de nominale waarden gewaardeerd.

Onder de overlopende activa worden opgenomen:

1. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel;
2. overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

6.4 Passiva

6.4.1 Eigen vermogen

Het totale eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorgaand jaar vermeerderd of verminderd met het resultaat voor bestemming. Voor zover het bestuur gedurende het jaar al besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van die reserves per jaareinde verwerkt. Uit het resultaat voor reservemutaties en de effecten van genoemde bestuursbesluiten betreffende goedgekeurde reservemutaties volgt een resultaat voor bestemming, dat als een gescheiden post van het eigen vermogen is gepresenteerd. De reserves van het eigen vermogen worden onderscheiden in een algemene reserve en bestemmingsreserves. De overige bestemmingsreserves zijn door het bestuur ingesteld voor specifieke doeleinden, zoals de financiering van activa, verwachte bijdrage in projecten of relevante risico's. Voor alle bestemmingsreserves geldt dat het bestuur over de aard en omvang kan beslissen.

6.4.2 Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn op basis van de nominale waarden gewaardeerd. Onder de overlopende passiva worden afzonderlijk opgenomen:

- a) verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- b) de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
- c) overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

7 Balans en toelichting

7.1 Balans

Activa	31-12-2020	31-12-2019	Passiva	31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa	1.535.483	1.438.649	Eigen vermogen	1.071.385	1.071.385
Totaal materiële activa	1.535.483	1.438.649	Algemene reserve	1.071.385	1.071.385
Materiële vaste activa	1.535.483	1.438.649	- opgebouwd rekeningresultaat	51.385	51.385
			- weerstandsvermogen	1.020.000	1.020.000
			- resultaat boekjaar	0	0
			Voorzieningen	272.521	298.074
			Verlofrechten latende organisatie	0	0
			Werkloosheidsuitkeringen	272.521	298.074
TOTAAL VASTE ACTIVA	1.535.483	1.438.649	TOTAAL VASTE PASSIVA	1.343.906	1.369.459
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	17.170.351	16.539.559	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.190.676	3.951.669
Vorderingen openbare lichamen	13.098.477	14.152.007	Crediteuren	591.545	542.618
Overige vorderingen	279.224	299.950	Af te dragen BTW	2.185.305	1.989.035
Rekening courant schatkistbankieren	3.790.878	2.086.102	Af te dragen loonheffing en soc. premies	1.413.826	1.420.016
Rekening courant Simplified Card	1.772	1.500			
Liquide middelen	7.964	21.765			
Banksaldi	7.964	21.765			
Overlopende activa	1.025.380	429.174	Overlopende passiva	14.204.596	13.108.019
Vooruitbetaalde bedragen	581.027	352.127	Vooruit gefactureerde deelnemersbijdragen	11.716.228	11.398.506
Overige overlopende activa	444.353	77.047	Vooruit gefactureerde dwangsommen	378.720	474.035
			Nog af te rekenen/verrekenen resultaat nacalculatie	922.265	528.651
			Overige overlopende passiva	1.187.383	706.827
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	18.203.695	16.990.498	TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	18.395.272	17.059.688
TOTAAL ACTIVA	19.739.178	18.429.147	TOTAAL PASSIVA	19.739.178	18.429.147

7.2 Toelichting op de balans

7.2.1 Vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde begin 2020	Investerings 2020	Afschrijving 2020	Extra afschrijving	Boekwaarde einde 2020
Hardware servers, werkplekken en ondersteunende voorzieningen	11.768	0	11.768	0	0
Vervangingsinvestering ICT	564.398	290.125	136.600	0	717.923
Vervangingsinvestering mobiele apparatuur	165.847	4.265	55.282	0	114.830
Vervangingsinvestering DMS/RMA	401.186	64.704	111.616	0	354.274
Vervangingsinvestering HMR-gesprekencyclus (My Forms)	0	20.246	0	0	20.246
Vervangingsinvestering VTH	0	29.562	0	0	29.562
Totaal ICT krediet	1.143.199	408.902	315.266	0	1.236.835
Huisvesting en inventaris	234.074	53.662	32.213	0	255.523
Gereedschappen, meet- en geluidsapparatuur	61.376	0	18.251	0	43.125
Totaal Krediet Huisvesting en Inventaris	295.450	53.662	50.464	0	298.648
Totaal	1.438.649	462.564	365.730	0	1.535.483

7.2.2 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Kortlopende vorderingen	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Vorderingen openbare lichamen	13.098.477	14.152.007
Overige vorderingen	279.224	299.950
Rekening courant schatkistbankieren	3.790.878	2.086.102
Rekening courant Simplified Card	1.772	1.500
Totaal	17.170.351	16.539.559

De vorderingen op openbare lichamen bedragen in totaal € 13.098.477. Van de vooruit gefactureerde deelnemersbijdrage over de 1^e helft van 2021 van € 14.125.440 (inclusief BTW) is eind 2020 in totaal € 1.207.379 ontvangen zodat nog een vordering open staat van € 12.918.061. Daarnaast is nog een bijdrage te vorderen in projectkosten voor een bedrag van € 78.505 en een bedrag van € 65.001 i.v.m. detachering.

Van de overige vorderingen met een totaalbedrag van € 279.224 heeft € 268.075 betrekking op nog te ontvangen dwangsommen.

In het kader van de wet Schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden vanaf 15 december 2013 verplicht hun overtollige⁷ liquide middelen op een rekening courant bij het Ministerie van Financiën te storten.

7.2.3 Liquide middelen

Liquide middelen	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Banksaldi	7.964	21.765
Totaal	7.964	21.765

7.2.4 Overlopende activa

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Vooruitbetaalde bedragen	581.027	352.127
Overige overlopende activa	444.353	77.047
Totaal	1.025.380	429.174

De overlopende activa bestaat uit door leveranciers vooruit gefactureerde bedragen die betrekking hebben op 2021 (vooruitbetaalde bedragen). Van de overige overlopende activa heeft een bedrag van € 179.127 betrekking op nog te ontvangen projectkosten additionele opdrachten en een bedrag van € 258.162 heeft betrekking op nog te verrekenen deelnemersbijdrage i.v.m. overdracht asbesttaken en potentiële Zeer Zorgwekkende Stoffen (p)ZZS. Daarnaast is nog een vordering opgenomen van € 7.064 voor nog door te belasten kosten in het kader van de voorbereiding Omgevingswet.

7.2.5 Eigen vermogen

Reserves 2020	Beginstand 2020	Stortingen	Onttrekkingen	Eindstand 2020
Algemene Reserve	1.071.386	0	0	1.071.386
Resultaatbestemming	0	0	0	0
Totaal	1.071.386	0	0	1.071.386

7.2.6 Voorzieningen

Voorzieningen 2020	Beginstand 2020	Stortingen	Onttrekkingen	Eindstand 2020
Werkloosheidsuitkeringen	298.074	0	25.553	272.521
Totaal	298.074	0	25.553	272.521

⁷ Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak.

Voor een tweetal medewerkers heeft het 'van werk naar werk' traject als gevolg van de in 2016 besloten wijzigingen en aanvullingen op het inrichtings- en personeelsplan (I&P-plan) niet tot het gewenste resultaat geleid. Zij hebben vanaf 1 januari 2019 recht op een werkloosheidsuitkering. De ODH heeft als risicodragers een voorziening gevormd voor de dekking van de (bovenwettelijk) werkloosheidsuitkering waardoor de kosten van de werkloosheidsuitkeringen niet op de exploitatie in toekomstige jaren drukken. In 2020 is een bedrag van € 25.553 aan werkloosheidsuitkering uitgekeerd.

7.2.7 Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Kortlopende schulden	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Crediteuren	591.545	542.618
Af te dragen BTW	2.185.305	1.989.035
Af te dragen loonheffing en soc. premies	1.413.826	1.420.016
Totaal	4.190.676	3.951.669

Het crediteurensaldo betreft de nog openstaande facturen per 31 december 2020. Voorts was ultimo 2020 nog een bedrag aan BTW af te dragen van € 2.185.305 en een bedrag van € 1.413.826 aan loonheffing, sociale premies en pensioenpremies.

7.2.8 Overlopende passiva

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Vooruit gefactureerde deelnemersbijdragen	11.716.228	11.398.506
Vooruit gefactureerde dwangsommen	378.720	474.035
Nog af te rekenen/verrekenen resultaat nacalculatie	922.265	528.651
Overige overlopende passiva	1.187.383	706.827
Totaal	14.204.596	13.108.019

De vooruit gefactureerde deelnemersbijdrage bevat de in 2020 gefactureerde deelnemersbijdrage over het eerste halfjaar van 2021.

Ultimo 2019 was een bedrag van € 474.035 aan dwangsommen gefactureerd. In 2020 is een bedrag van € 73.000 aan nieuwe dwangsommen gefactureerd en is een bedrag van € 136.750 aan ontvangen dwangsommen aan de deelnemende gemeenten uitbetaald. In overleg met de opdrachtgevers is een bedrag van € 31.565 afgeboekt. Van het saldo van € 378.720 is ultimo 2020 een bedrag van € 97.080 ontvangen maar nog niet uitbetaald. Dit bedrag wordt pas nadat het volledige bedrag van de dwangsom is geïnd aan de deelnemende gemeenten uitbetaald.

Op basis van de bij besluit van 26 juni 2019 door het AB vastgestelde methodiek nacalculatie wordt het rekeningresultaat van € 483.451 via de balans met de deelnemers verrekend/afgerekend. Van het afgerekende/nog te verrekenen rekeningresultaat over 2019 was ultimo 2020 nog een bedrag beschikbaar van € 438.814. Met toevoeging van het rekeningresultaat over 2020 van € 483.451 komt het saldo uit op een bedrag van € 922.265.

De overige overlopende passiva bestaan met name uit nog te ontvangen facturen van in 2020 geleverde goederen en diensten voor een bedrag van € 1.187.383.

7.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Artikel 53 van de BBV verplicht de ODH om in de toelichting op de balans inzicht te geven in de financiële verplichtingen waaraan de ODH is verbonden, voor zover die verplichtingen financiële consequenties hebben voor toekomstige jaren en deze verplichtingen niet zijn opgenomen in een balanspost. In de uitwerkingen van dit artikel is aangegeven dat alleen politiek-bestuurlijke en financieel gezien belangrijke verplichtingen dienen worden opgenomen:

- Huurcontract en dienstverleningsovereenkomst (incl. contract/SLA printers met Xerox Nederland) met de provincie Zuid-Holland ca. € 710.000 per jaar;
- Leasecontract wagenpark met Multilease ca. € 73.000 per jaar;
- Contract KPN/Cegeca(Call2) incl. uitwijkvoorziening ca. € 338.000 per jaar;
- Licentiekosten Roxit zaaksysteem Squit ca. € 253.000 per jaar;
- Licentiekosten Afas geïntegreerd salaris-, financieel-, en HRM-systeem Profit ca. € 66.000 per jaar;
- Verlofrechten € 708.500.

8 Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Haaglanden;

Gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 7 april 2021;

Gelezen het verslag van bevindingen van de onafhankelijke accountant;

Gelezen het verslag en het advies van de rekeningcommissie;

Gelezen de reactie van het Dagelijks Bestuur van 9 juni 2021;

BESLUIT:

- De Ontwerp Jaarstukken 2020 vast te stellen;
- Het resultaat van de nacalculatie van € 483.451 met de deelnemers af te rekenen op basis van de vastgestelde methodiek nacalculatie (zoals opgenomen in tabel 16).

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 30 juni 2021.

De secretaris,

De voorzitter,

Ir. L.P. Klaassen

Drs. ing. R.C. Paalvast

9 Bijlagen

9.1 Exploitatierkening

Exploitatie-overzicht	Realisatie 2019	Primitieve begroting 2020	VJN	NJN	Admin. wijzigingen	Totaal wijzigingen	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020
1 Personeel	19.616.885	19.429.900	-4.600	20.200	3.236.900	3.252.500	22.682.400	22.510.762	171.638
2 Kapitaallasten	309.497	581.600	0	0	-215.800	-215.800	365.800	365.731	69
3 Indirecte kosten	2.524.500	2.740.400	155.300	-10.000	-340.800	-195.500	2.544.900	2.542.677	2.223
5 Additionele projecten	927.809	0	0	0	1.102.100	1.102.100	1.102.100	546.556	555.544
6 Onvoorzien	0	45.100	0	0	0	0	45.100	0	45.100
Totaal lasten	23.378.691	22.797.000	150.700	10.200	3.782.400	3.943.300	26.740.300	25.965.727	774.573
7 Algemene dekkingsmiddelen	-23.115.891	-22.797.000	-150.700	-10.200	-3.782.400	-3.943.300	-26.740.300	-25.965.727	-774.573
Totaal baten	-23.115.891	-22.797.000	-150.700	-10.200	-3.782.400	-3.943.300	-26.740.300	-25.965.727	-774.573
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	262.800	0	0	0	0	0	0	0	0
8 Mutatie reserves									
Storting	41.916	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking	-304.716	0	0	0	0	0	0	0	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-262.800	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0

De totale lasten (inclusief additionele projecten) komen in 2020 uit op € 25.965.727 en dat is € 774.573 lager dan geraamd. De totale baten (inclusief additionele projecten) komen in 2020 uit op € 25.965.727 en dat is (inclusief de afrekening/verrekening nacalculatie) € 774.573 lager dan geraamd.

De post personeel bestaat uit de salariskosten van eigen personeel, de inhuur van derden, opleidingskosten en algemene personeelskosten. De inhuur en inkoop diensten t.b.v. ICT (o.a. Servicedesk en uitwijkvoorziening), die in de begroting, voorjaarsnota en najaarsnota waren verantwoord onder de post indirecte kosten zijn in de jaarrekening verantwoord onder de post personeel.

Hierna is per hoofdkostensoort een toelichting opgenomen van de verschillen (afgerond op honderdtallen).

Personeel

De post personeel is in totaal € 171.700 lager uitgevallen dan geraamd door:

• Minder personele lasten T&V	€	254.300
• Meer personele lasten T&H	€	-83.600
• Minder personele lasten BV (overhead)	€	1.000
Totaal	€	171.700

Voor een toelichting zie bijlage 9.5.

Kapitaallasten

In de primitieve begroting was een post kapitaallasten opgenomen van € 581.600. De post kapitaallasten is via een administratieve wijziging verlaagd met € 215.800 naar € 365.800.

De vrijkomende middelen zijn incidenteel ingezet voor het verder optimaliseren van de ICT-infrastructuur.

In 2020 zijn geen financieringsmiddelen aangetrokken.

Indirecte kosten

De indirecte kosten bestaan uit huisvestingskosten, ICT-kosten, vervoerskosten en overige bedrijfskosten. In totaal zijn de indirecte kosten in 2020 € 2.200 lager uitgevallen dan geraamd.

Additionele projecten

Na de vaststelling van de Najaarsnota 2020 bedroeg het totaal aan additionele projecten € 1.071.700. Na de vaststelling van de Najaarsnota 2020 is nog een tweetal opdrachten verstrekt door de provincie Zuid-Holland en een opdracht door de Stichting Geonovum voor een totaalwaarde van € 34.400. Het totaal komt daarmee uit op een bedrag van € 1.102.100.

In totaal is een bedrag van € 546.600 uitgegeven, zodat een verschil resteert van € 555.500. Van dit bedrag heeft € 15.800 betrekking op opdrachten die in 2021 doorlopen. Het restantbedrag van € 539.700 wordt aan de betreffende opdrachtgevers gerestitueerd en/of afgerekend (zie 5.1.4.2, tabel 18).

Onvoorzien

In de primitieve begroting 2020 was een post voor onvoorzien opgenomen van € 45.100. In 2020 zijn geen bedragen aan de post onvoorzien onttrokken.

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de deelnemersbijdragen, opbrengsten additionele projecten en overige opbrengsten:

• Deelnemersbijdragen	€	25.376.000
• Deelnemersbijdragen – nacalculatie	€	-/- 483.500
• Additionele opdrachten	€	546.600
• Overige opbrengsten	€	526.600
Totaal	€	25.965.700

In totaal is in 2020 ten opzichte van de raming € 774.600 minder aan algemene dekkingsmiddelen ontvangen:

• Deelnemersbijdragen – nacalculatie	€	-/- 483.500
• Additionele opdrachten	€	-/- 555.500
• Overige opbrengsten	€	264.400
Totaal	€	-/- 774.600

De jaarrekening 2020 sluit met een onverdeeld positief resultaat van € 483.451. Het onverdeelde resultaat is op basis van het besluit van het AB van 26 juni 2019 inzake de nacalculatie verrekend met de deelnemersbijdrage en toegevoegd aan de balanspost overlopende passiva, waarna met de individuele deelnemer afrekening plaatsvindt dan wel verrekening via het werkplan 2020.

Doordat de additionele projectkosten € 555.500 lager zijn uitgevallen dan geraamd komen ook de baten lager uit (zie 5.1.4.2). De lasten zijn voor een totaalbedrag van € 546.600 bij de opdrachtgevers in rekening gebracht (tabel 19). Van de verstrekte opdrachten wordt een bedrag van € 15.800 doorgeschoven naar 2021.

De overige opbrengsten zijn € 264.400 hoger uitgevallen dan geraamd. Ten opzichte van de Najaarsnota 2020 is de vergoeding van gedetacheerd personeel € 2.900 lager uitgevallen dan geraamd. In het kader van de uitvoering van de Ziektewet en Wet Arbeid en Zorg (WAZO) is de bijdrage € 17.400 hoger uitgevallen dan geraamd. Daarnaast is over de jaren 2016 tot en met 2019 een totaalbedrag van € 250.000 te veel aan pensioenpremies berekend (zie 5.1.4.3). De afrekening transitoria en overige opbrengsten is afgerond € 100 lager uitgevallen.

Mutatie reserves

In 2020 hebben geen mutaties in de reserves plaatsgevonden.

9.2 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

In de gewijzigde BBV is opgenomen dat in de begroting en jaarrekening een overzicht moet worden opgenomen van de geraamde en gerealiseerde baten en lasten per taakveld. In tabel 21 is dit overzicht weergegeven.

Voorts zijn in tabel 22 de beleidsindicatoren weergegeven van het taakveld bestuur en ondersteuning. Voor de inwoneraantallen is uitgegaan van de aantallen per 1-1-2020 (bron: CBS Statline).

Voor het taakveld volksgezondheid en milieu zijn voorsnog geen beleidsindicatoren opgenomen. Het hanteren van streefcijfers voor activiteiten van de ODH, waarbij er interactie is met partijen uit de samenleving, heeft weinig waarde omdat juist overleg en het trachten van het bereiken van consensus van groter belang kunnen zijn dan een streefgetal voor bijvoorbeeld tijdsbesteding. De ODH kan in het geval van wettelijke normen wanneer sprake is van bijvoorbeeld incomplete aanvragen of te laat verkregen externe adviezen, 'op tijd' weigeren. Echter bevoegde gezagen geven aan soms de voorkeur te geven aan een zorgvuldig proces boven het halen van een tijdslimiet.

Uit bovenstaande aspecten moge blijken dat naast een kwantitatieve kant ook de kwaliteit van het proces naar de maatschappij aandacht verdient. De aandacht die ook onze opdrachtgevers hiervoor vragen spreekt boekdelen. Het spreekt voor zich dat het halen van termijnen uitgangspunt blijft.

Tabel 21 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Overzicht van baten en lasten per taakveld		Primitieve begroting 2020			Gewijzigde begroting 2020			Realisatie 2020			Verschil 2020		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.4	Overhead	8.817.900	0	8.817.900	9.829.500	0	9.829.500	9.826.893	0	9.826.893	2.607	0	2.607
0.8	Overige baten en lasten	45.100	-22.797.000	-22.751.900	45.100	-26.740.300	-26.695.200	0	-25.965.727	-25.965.727	45.100	-774.573	-729.473
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Bestuur en ondersteuning	8.863.000	-22.797.000	-13.934.000	9.874.600	-26.740.300	-16.865.700	9.826.893	-25.965.727	-16.138.834	47.707	-774.573	-726.866
7.4	Milieubeheer	13.934.000	0	13.934.000	16.865.700	0	16.865.700	16.138.834	0	16.138.834	726.866	0	726.866
	Volksgezondheid en milieu	13.934.000	0	13.934.000	16.865.700	0	16.865.700	16.138.834	0	16.138.834	726.866	0	726.866
	Totaal	22.797.000	-22.797.000	0	26.740.300	-26.740.300	0	25.965.727	-25.965.727	0	774.573	-774.573	0

Tabel 22 Beleidsindicatoren bestuur en ondersteuning

Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020			Realisatie 2020		
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	FVV/CBS Statline	215,3	1.102.800	0,20	230,3	1.117.031	0,21
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	FVV/CBS Statline	194,2	1.102.800	0,18	205,0	1.117.031	0,18
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen bron	7.249.200	1.102.800	6,57	8.338.595	1.117.031	7,46
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen bron	672.800	18.496.800	3,64	2.920.425	19.503.620	14,97
Overhead	% van totale lasten	Eigen bron	8.863.000	22.797.000	38,88	9.826.893	25.965.727	37,85

Onder apparaatskosten wordt verstaan alle noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Dat zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie.

Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De overhead bestaat dus naast de loonkosten van de zogenaamde PIOFACH-functies uit ICT-kosten, huisvestingskosten, kosten wagenpark etc., kapitaallasten en personele kosten die niet rechtstreeks zijn toe de delen aan de taakvelden in het primaire proces.

Het percentage overhead bedraagt over 2020 37,9% (2019: 38,5%) tegenover een raming van 38,9%. Exclusief de materiële lasten komt het percentage overhead uit op 28,0% (2019: 28,5%).

9.3 BBV-informatie

Tabel 23 Vertegenwoordiging bestuur

Artikel 15, lid 2 a	Algemeen Bestuur			Dagelijks Bestuur
	Aantal leden	Stemverdeling	Stemverhouding	
	A	B	A x B	
Delft	1	16	16	0
Den Haag	2	27	54	1
Leidschendam-Voorburg	1	4	4	0
Midden-Delfland	1	4	4	0
Pijnacker-Nootdorp	1	8	8	1
Rijswijk	1	8	8	0
Wassenaar	1	4	4	0
Westland	2	14	28	1
Zoetermeer	1	16	16	1
Provincie Zuid-Holland	2	29	58	1
Totaal	13	130	200	5

Tabel 24 Bekostiging

Artikel 15, lid 2 b	Bekostiging	
	Begin	Eind
Delft	1.305.455	1.247.187
Den Haag	6.308.324	6.166.675
Leidschendam-Voorburg	819.427	941.328
Midden-Delfland	518.943	603.138
Pijnacker-Nootdorp	727.929	742.014
Rijswijk	601.961	743.540
Wassenaar	330.140	354.720
Westland	3.686.637	3.694.195
Zoetermeer	1.094.492	1.096.479
Provincie Zuid-Holland	7.403.705	9.303.234
Totaal	22.797.013	24.892.511

Tabel 25 Omvang vermogen, financieel resultaat en risico's

Artikel 15, lid 2 c t/m e	Omvang	
	Begin	Eind
Eigen vermogen	1.071.385	1.071.385
Vreemd vermogen	0	0
Verwachte omvang financiële resultaat	0	0
Risico's	1.020.000	1.020.000

Tabel 26 Netto schuldquote

Netto schuldquote	Verloop van de kengetallen						
	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2020
A. Totaal van de vaste schulden	0	0	0	0	0	0	0
B. Totaal van de netto vlottende schulden	2.485.408	2.528.033	2.488.636	3.439.897	3.653.626	3.951.669	3.640.000
C. Totaal van de overlopende passiva	10.568.465	11.205.363	10.918.347	10.627.869	12.147.450	13.108.019	12.703.500
D. Totaal financiële activa met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0	0	0	0	0	0
E. Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	14.981.365	16.163.713	15.190.240	14.230.625	15.151.767	16.539.559	15.697.800
F. Totaal van alle liquide middelen	6.407	6.759	5.276	9.516	4.766	21.765	6.000
G. Totaal van de overlopende activa	316.938	427.463	470.058	763.409	1.007.751	429.174	0
H. Totaal saldo van de baten, exclusief mutaties reserves	19.849.009	20.585.834	21.599.908	21.622.346	22.243.410	23.115.891	22.797.000
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H	-11,3%	-13,9%	-10,5%	-4,3%	-1,6%	0,3%	2,8%

Tabel 27 Solvabiliteitsratio

Solvabiliteitsratio	Verloop van de kengetallen						
	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2020
A. Eigen vermogen	3.137.148	3.610.192	2.785.547	1.609.295	1.334.186	1.071.385	1.071.400
B. Totaal alle passiva	16.437.899	17.499.482	16.280.708	15.752.127	17.497.490	18.429.147	17.622.200
Solvabiliteitsratio (A/B)	19,1%	20,6%	17,1%	10,2%	7,6%	5,8%	6,1%

Tabel 28 Structurele exploitatieruimte

Structurele exploitatieruimte	Verloop van de kengetallen						
	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2020
Totaal lasten programma's	19.189.151	20.112.790	22.424.553	22.798.598	22.518.519	23.378.691	22.797.000
Totaal incidentele lasten programma's	603.293	2.051.991	2.643.595	2.903.339	1.448.044	1.523.353	0
A. Structurele lasten	18.585.858	18.060.799	19.780.958	19.895.259	21.070.475	21.855.338	22.797.000
Totaal baten programma's	19.849.009	20.585.834	21.599.908	21.622.346	22.243.410	23.644.542	22.797.000
Totaal incidentele baten programma's	661.295	1.391.973	1.494.017	2.022.680	1.293.079	1.639.564	0
B. Structurele baten	19.187.714	19.193.861	20.105.891	19.599.666	20.950.331	22.004.978	22.797.000
C. Totaal structurele toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0	0
D. Totaal structurele ontrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0	0
E. Het totaal van de baten exclusief mutaties reserves	19.849.009	20.585.834	21.599.908	21.622.346	22.243.410	23.644.542	22.797.000
Structurele exploitatieruimte((B-A)+(D-C))/E x 100%	3,0%	5,5%	1,5%	-1,4%	-0,5%	0,6%	0,0%

9.4 Wet normering topinkomens

WNT-verantwoording 2020 Omgevingsdienst Haaglanden

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Omgevingsdienst Haaglanden. Het voor de Omgevingsdienst Haaglanden toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 (het algemene bezoldigingsmaximum).

Het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. De toezichthoudende topfunctionarissen bij de ODH (leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur) ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. In verband daarmee is volstaan met het opnemen van de naam en de functie van de toezichthoudende topfunctionarissen.

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	L.P. Klaassen
Funciegegevens	Directeur/Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	133.489
Beloningen betaalbaar op termijn	20.807
<i>Subtotaal</i>	<i>154.296</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	154.296
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2019	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2019 in fte	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.728
Beloningen betaalbaar op termijn	19.961
<i>Subtotaal</i>	<i>144.689</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	144.689

Toeziethoudende topfunctionarissen

Naam topfunctionaris	Aanvang en einde functievervulling in 2020	Organisatie	Functie
R. Paalvast	1/1 - 31/12	Zoetermeer	Voorzitter AB/DB
L. van Tongeren	1/1 - 31/12	Den Haag	Lid AB/DB
L. Snijders	1/1 - 31/12	Westland	Lid AB/DB
A. Bom-Lemstra	1/1 - 31/12	Zuid-Holland	Lid AB/DB
F. van Kuppeveld	1/1 - 31/12	Pijnacker-Nootdorp	Lid AB/DB
S. Smit	1/1 - 31/12	Midden-Delfland	Lid AB
B. Vollebregt	1/1 - 31/12	Delft	Lid AB
H. Bredemeijer	1/1 - 31/12	Den Haag	Lid AB
A. van Ekelén	1/1 - 31/12	Leidschendam-Voorburg	Lid AB
A. van de Laar	1/1 - 31/12	Rijswijk	Lid AB
K. Wassenaar	1/1 - 31/12	Wassenaar	Lid AB
B. van der Stee	1/1 - 31/12	Westland	Lid AB
J. Baljeu	1/1 - 31/12	Zuid-Holland	Lid AB

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

9.5 Kwantitatieve verantwoording realisatie programma's

9.5.1 Programma T&V

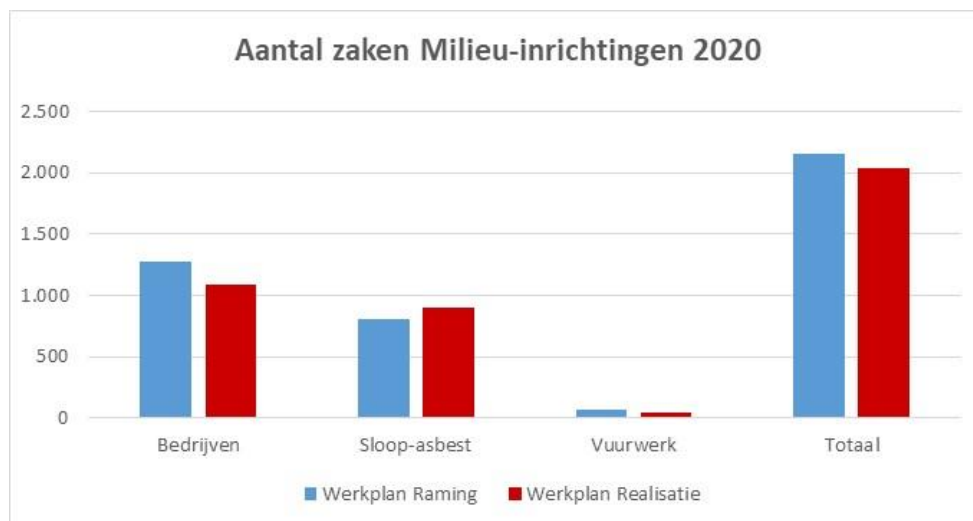
9.5.1.1 Milieu-inrichtingen

Het aantal afgeronde zaken voor milieu-inrichtingen is lager uitgekomen dan geraamd. Met name het aantal meldingen Activiteitenbesluit en maatwerkbesluiten kwam lager uit. Belangrijkste oorzaak is dat de realisatie bij een beperkt aantal gemeenten achter is gebleven op de raming. Vanwege de maatregelen rond COVID-19 hebben er minder vuurwerkevenementen plaatsgevonden dan geraamd. In 2020 heeft de ODH voor de gemeente Den Haag de vuurwerkverkoopvergunningen verzorgd. Voor een aantal gemeenten is in 2020 de taak asbest bij sloopmeldingen uitgevoerd.

Het bevoegd gezag heeft een (wettelijke) verplichting om regelmatig te bezien of vergunningen nog voldoende actueel zijn en of daarin opgenomen beperkingen en voorschriften nog toereikend zijn. Het actualiseren van vergunningen maakt onderdeel uit van de in mei 2020 uitgebrachte nota "VTH Beleid gemeentelijke taken Omgevingsdienst Haaglanden". Gelet hierop is in 2020 het milieuvergunningenbestand van de Haaglandengemeenten doorgelopen op een mogelijke noodzaak tot actualisatie. Naar aanleiding van deze beoordeling is een prioritering aangebracht van actualisaties die het komende jaar zouden dienen plaats te vinden. De hieruit naar voren gekomen actualisaties zijn opgenomen in de individuele werkplannen voor 2021. Voor de provincie wordt al langer een actualisatieprogramma voor milieuvergunningen uitgevoerd.

Binnen het cluster milieu-inrichtingen heeft het leeuwendeel van het aantal zaken betrekking op activiteiten van bedrijven en het behandelen van (asbest)sloopmeldingen. Slechts een klein deel heeft betrekking op vuurwerkactiviteiten. De realisatie in 2020 wijkt niet significant af van de werkplanraming 2020 (grafiek 6).

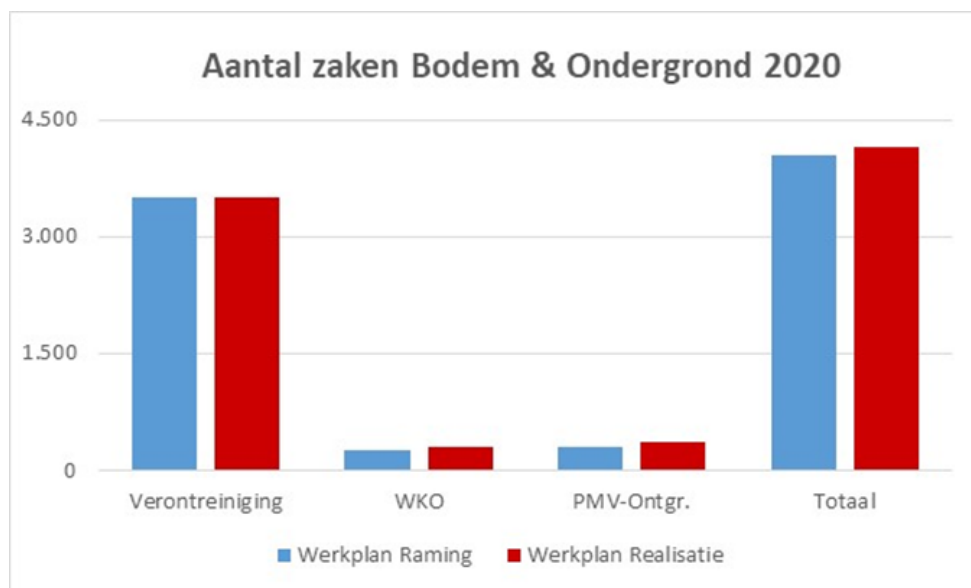
Grafiek 6 Aantal zaken milieu-inrichtingen

9.5.1.2 Bodem & Ondergrond

Dit cluster verricht werkzaamheden op gebied van bodemverontreiniging, waterwet, ontgrondingen en de PMV. Het aantal zaken voor bodem & ondergrond is in 2020 iets hoger uitgekomen dan geraamd. Dat geeft een enigszins vertekend beeld omdat vooral een gewijzigde registratie van administratieve handhavingzaken (aanschrijven op rapportage verplichtingen) heeft geresulteerd in een hoger aantal zaken. Als die wijziging buiten beschouwing wordt gelaten is het aantal zaken over de hele linie iets lager uitgekomen dan geraamd. Voor de waterwet is als gevolg van het aantrekken van het bouwen van wooncomplexen en het doorvoeren van aardgasloze energievoorzieningen voor woningen, kantoren en bedrijven een licht stijgende beweging waarneembaar in het aantal waterwetvergunningen voor bodemenergiesystemen. In grafiek 7 is de verdeling van de zaken opgenomen.

Grafiek 7 Aantal zaken Bodem & Ondergrond

9.5.1.3 Natuurbescherming

Het taakveld Natuurbescherming betreft een zogeheten geconcentreerde provinciale taak die voor de hele provincie worden uitgevoerd. Deze taak omvat de werkvelden gebiedsbescherming (waaronder stikstof), soortenbescherming en beheer- en schadebestrijding.

Deze taak ondervindt invloed van de uitspraak eind mei 2019 rond de stikstofregelgeving (vernietiging PAS), die zorgt voor een toegenomen complexiteit om natuurvergunningen (Natura 2000) af te geven. Het Rijk en de provincies werken vanaf de herfst 2019 aan oplossingen om de stagnatie van allerlei activiteiten als gevolg van de stikstofproblematiek op te lossen. Dit heeft geresulteerd in een aantal aanpassingen in de regelgeving voor natuurvergunningen. Onderdeel daarvan was het voorzien in een stikstofregistratiesysteem ter ondersteuning van de vergunningverlening voor woningbouwprojecten. Vanaf eind 2019 is de vergunningverlening voor stikstof weer op gang gekomen. Lopende 2020 heeft voor deze taakuitvoering een intensivering plaatsgevonden en is de raming substantieel naar boven bijgesteld. Het aantal gerealiseerde zaken voor natuurvergunningen (gebiedsbescherming) ligt rond de bijgestelde raming.

Een onderdeel van natuurbescherming betreft de soortenbescherming. De afhandeling van ontheffingsaanvragen voor de soortenbescherming is door de strikte regelgeving en het detailniveau van de te beoordelen aanvragen zeer arbeidsintensief, waarbij de afhandelingsnelheid te lijden heeft onder de vaak onvoldoende kwaliteit van de aanvragen en de onderliggende ecologische onderzoeken en onderbouwingen. Ook voor soortenbescherming heeft in 2020 een intensivering en een opwaartse bijstelling van de raming plaatsgevonden. Het aantal gerealiseerde zaken voor de soortenbescherming ligt net onder de raming. Gezien de voortdurende druk op de ontheffingenverlening voor soortenbescherming is in samenwerking met de provincie een stappenplan gestart om in overleg met onder andere woningbouwcoöperaties en adviesbureaus tot verbetering van het ontheffingsproces te komen. Dit traject loopt door in 2021.

Bij schadebestrijding is het aantal zaken groter geweest dan geraamd.

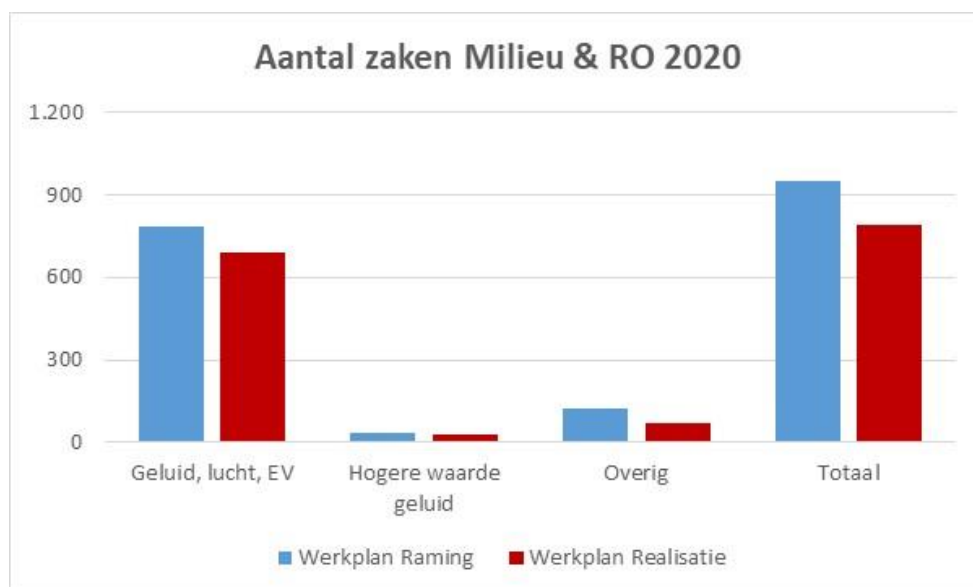
Grafiek 8 Aantal zaken natuurbescherming

9.5.1.4 Milieu & RO

Dit cluster omvat werkzaamheden op gebied van geluid, lucht, externe veiligheid ten behoeve van milieu-inrichtingen en ruimtelijke plannen en adviezen en beoordelingen in het kader van MER. Het aantal zaken binnen dit werkveld is lager uitgekomen dan verwacht. In 2020 zijn vooral minder toetsen en adviezen uitgevoerd op de milieuaspecten voor bouwplannen en ruimtelijke plannen. Het lager aantal zaken op het vlak milieu & RO kan verband houden met de remmende werking van tijdelijke issues rond stikstof of COVID-19 op de ontwikkeling van woningbouwlocaties. Daarentegen is lopende 2020 de raming voor MER activiteiten in het kader van de waterwet naar boven bijgesteld. De inzet op het provinciale programma Impuls Omgevingsveiligheid is separaat op projectniveau verantwoord.

Grafiek 9 Aantal zaken Milieu & RO

9.5.1.5 Overige taken

In de werkplannen 2020 is tijd ingeruimd voor een aantal 'overige taken' zoals ondersteuning bestuur, beleidsafdelingen, participatie in netwerken en/of externe overleggen, inbreng in crisisorganisatie, als ook bezwaar en beroep. De inzet op deze taken kwam lager uit dan de raming.

Omgevingswet

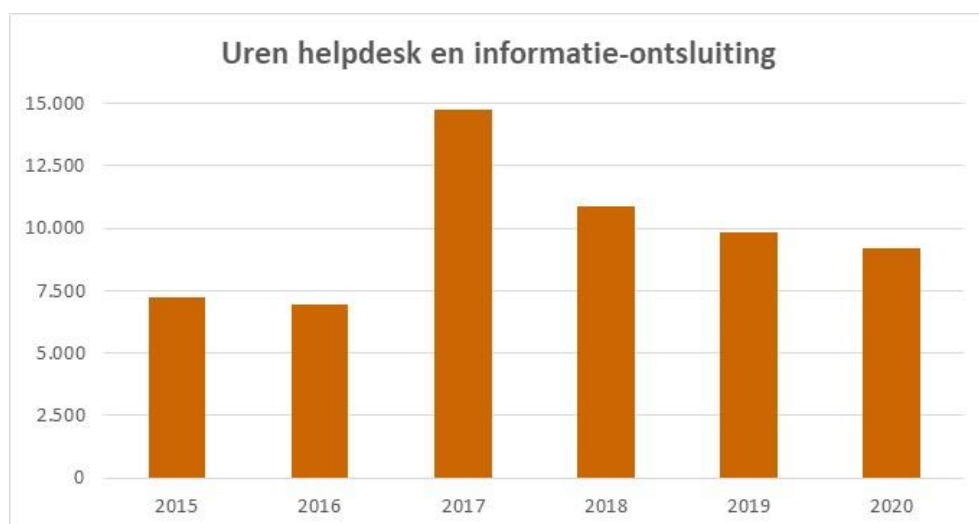
De voorbereiding op de Omgevingswet (Ow) is in samenspraak met de gemeenten en provincie opgepakt door deel te nemen aan diverse overleggen, werkgroepen en door documenten aangaande de nieuwe regelgeving te beoordelen en desgevraagd van commentaar te voorzien. Verder zijn de landelijke ontwikkelingen gevolgd en is voor enkele gemeenten deelgenomen aan een zogenaamde vergunningentafel om ervaring op te doen met een meer integrale benadering van de afhandeling van aanvragen. Er is in dit traject sprake van een goede samenwerking tussen deelnemers en Omgevingsdienst.

Helpdesk en informatie-ontsluiting

De vraag naar milieu- en bodeminformatie is al jaren substantieel en vergt een intensive inzet voor dossierinzage en dossierinformatie. Ten opzichte van enkele jaren terug is in 2020 de inzet op het verstrekken van informatie uit bodem en milieudossiers licht afgenomen (grafiek 10).

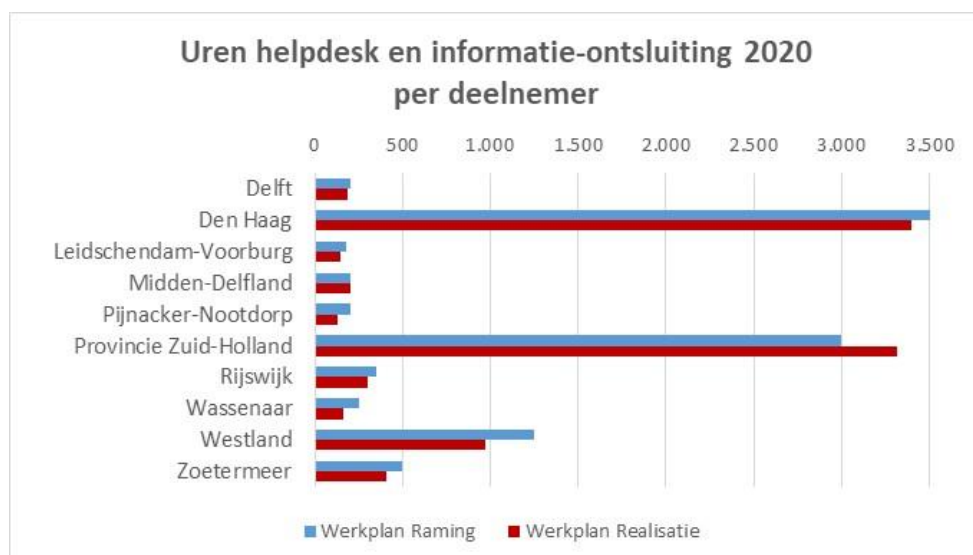
Om de grote vraag naar milieu- en bodeminformatie efficiënter af te kunnen handelen is het wenselijk dit proces meer te digitaliseren en informatiezoekers te helpen zelf hun informatie te vinden. Uitdaging zit vooral in het digitaal beschikbaar hebben en AVG-proof krijgen van alle bodemdocumenten. Inzet is om de bodeminformatie in 2021 online op geo-basis beschikbaar te stellen.

Grafiek 10 Inzet helpdesk en informatie-ontsluiting

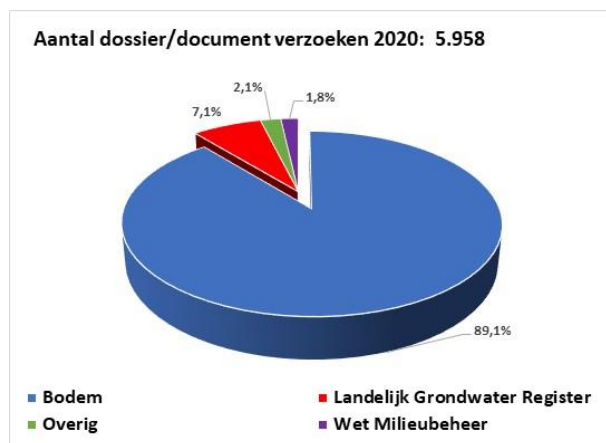
Hieronder is een grafische weergave opgenomen van de verdeling per deelnemer van de inzet op informatie-ontsluiting en helpdeskvragen. Met afstand de grootste afnemers zijn de gemeente Den Haag en de provincie Zuid-Holland.

Grafiek 11 Inzet helpdesk en informatie-ontsluiting per deelnemer

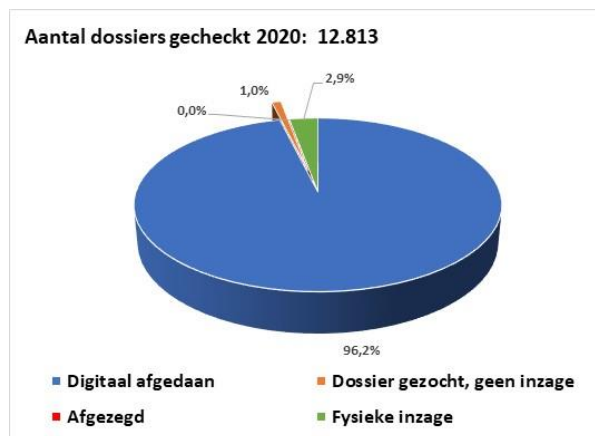

Uit de grafieken 12 en 13 blijkt dat het om grote aantallen informatieverzoeken gaat. In grofweg 90% van de gevallen betreft het informatie uit bodemdossiers. Gevolg van de COVID-19 maatregelen is dat de informatieverstrekking vrijwel geheel digitaal is verzorgd en dat het aantal fysieke inzagen op kantoor is afgenomen.

Grafiek 12 Aantal dossier/documentverzoeken

Grafiek 13 Aantal dossiers gecheckt en inzage

9.5.1.6 Kritische Prestatie Indicatoren T&V

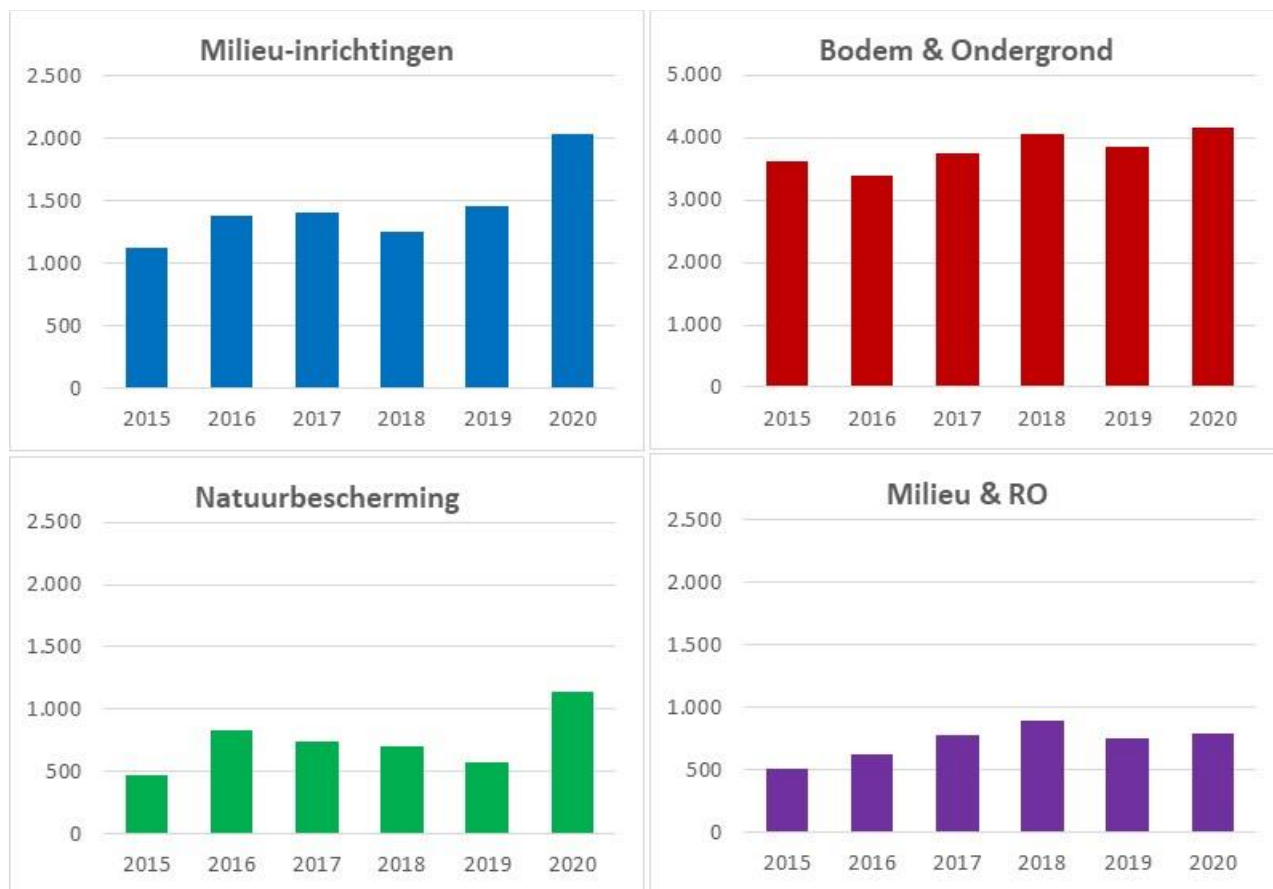
Monitoring en rapportage van de taakuitvoering gebeurt aan de hand van door het bestuur vastgestelde KPI's. Het betreft voor het programma T&V een drietal KPI's, te weten gerealiseerd werkvolume (opgenomen in bijlage 9.6), tijdigheid en resultaat van bezwaar- en beroepszaken.

Gerealiseerd werkvolume

Het aantal uitgevoerde zaken binnen het programma T&V ligt net onder de raming. Hierbij wordt opgemerkt dat de raming lopende 2020 substantieel naar boven is bijgesteld door het verstrekken van additionele opdrachten. De lagere realisatie heeft vooral betrekking op de aspecten milieu-inrichtingen en Milieu & RO. Fluctuaties in vraag doen zich elk jaar voor en de eigen invloed op het werkvolume is relatief beperkt. De economische situatie of andere externe factoren zijn van grote invloed waardoor de vraag in komende jaren kan afwijken van de huidige situatie. De lagere realisatie in 2020 kan verband houden met de remmende werking van tijdelijke issues rond stikstof en COVID-19 op de ontwikkeling van woningbouwlocaties. Dit effect zal een incidenteel karakter hebben.

In grafiek 14 is het aantal gerealiseerd zaken per cluster (werkveld) gepresenteerd over de afgelopen jaren. Voor een toelichting wordt verwezen naar de beschrijving per cluster in de voorgaande paragrafen.

Grafiek 14 Aantal gerealiseerde zaken per cluster

Tijdigheid

De indicator tijdigheid van de taakuitvoering is ODH-breed uitgewerkt voor die procedures waarvoor wettelijk vastgestelde termijnen gelden. Hierbij is onderscheid gemaakt in reguliere en uitgebreide procedures. Uit het overzicht blijkt dat de tijdigheid over 2020 niet significant afwijkt van voorgaande jaren en dat de tijdigheid voor reguliere en uitgebreide procedures ongeveer gelijk scoren. Voor uitgebreide procedures is de afgelopen jaren vooruitgang geboekt. Bij de reguliere procedures blijkt dat de tijdigheid voor vergunningen Waterwet vanwege het groter aantal aanvragen dan was verwacht, onder druk staat. Voor de uitgebreide procedures staat de tijdigheid voor de omgevingsvergunningen onder druk omdat hiervoor geldt dat in een belangrijk aantal gevallen het zorgen dat de aanvraag compleet, volledig en op voldoende niveau is meer tijd vraagt dan binnen de procedure beschikbaar is. Voor de niet in de tabellen opgenomen producten geldt of geen wettelijke termijn of alleen een servicetermijn, zoals voor toetsing en advisering als onderdeel van een Wabo procedure.

Voor de KPI tijdigheid is geen absolute norm vastgesteld. In het algemeen moeten aanvragen tijdig, dat wil zeggen binnen de wettelijk geldende termijnen, worden afgehandeld. De behandeltermijn kan voor veel procedures conform de Awb worden verlengd. Voor sommige procedures is sprake van een van rechtswege positief besluit (Lex Silencio Positivo) indien niet tijdig een besluit wordt genomen. Die situatie heeft zich in 2020 niet voorgedaan. Voor de meeste procedures geldt geen LSP, maar een aanvrager kan bij niet tijdig besluiten de overheid wel via een dwangsomprocedure dwingen alsnog een besluit te nemen.

Tabel 29 Tijdigheid zaaktypen T&V

ODH Regulier		2016			2017			2018			2019			2020		
PDC Code	Zaaktypenaam	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig
R01.1 - R02.1	Omgevingsvergunning	31	26	84%	33	29	88%	18	17	94%	20	16	80%	26	23	88%
R10.1	Ontbrandingstoestemming vuurwerkbesluit	28	23	82%	17	16	94%	24	23	96%	35	21	60%	9	9	100%
R06.1 - R12.1	Overige vergunningen	-	-	-	25	23	92%	7	5	71%	2	2	100%	5	5	100%
R10.2	Vuurwerkverkoopvergunning (APV)	-	-	-	-	-	-	7	7	100%	4	4	100%	2	0	0%
R13.1	Beschikking ernstige bodemverontreiniging	17	17	100%	31	31	100%	15	15	100%	9	9	100%	14	14	100%
R13.1	Beschikking op nazorgplan	-	-	-	2	2	100%	1	0	0%	1	1	100%	-	-	-
R13.1	Beschikking op saneringsplan	16	16	100%	22	22	100%	14	14	100%	15	15	100%	13	13	100%
R13.1	Beschikking op saneringsverslag	31	29	94%	19	19	100%	17	17	100%	16	16	100%	17	15	88%
R13.1	Beschikking op saneringsverslag BUS	121	120	99%	143	142	99%	108	107	99%	135	134	99%	121	116	96%
R19.1	Vergunning Waterwet	44	33	75%	55	48	87%	39	38	97%	32	27	84%	54	36	67%
R20.1	Ontheffing grondwaterbeschermingsgebied	68	67	99%	37	37	100%	33	31	94%	42	42	100%	49	48	98%
Eindtotaal		357	332	93%	384	368	96%	283	274	97%	311	287	92%	310	279	90%

ODH Uitgebreid		2016			2017			2018			2019			2020		
PDC Code	Zaaktypenaam	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig
R01.1 - R02.1	Omgevingsvergunning	36	19	53%	26	11	42%	18	12	67%	22	11	50%	10	5	50%
R13.1	Beschikking ernstige bodemverontreiniging	12	12	100%	12	12	100%	2	2	100%	9	9	100%	22	22	100%
R13.1	Beschikking op saneringsplan	14	14	100%	14	14	100%	7	7	100%	9	9	100%	19	19	100%
R13.1	Beschikking op saneringsverslag	1	1	100%	2	2	100%	-	-	-	7	7	100%	10	10	100%
R16.1	Vergunning Ontgrondingswet	2	1	50%	2	2	100%	1	1	100%	-	-	-	3	3	100%
R17.4	Overige vergunningen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	100%	-	-	-
R19.1	Vergunning Waterwet	8	7	88%	15	15	100%	-	-	-	3	3	100%	4	3	75%
Eindtotaal		73	54	74%	71	56	79%	28	22	79%	51	40	78%	68	62	91%

NB Voor zowel reguliere als uitgebreide procedures zijn de producten voor de natuurbeschermingswet buiten beschouwing gelaten omdat daarvoor in 2020 bijzondere omstandigheden buiten de invloedssfeer van de ODH aan de orde zijn waardoor tijdig afhandelen onmogelijk was (onder andere vanwege de specifiek problematiek rond Stikstof en Soortenbescherming).

Bezwaar- en beroepszaken

In tabel 30 is een overzicht opgenomen van de bezwaar- en beroepszaken binnen het programma T&V. Ten opzichte van voorgaande jaren was in 2020 het aantal bezwaar- en beroepszaken lager. Het aandeel provinciale dossiers in bezwaar- en (hoger)beroepszaken is ruim 75% en die zaken zijn voor het grootste deel verbonden aan de provinciale taakuitvoering voor de Wet natuurbescherming. Van de 5 gegronde bezwaar- en (hoger) beroepszaken op concernniveau hebben 3 zaken betrekking op de uitvoering Wet Natuurbescherming voor Provincie Zuid-Holland en 2 hebben betrekking op gemeentelijke dossiers.

Tabel 30 Overzicht bezwaar- en beroepszaken T&V

Programma T&V	2016			2017			2018			2019			2020		
	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep
Ongegrond	21	13	2	9	11	3	19	4	4	8	4	1	6	3	1
Deels gegrond, deels ongegrond	10				1	1			2	2	1				
Deels niet ontvankelijk/deels ongegrond				2						1					
Gegrond	32	3		1	6			2		1	43		1	2	2
Ingestemd met rechtstreeks beroep	4			1											
Niet-ontvankelijk	4	1		7			5	6		3		2	3		
Ingetrokken/afgewezen/overgedragen	29	10	1	14	8		14	5		4	7	4	10	2	
Toegekend (vovo)															
Afgewezen (vovo)				2	5			1							
Totaal	100	27	3	36	31	4	38	18	6	19	55	7	20	7	3

9.5.2 Programma T&H

9.5.2.1 Toezicht

De COVID-19 pandemie heeft effect gehad op de realisatie van het jaarwerkplan. Daar waar werkzaamheden niet of minder konden plaatsvinden is gezocht naar alternatieven om alsnog toezicht te kunnen uitvoeren (telefonisch, administratief, via videobellen). Daar waar mogelijk zijn werkzaamheden geïntensiveerd zoals het opschonen van het inrichtingenbestand op basis van data-analyses en verrijking, bijvoorbeeld door extra inzet op het zogenaamde gevels spotten.

In de planning stonden 849 integrale controles en 576 themacontroles bij bedrijven. Uiteindelijk zijn er 760 integrale controles en 631 themacontroles uitgevoerd en administratief afgerond. Er zijn 1.000 inventariserende controles uitgevoerd hetgeen iets minder is dan geraamd (1.040).

Er werd rekening gehouden met 1.414 uit te voeren hercontroles en dat zijn er 1.077 geworden. Er stonden 449 sanctiecontroles gepland en er zijn uiteindelijk 457 sanctiecontroles uitgevoerd.

De inzet op toezicht op bodemsanering is hoger dan geraamd. Bij elkaar genomen zijn er 195 controles uitgevoerd bij ernstige en niet-ernstige saneringen (raming controles 183). Controles in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit hebben ook vaker plaatsgevonden: 185 keer versus een raming van 161. Ook de inzet op ondergrondse tanksaneringen heeft meer plaatsgevonden (36) dan was geraamd (28). De inzet op de sanering van verontreinigingen die naar aanleiding van een calamiteit of een eindsituatie onderzoek zijn aangetoond (herstelplicht Wm) was minder dan geraamd.

Diverse gemeenten hebben in 2020 inzet gevraagd aan de ODH ten einde een bijdrage te leveren aan het terugdringen van het fenomeen ondermijning. De ODH werkt daarbij samen met HEIT. Het HEIT is een samenwerkingsverband tussen gemeente, politie, Douane, Belastingdienst, energiebedrijf Stedin, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), UWV en Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De ODH is in 2020 met het HEIT opgetrokken. Deze zaken staan onder de post gestapeld toezicht. In 2020 zijn 46 van de 71 geprognoseerde controles uitgevoerd. Door de COVID-19 maatregelen heeft het HEIT minder integrale controles uitgevoerd. De ODH logischerwijs dus ook.

Controle vuurwerk verkoopdagen 2020

Door de COVID-19 maatregelen hebben de controles tijdens de vuurwerk verkoopdagen van 2020, te weten op 29, 30 en 31 december, een andere insteek gekregen dan verwacht. De overheid had in eerste instantie aangegeven dat alleen de verkoop van categorie F1 vuurwerk / fop en schertsvuurwerk zou worden toegestaan. Dit is vastgelegd in een tijdelijke wijziging van het Vuurwerkbesluit. Op 15 december 2020 is een besluit genomen om landelijk een lockdown in te stellen. Dit hield voor de vuurwerkverkooppunten in dat deze voor verkoop aan derden gesloten moesten zijn.

Door de sluiting van de detailhandel en daarmee de verkooppunten ontstond landelijk de zorg dat F1 vuurwerk in grote hoeveelheden zou worden opgeslagen bij onder andere supermarkten. De ODH heeft daarom tijdens de vuurwerk verkoopdagen preventief controles uitgevoerd op de opslag van fop- en schertsvuurwerk.

Tijdens de vuurwerkverkoopdagen is aangepast toezicht uitgevoerd waarbij onder andere is gekeken of de vuurwerkverkooppunten geopend waren. Bij een constatering dat een vuurwerk verkooppunt geopend was, is gecontroleerd of er enkel fop- en schertsvuurwerk werd verkocht conform het tijdelijke gewijzigde Vuurwerkbesluit. In totaal zijn 218 controles uitgevoerd. In het kader van signaaltoezicht heeft de ODH meldingen gedaan bij gemeente en politie bij constatering van het afhalen en bezorgen van vuurwerk.

9.5.2.2 Overlast

Er zijn 1.910 overlastmeldingen geweest tegen 2.527 in 2019. Deze daling wordt veroorzaakt door de sluiting van de horeca als één van de maatregelen om de verspreiding van COVID-19 in te perken.

Tabel 31 Toezicht en overlastmeldingen 2014 - 2020

Soort melding	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Afval	71	43	36	32	44	0	0
Geluid	1.243	1.503	1.598	1.977	1.953	1.710	1.092
Geur	617	408	582	577	452	407	319
Licht	44	69	57	108	51	38	76
Opslag	9	2	3	1	0	1	1
Overig	39	28	26	19	241	346	382
Verontreiniging	23	26	12	40	12	25	40
Totaal	2.046	2.079	2.314	2.754	2.753	2.527	1.910

Naar aanleiding van overlastmeldingen zijn er 978 controles uitgevoerd op het specifieke overlastaspect van de melding.

Opvallend is de daling in het aantal geluidsoverlast meldingen en de stijging van de hoeveelheid meldingen lichtoverlast. Deze laatste is met name veroorzaakt door twee overlastmelders bij twee op zichzelf staande overlastsituaties. Een tennispark in Wassenaar waar erg veel meldingen over zijn ingediend door één bewoner en in Den Haag een bewoner die lichtoverlast ondervindt van een kantoor. De overlast in Den Haag is onderzocht en betrof geen overtreding; desalniettemin blijft de bewoner meldingen indienen. In Wassenaar ligt situatie complexer en wordt nauw samengewerkt met de gemeente om te bepalen of er sprake is van overtredingen en op welke wijze de situatie kan worden opgelost. De daling in meldingen geluidsoverlast is direct gevolg van het sluiten van de met name natte horeca als gevolg van de COVID-19 maatregelen.

Naar aanleiding van gemelde ongewone voorvallen is 65 maal toezicht uitgevoerd. Vier maal betrof het een ongewoon voorval met asbest. De overige betreffen vaak storingsmeldingen van bedrijven waardoor overlast is ontstaan.

In tabel 32 zijn de aantallen overlastmeldingen over 2016 t/m 2020 opgesplitst per deelnemer weergegeven.

Tabel 32 Aantal overlastmeldingen per deelnemer

Deelnemer	2016	2017	2018	2019	2020
Delft	128	193	172	150	111
Den Haag	1.606	1.867	1.676	1.542	1.196
Leidschendam-Voorburg	16	14	73	99	61
Midden-Delfland	23	24	22	31	26
Pijnacker-Nootdorp	54	57	53	61	30
Provincie Zuid-Holland	28	19	52	42	21
Rijswijk	48	39	55	28	22
Wassenaar	41	16	23	53	73
Westland	292	396	497	276	287
Zoetermeer	78	129	130	245	83
Totaal	2.314	2.754	2.753	2.527	1.910

Net zoals voorgaande jaren is een beperkt aantal bedrijven verantwoordelijk voor een groot deel van de overlastsituaties. Veel van deze klachten zijn niet te voorkomen omdat de ODH over een langere periode een beeld moeten vormen over de ernst en omvang van de gemelde overlast om als basis te dienen voor besluiten over eventueel te nemen maatregelen en handhaving. De ODH streeft er altijd naar dergelijke 'probleemdossiers' snel maar ook zorgvuldig af te sluiten. Hierbij is niet uit te sluiten dat zich nieuwe situaties aandienen. Tot slot is er een beperkt aantal zaken waar bewoners zich niet wensen neer te leggen bij de uitkomst van klachtenonderzoek door de ODH en daarom op dagelijkse basis klachten blijven indienen. Om dergelijke situaties te beslechten stuurt de ODH in de regel aan op voor bezwaar- en beroep vatbare besluiten en in overleg met het bevoegd gezag het naar de toekomst buiten behandeling laten van deze klachten.

Ondanks de afname in hoeveelheid overlastmeldingen en de daaruit voortvloeiende toezichtwerkzaamheden is de tijdsbesteding hoger dan geraamd. Dit is met name het gevolg van extra communicatie met de overlastmelders en met vermeende veroorzakers van de overlast. Met name tijdens de periode mei t/m half

juli toen er niet of nauwelijks toezicht mocht worden uitgevoerd is veel met melders en ondernemers gesproken over de overlastsituaties en getracht partijen tot elkaar te laten komen.

9.5.2.3 Duurzaamheid

Reguliere duurzaamheidscontroles

Slechts een beperkt aantal (78) reguliere duurzaamheidscontroles konden worden opgenomen in de werkprogramma's van de deelnemers. Deze controles omvatten het inventariseren van energieverbruik, te treffen maatregelen (besparingspotentieel) en advisering/uitleg bij een deel van de bedrijven. Duurzaamheidscontroles nemen meer tijd in beslag dan reguliere controles en bestaan uit een fysieke controle, administratieve ondersteuning, beoordeling van rapportages en plannen van aanpak en handhaving. Ook dient er monitoring van de voortgang op het gebied van duurzaamheid (energie en vervoersmanagement) bij de bezochte bedrijven plaats te vinden. Daarbij kan het mogelijk nodig zijn dat vergunningen op de energieparagraaf moeten worden aangepast. In het totaal heeft zal de ODH heeft jaar 70 van deze controles uitgevoerd. Als gevolg van de COVID-19 maatregelen zijn de meeste controles pas laat in het jaar uitgevoerd, hierdoor zijn termijnen voor herstellen van eventuele tekortkomingen vaak in volgende planningsjaren. Derhalve zijn er in 2020 slechts 2 van de 15 geplande hercontroles gerealiseerd en is er 1 sanctiecontrole duurzaamheid uitgevoerd.

Informatieplicht/Energiebesparingsplicht (Erkende Maatregelen Lijst)

Bedrijven zijn op grond van het Activiteitenbesluit (art.2.15) verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen als hun jaarverbruik hoger is dan 50.000 kWh stroom en/of 25.000 m³ gas. In de zgn. Erkende Maatregelen Lijsten (EML) is opgenomen welke maatregelen een bedrijf moet treffen. Om bedrijven verder te stimuleren deze maatregelen te nemen is per 1 juli 2019 ook de Informatieplicht van kracht geworden. Bedrijven zijn verplicht om hun energiegegevens en de energiebesparende maatregelen die zij hebben genomen te vermelden in het eLoket van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

In 2019 is gestart met het informeren van de bedrijven over de informatie- en energiebesparingsplicht middels het versturen van voorlichtingsbrieven aan bij ODH bekende bedrijven.

In 2020 is een toezichtsplan energiebesparingsplicht opgesteld en besproken in het Ambtelijk Overleg Opdrachtgevers van 17 september 2020 en middels een presentatie aan het AB van de ODH toegelicht. Vervolgens zijn we in december gestart met het aanschrijven van de bedrijven die volgens ons bekende gegevens wel onder de informatieplicht vallen maar nog niet het eLoket hebben ingevuld. Batchgewijs zullen ook in 2021 bedrijven worden aangeschreven.

Tijdens reguliere controles wordt ook getoetst of het te controleren bedrijf of instelling aan de informatieplicht heeft voldaan. Indien dit het geval is en als de rapportage uit het eLoket al is beoordeeld, dan wordt ook getoetst of het bedrijf alle te nemen energiebesparingsmaatregelen heeft uitgevoerd.

Tijdens de themacontroles duurzaamheid is in 2020 een aanvang gemaakt om bedrijven te controleren op de energiebesparingsplicht middels de rapportages uit het eLoket. De bedrijven die geclassificeerd zijn als grote energieverbruiker én waar in het eLoket is ingevuld dat nog (veel) energiebesparende maatregelen te treffen zijn; worden deze rapportages als eerste beoordeeld en worden deze bedrijven vervolgens bezocht conform afspraken uit het werkplan.

9.5.2.4 Handhaving

Bestuurlijke en de strafrechtelijke handhaving staan in principe naast elkaar en hebben elk een eigen functie. Er wordt gehandeld conform de sanctiestrategie waarbij de inzet van het instrumentarium afhankelijk is van de ernst van de overtreding in relatie tot het gedrag van de overtreder.

De inzet op de handhaving is lager uitgevallen dan van tevoren is ingeschat en is ook iets afgenomen t.o.v. vorig jaar. Er waren 587 voornemens en lasten geraamd terwijl er uiteindelijk slechts 475 voornemens en lasten noodzakelijk zijn geweest.

In verband met de COVID-19 maatregelen heeft de ODH per half maart het versturen van handhabingsbrieven (voornemens, lasten, invorderingen) voor inrichtingen in de horeca, scholen, zorg en sierteelt opgeschort en in een "wachtrij" gezet. Met ingang van 15 juni is het reguliere toezicht op en de handhaving van de regelgeving hervat. Bij het inlopen van de "wachtrij" is geprioriteerd naar de milieurelevantie:

- Hoge prioriteit: het voorkomen of bestrijden van gevaarlijke situaties (bijvoorbeeld natte koeltorens, opslag gevaarlijke stoffen) en overlastsituaties (geluid, geur, etc.)
- Lagere prioriteit: administratieve overtredingen of andere overtredingen met een beperkt (direct) milieubelang.

Op verzoeken van bedrijven (ook in andere branches) om verlenging van de begunstigingstermijn in verband met de COVID-19 maatregelen is coulant gereageerd, tenzij er in het belang van mens en/of milieu dringende redenen waren om dat niet te doen. Met de deurwaarder is afgesproken dat hij in 2020 niet zonder overleg met ODH overgaat tot de inzet van dwang- en executiemaatregelen.

Bij de Omgevingsdienst zijn Boa's (buitengewoon opsporingsambtenaar) in dienst. De Boa's voeren zelfstandig of in samenwerking met politie en justitie strafrechtelijke onderzoeken uit op het gebied van de milieuwetgeving. Vanaf 1 januari 2014 wordt de Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSBm) als handhavinginstrument ingezet. Binnen Haaglanden is in 2020 een aantal van 11 BSBm's opgelegd voor overtredingen van de geluidsnormen 4, vuurwerkopslag 6 en asbest 1. Daarnaast zijn 15 processen verbaal opgemaakt voor geluid 7, Wet milieubeheer 4 en vuurwerk 2 en asbest 2.

9.5.2.5 Overige taken

De voorbereiding op de Omgevingswet gaat samen met de gemeenten en provincie door onder andere deel te nemen aan diverse overleggen en werkgroepen en door documenten aangaande de nieuwe regelgeving te beoordelen en desgevraagd van commentaar te voorzien. In het laatste kwartaal van 2020 is gestart met het opleiden van de medewerkers van de ODH.

9.5.2.6 Totaalbeeld

2020 gaat de historie in als een bijzonder jaar. Ondanks alle gevolgen die COVID-19 heeft op de werkzaamheden van de ODH en in bijzonder op de werkzaamheden van toezichthouders heeft dit er niet geleid tot grote productieachterstanden of capaciteitsverlies. Werkzaamheden zijn op alternatieve wijze tot stand gekomen en nieuwe vormen van toezicht zijn ontwikkeld en toegepast. Overall is het overwegend planmatige toezicht nagenoeg volledig uitgevoerd. 2020 vertoont een forse daling in de hoeveelheid overlastmeldingen en daaruit voortvloeiend aantal controles. Ook de aantallen uitgevoerde her- en sanctiecontroles is lager dan geraamd. Dit geldt ook voor het aantal handhavingszaken. In 2020 is een tijd lang afgezien van handhavend optreden in verband met de andere verstrekende COVID-19 maatregelen die ondernemers hard troffen. De ODH heeft wel uitvoering contact met deze ondernemers aangezien het uiteindelijk naleven van milieueisen van belang is en blijft.

9.5.2.7 Kritische Prestatie Indicatoren T&H

Monitoring van de taakuitvoering gebeurt aan de hand van een door het bestuur vastgesteld dashboard met indicatoren (KPI). Het betreft voor het programma T&H een viertal KPI's, te weten het gerealiseerde werkvolume, overlastmeldingen uitgesplitst naar oorzaak, naleefgedrag en het resultaat van bezwaar- en beroepszaken. Het naleefgedrag wordt in deze rapportage gedefinieerd als het percentage bedrijven waarbij bij de eerste controle geen overtredingen wordt geconstateerd. Monitoring en analyse t.a.v. trends zal in de komende jaren uiteraard plaatsvinden vooral in relatie tot de jaarlijkse evaluatie van de risicomethodiek.

In tabel 34 is een overzicht opgenomen van de bezwaar- en beroepszaken binnen het programma T&H en in de tabellen 35 en 36 een overzicht van het naleefgedrag.

Tabel 33 Overzicht bezwaar- en beroepszaken T&H

Programma T&H	2016			2017			2018			2019			2020		
	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep
Ongegrond	21	2		18	6		19	4	1	30	4		22		1
Gegronnd	4	1		1	2		2	1		2					
Niet-ontvankelijk	6	1	1	1			1			17	1		3		
Ingetrokken	6			6	2	1	12	1		11	2		5	1	
Deels gegrond							1			1					
Deels niet-ontvankelijk, deels gegrond							1							1	
Totaal	37	4	1	26	10	1	36	6	1	61	7	0	30	2	1

Tabel 34 Naleefgedrag 2016 – 2020

Product-code	Product	Onderdeel	Cat.	Percentage naleving na eerste controle				
				2016	2017	2018	2019	2020
Toezicht - Controle Inrichting (preventief)								
T01.5	Integrale controle	Wm-regulier	1	90%	91%	84%	97%	76%
			2	71%	68%	68%	75%	53%
			3	48%	53%	49%	64%	63%
			4	48%	57%	45%	58%	60%
				Gestapeld toezicht		96%	95%	96%
				52%	39%	39%	37%	36%
T01.6	Opleveringscontrole	Opleveringscontrole		80%	55%	66%	86%	97%
T03.1	Inventarisatie bedrijven	Inventarisatie bedrijven		81%	93%	72%	91%	86%
T01.4	Deelcontrole	Asbest		-	-	67%	81%	51%
		Assimilatie		78%	60%	28%	70%	23%
		Energie/duurzaamheid		100%	100%	99%	98%	60%
		Externe veiligheid		70%	50%	100%	50%	0%
		Grondwateronttrekking		93%	100%	95%	100%	95%
		Indirecte lozingen		96%	50%	79%	100%	75%
		Meten/Verificatie		100%	-	-	100%	0%
		Nazorg stortplaatsen		100%	79%	100%	100%	93%
		Thema controle Acceptatiebeleid		-	-	91%	-	-
		Thema controle Afscheiders-GA		-	95%	-	-	-
		Thema controle Afvalbeheer		99%	83%	90%	100%	100%
		Thema controle Afvalstoffen		96%	97%	97%	95%	76%
		Thema controle Afvalwater		63%	90%	86%	90%	79%
		Thema controle Asbest		-	72%	-	-	-
		Thema controle Asbestdaken		-	100%	100%	-	-
		Thema controle Basisonderwijs		-	89%	75%	-	-
		Thema controle Bodem		-	-	-	-	100%
		Thema controle Bomenzand		-	-	-	89%	-
		Thema controle Brandveiligheid		-	-	88%	-	-
		Thema controle Datakwaliteit		-	-	-	-	84%
		Thema controle Duurzaamheid		100%	100%	91%	100%	-
		Thema controle Grondverzet		97%	100%	-	-	-
		Thema controle Installatieboek		-	-	-	-	95%
		Thema Koeling-Energieverbruik		0%	100%	100%	82%	67%
		Thema controle Limiter		-	-	79%	52%	89%
		Thema controle Loodemissie		-	-	100%	100%	-
		Thema controle Mest		90%	87%	89%	-	-
		Thema controle Opslag stoffen		69%	69%	87%	86%	77%
		Thema controle Opslagtanks-Wasplaatsen		-	67%	100%	-	-
		Thema controle Propaan		-	-	-	90%	74%
		Thema controle Smitcabines-VOS		-	90%	-	-	-
		Thema controle Stookinstallaties		56%	75%	69%	61%	80%
		Thema controle Veiligheid		-	84%	77%	-	-
		Thema controle Voortgezet onderwijs		-	55%	100%	-	-
		Thema controle WEEELABEX		-	-	-	97%	-
		Vuurwerkopslag		93%	94%	88%	96%	91%
		WKO-afdichting		90%	100%	100%	100%	100%
		WKO-boorcontrole		100%	90%	87%	93%	94%
		WKO-gesloten		96%	76%	93%	100%	93%
		WKO-regulier		68%	70%	76%	75%	85%
		WKO-start-up		46%	71%	86%	62%	57%
T01.1	Administratieve controle preventief	Administratief toezicht		74%	71%	51%	76%	69%
Toezicht - Overig								
T05.1	Beoordeling rapportage verplichting	EED		100%	100%	97%	100%	-
		MJA		-	100%	100%	-	-
		Natte koeltorens		92%	95%	98%	92%	92%
		Programma van eisen upd		80%	85%	85%	50%	93%
		WKO-administratief		62%	62%	65%	72%	88%
T05.2	Beoordeling E-PRTR-rapportage	E-PRTR		100%	90%	88%	94%	100%
T04.1	Controle mobiele puinbreker	Mobiele puinbreker		100%	100%	100%	100%	100%
T04.2	Controle vuurwerkevenement	Vuurwerkevenement		100%	95%	99%	91%	97%
T03.3	Gebiedscontrole specifieke wetgeving	Controle PMV		100%	89%	83%	60%	100%
Overlast								
T01.2	Aspectcontrole	Handhavingsverzoek		100%	75%	78%	100%	100%
		Melding overlast (klacht)		69%	70%	68%	57%	43%
		Ongewoon voorval		78%	64%	93%	100%	65%
T12.1	Controle geluidhinder	Evenementen		-	100%	100%	100%	100%
		Overig		-	-	100%	-	-
Bodembescherming- en kwaliteit								
T09.1	Controle bodemsanering wbb	Bodemsanering ernstig		87%	89%	91%	96%	94%
		Bodemsanering niet ernstig		81%	84%	84%	95%	92%
		Nazorglocatie actief		100%	-	-	100%	100%
		Nazorglocatie passief		100%	94%	100%	100%	100%
T09.2	Controle bodemsanering niet wbb	Herstelplicht Wm		60%	69%	55%	83%	67%
		Tanksanering ondergronds		86%	70%	88%	100%	89%
T09.4	Controle toepassing grond- en bouwstoffen	Besluit Bodemkwaliteit		74%	78%	69%	90%	78%
T09.5	Controle ontgrondingen	Ontgrondingen		100%	-	100%	100%	-
T09.6	Controle lozen buiten inrichting	Lozingen buiten inrichting		90%	83%	100%	75%	67%
T10.1	Gebiedscontrole bodembescherming	Gebiedscontrole bodembescherming		73%	48%	-	100%	100%

Het naleefgedrag wordt in deze rapportage gedefinieerd als het percentage bedrijven waarbij bij de eerste controle geen overtredingen wordt geconstateerd.

Tabel 35 Naleefgedrag belangrijkste producten 2016 – 2020

Product-code	Product	Onderdeel	Cat.	Percentage naleving na eerste controle				
				2016	2017	2018	2019	2020
Toezicht - Aspectcontrole								
T01.5	Integrale controle	Wm-regulier	1	90%	91%	84%	97%	76%
			2	71%	68%	75%	53%	
			3	48%	53%	49%	64%	63%
			4	48%	57%	45%	58%	60%
			Gestapeld toezicht		52%	39%	39%	37%
T01.2	Aspectcontrole	Melding overlast (klacht)		69%	70%	68%	57%	43%
T09.1	Toezicht bodemtaken (gemiddeld)	Wet Bodembescherming (ernstig en niet ernstig) en Besluit Bodemkwaliteit		81%	84%	81%	91%	87%
T09.2								
T09.4								

9.6 Totaalbeeld raming en realisatie werkplannen in uren

Deelnemers	Raming	Realisatie	Vershil
Delft	13.548	13.189	359
Den Haag	67.113	66.476	637
Leidschendam-Voorburg	9.520	9.920	-400
Midden-Delfland	5.793	6.411	-618
Pijnacker-Nootdorp	7.506	7.784	-278
Rijswijk	7.037	7.855	-818
Wassenaar	3.524	3.758	-234
Westland	38.138	38.881	-743
Zoetermeer	11.452	11.554	-102
Provincie Zuid-Holland	91.664	89.281	2.383
Totaal	255.295	255.109	186
Programma T&V	137.091	135.485	1.606
Programma T&H	118.204	119.624	-1.420
Totaal	255.295	255.109	186

9.7 Raming en realisatie werkplan T&V

Taak/Product	PDC Code	Ken- getal	Totaal planning		Totaal realisatie	
			Aantal	Uren	Aantal	Uren
Milieu-inrichtingen						
Oprichtingsvergunning niet-complex	R01.1	60	12	720	9	1.054
Oprichtingvergunning complex	R01.1	120	2	240		
Revisievergunning	R01.2	350	5	1.750	10	684
Veranderingsvergunning niet-complex	R01.3	80	13	1.040	4	668
Veranderingsvergunning complex	R01.3	175	4	700	1	735
Milieuneutrale veranderingsvergunning	R01.4	44	23	1.012	14	487
Omgevingsvergunning BRIKS	R27.1	60	5	300	9	730
Regie Briks				350		406
Intrekingsbesluit Wm	R01.6/R01.7	16		0	4	283
Geactualiseerde vergunning	R01.8	60	2	120	3	1.389
Actualisatietoets vergunningen	R07.1			150		645
Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (Wm)	R02.1/R02.2	32	10	320	3	101
Behandeling melding activiteitenbesluit	R03.1	8	641	5.128	561	5.262
Behandeling melding indirecte lozing/Blbi	R09.1/R18.1	12	115	1.380	108	1.235
Maatwerkvoorschrift Wm / indirecte lozing	R04.1/R04.2	24	144	3.456	81	2.413
Gelijkwaardigheidsbesluit	R05.1			150		278
Besluit verplichting Activiteitenbesluit	R06.1/R06.2/R06.3	16	1	16		0
Behandeling sloopmelding zonder asbest	R28.1	8	3	24	67	79
Behandeling eenvoudige asbestmelding (sloop)	R28.1	0,75	88	66	409	929
Behandeling reguliere asbestmelding (sloop)	R28.1	1,50	711	1.067	422	836
Behandeling kennisgeving mobiele puinbreker	R08.2	8	25	200	34	184
Vuurwerkontbrandingstoestemming	R10.1	44	20	880	18	807
Behandeling vuurwerk melding	R11.1/R11.2	16	32	512	15	267
Verlening vuurwerkverkoopvergunningen	R10.2	16	5	80	2	230
Bijzondere toestemming laden en lossen vuurwerk	R10.3	6	15	90	10	50
Toetsing en advies Wm	R03.1/A01.5	12	237	2.844	229	2.792
Toetsing en advies asbest	R03.1/A01.5	6	1	6	8	26
Vooroverleg Wm	A03.1	32	37	1.184	14	1.194
Vooroverleg asbestmelding (sloop)	A03.1	12	1	12	1	2
Beheer milieu-informatie inrichtingen	D11.1			0		0
Administratieve handhaving Wm	H01.1	8		0		0
Totaal Milieu-inrichtingen			2.152	23.797	2.036	23.766
Bodembescherming en -kwaliteit						
Beschikking bodemsanering	R13.1	16	225	3.600	221	3.403
Behandeling melding wijziging saneringsplan	R13.1	6	12	72	4	23
Behandeling BUS-melding	R14.1	10	230	2.300	202	2.194
Behandeling melding Besluit bodemkwaliteit	R15.1/R15.2	4	730	2.920	759	2.630
Toetsing bodem	T08.1/A01.5	6	1.865	11.190	1.573	10.899
Coördinatie bodemsanering	D03.1			980		1.178
Advies bodem	A01.5	6	417	2.502	355	1.550
Vergunning ontgronding niet-complex	R16.1	40	2	80	2	182
Vergunning ontgronding complex	R16.1	175	2	350	1	201
Toetsing ontgronding (vrijstelling/advies)	A01.5	24	15	360	12	111
Advies ontgronding	A01.5	24	10	240	1	13
Vergunning grondwateronttrekking en -opslag	R19.1	32	75	2.400	62	4.018
Intrekingsbesluit grondwateronttrekking en opslag	R19.1	24	20	480	19	200
Omgevingsvergunning beperkte milieutoets bodemenergie	R02.3	32	3	96	13	299
Behandeling melding Blbi-bodemenergie	R18.1	24	84	2.016	134	1.034
Maatwerkvoorschrift Blbi-bodemenergie	R04.1/R04.2	24		0	1	33
Advies WKO	A01.5	12	38	456	28	346
Toetsing WKO	A01.5	16	6	96	2	78
Advies Mijnbouw wet	A01.5	40	25	1.000	33	992
Informatie-ontsluiting Landelijk grondwaterregister	D11.1			1.000		1.073
Ontheffing PMV	R20.1	40	50	2.000	51	1.888
Melding PMV	R20.1	8	75	600	82	511
Toetsing PMV Wabo	A01.5	8	10	80	11	129
Advies PMV	A01.5	12	77	924	109	1.409
Vooroverleg water/ontgronding/PMV	A03.1	40	55	2.200	86	2.374
Vooroverleg bodem	A03.1	12	30	360	19	320
Administratieve handhaving Wbb	H01.1	6	1	6	372	621
Implementatie regelgeving/beleid Bodem				75		0
Implementatie regelgeving/beleid Ontgronding/(grond)water/PMV				50		0
Totaal Bodembescherming en -kwaliteit			4.057	38.433	4.152	37.709

Vervolg T&V

Taak/Product	PDC Code	Ken- getal	Totaal planning		Totaal realisatie	
			Aantal	Uren	Aantal	Uren
Natuurbescherming						
Advies Natura 2000	A01.5	12	330	3.960	292	3.115
Advies Beheer en schadebestrijding (BS)	A01.5	24	5	120	3	162
Advies Soortenbescherming (SB)	A01.5	12	50	600	52	612
Advies Houtopstanden (HO)	A01.5	24	5	120	3	15
Advies Natuurschoonwet (NS)	A01.5	8	20	160	31	128
Bestuurlijk rechtsoordeel Natura 2000	R24.1	24	20	480		0
Bestuurlijk rechtsoordeel SB	R24.1	12	10	120		0
Bestuurlijk rechtsoordeel HO	R24.1	12	2	24		0
Toetsing Natura 2000	A01.5	12	30	360	25	205
Toetsing Faunabeheerplan	A01.5	24		0		0
Toetsing Beheerplan Natura 2000	A01.5	20		0		0
Toetsing BS	A01.5	24	2	48		0
Toetsing SB	A01.5	12	25	300	31	518
Opdracht BS	R21.1	50	5	250	8	202
Ontheffing BS	R21.2	40	10	400	29	1.058
Ontheffing SB niet-complex	R21.2	40	265	10.600	207	12.239
Ontheffing SB complex	R21.2	60	25	1.500	10	478
Ontheffing SB Onderzoek/Onderwijs	R21.2	12	2	24	2	88
Ontheffing SB uitzetten of herinvoeren	R21.2	20		0		0
Ontheffing SB vangen of onder zich hebben	R21.2	24	2	48		0
Ontheffing SB tijdelijke natuur	R21.2	20	2	40		0
Ontheffing HO meldingsplicht	R21.2	20	2	40		0
Ontheffing HO herplantplicht (compensatie)	R21.2	36	2	72	3	28
Ontheffing HO realisatietermijn herplant	R21.2	10		0	2	24
Ontheffing HO vervangen niet aangeslagen herplant	R21.2	12		0		0
Vergunning Wnb Natura 2000 niet complex	R22.1	24	160	3.840	153	3.404
Vergunning Wnb Natura 2000 complex	R22.1	60	2	120		0
Intrekken vergunning Wnb Natura 2000	R22.1	16	1	16	2	103
Melding HO	R03.1			300		106
VVGB Natura 2000 niet complex	R23.1	24	10	240	22	479
VVGB Natura 2000 complex	R23.1	60	1	60	10	129
VVGB SB niet-complex	R23.1	32	10	320	8	392
VVGB SB complex	R23.1	60	2	120		20
Vooroverleg Natura 2000	A03.1	32	50	1.600	99	1.018
Vooroverleg BS	A03.1	16	2	32	1	63
Vooroverleg SB	A03.1	16	80	1.280	143	921
Implementatie natuurbescherming en beheerplannen				7.651		8.111
Totaal Natuurbescherming			1.132	34.845	1.136	33.618
Geluid, Lucht, EV						
Samengesteld advies geluid, lucht, externe veiligheid	A01.5	24	39	936	66	1.305
Samengestelde toets geluid, lucht, externe veiligheid	A01.5	12	31	372	39	484
Enkelvoudig advies geluid, lucht, externe veiligheid	A01.5	8	201	1.608	102	2.767
Enkelvoudige toets geluid, lucht, externe veiligheid	A01.5	8	499	3.992	473	6.465
Enkelvoudig advies geluid evenementen	A01.5	8	18	144	13	118
Zonebeheer industrielaan	D04.1			450		1.016
Beschikkingen hogere waarde	R25.1	24	37	888	31	870
Ontheffing Route Gevaarlijke Stoffen	R12.1	24	12	288	5	82
Beheer monitoringstool (luchtkwaliteit)	D08.1			50		11
Advies milieu quickscan	A01.5	12	29	348	2	29
Advies/toetsing MER	A04.1/A04.2	32	21	672	8	123
Toetsing onderzoek MER-beoordeling	A04.3	40	54	2.160	51	3.011
Vooroverleg Milieu en RO	A03.1	32	8	256	3	496
Inpassing bedrijf	D04.3	10		0		0
Totaal Geluid, Lucht, EV			949	12.164	793	16.777

Vervolg T&V

Taak/Product	PDC Code	Ken- getal	Totaal planning		Totaal realisatie	
			Aantal	Uren	Aantal	Uren
Overige taken						
Advies/ondersteuning OG en Beleidsafdeling OG (diverse werkvelden)	A01.3			3.820		1.720
Inbreng bestuur/statenvragen	A01.3			50		0
Bestuurlijke ondersteuning OG	A02.1			75		0
Relatiebeheer	D14.1			1.240		425
Deelname crisisorganisatie	D16.1			225		0
Behandeling Wob-verzoek	D15.1	24	10	240	6	297
Bezwaar en Beroep	J0.01 t/m J02.4	70	70	4.900	28	2.811
Helpdesk loket / informatie-ontsluiting	D09.1			9.625		9.231
Planning & Control	D24.1			2.775		3.334
Voorbereiding Omgevingswet				4.400		5.191
Databank Flora en Fauna				0		0
Specifieke Projecten en/of niet benoemde taken (diversen)				502		606
Totaal Overige taken			80	27.852	34	23.615
Afrondingsverschil						0
Totaal			8.370	137.091	8.151	135.485

9.8 Raming en realisatie werkplan T&H

Taak/Product	Onderdeel hoofdzaak	Cate- gorie	Ken- getal	Totaal planning		Totaal realisatie		
				Aantal	Uren	Aantal	Uren	
Toezicht - Controle Inrichting (preventief)								
T01.5 Integrale controle	Wm-regulier integraal	1	8		0	82	1.002	
		2	12	347	4.164	252	3.311	
		3	16	103	1.648	144	2.010	
		4	24	167	4.008	166	2.767	
		4	67	20	1.340	21	701	
		pzh	13	212	2.756	95	873	
	Gestapeld toezicht		12	396	4.752	391	5.002	
T01.6 Opleveringscontrole	Opleveringscontrole		15	27	405	36	304	
T03.1 Inventarisatie bedrijven	Inventarisatie bedrijven		9	1.040	9.360	1.000	11.522	
T01.4 Deelcontrole	Asbest		5	173	865	111	1.322	
	Assimilatie		10	19	190	31	257	
	Energie/duurzaamheid		13	78	1.014	70	972	
	Externe veiligheid		5	1	5	1	20	
	Grondwater onttrekking		11	24	264	20	266	
	Indirecte lozingen		12	8	96	8	125	
	Meten/Verificatie		8	8	64	1	43	
	Nazorg stortplaatsen		30	14	420	14	522	
	Thema controle Afvalbeheer		9		0	26	103	
	Thema controle Afvalstoffen		9	45	405	42	357	
	Thema controle Afvalwater		9	161	1.449	159	1.561	
	Thema controle Asbestdaken		5		0		5	
	Thema controle Bodem		9	7	63	7	62	
	Thema controle Datakwaliteit		9	45	405	43	398	
	Thema controle Duurzaamheid		9		0			
	Thema controle Installatieboek		9	19	171	19	179	
	Thema controle Koeling-Energieverbruik		9		0	3	26	
	Thema controle Limiter		9		0	9	84	
	Thema controle Opslag stoffen		9	214	1.926	219	2.138	
	Thema controle Propan		9	55	495	74	494	
	Thema controle Stookinstallaties		9	30	270	30	272	
	Vuurwerkslag		11	222	2.442	218	1.929	
		WKO-afdichting		7	5	35	5	41
		WKO-boorcontrole		12	20	240	17	201
		WKO-gesloten		9	44	396	44	410
		WKO-regulier		12	130	1.560	129	1.496
		WKO-Start-Up		18	20	360	21	368
T01.1 Administratieve controle	Administratief toezicht		6	153	918	111	1.008	
	Administratief asbest		3	36	108	38	194	
Totaal Toezicht - Controle Inrichting (preventief)				3.843	42.594	3.657	42.345	
Toezicht - Overig								
T05.1 Beoordeling rapportage verplichting	Programma van eisen upd		11	7	77	14	113	
	Nattekoeltorens		7	41	287	60	570	
	WKO-administratief		6	550	3.300	567	4.180	
T05.2 Beoordeling E-PRTR-rapportage	E-PRTR		10	18	180	18	222	
T04.1 Controle mobiele puinbreker	Mobiele puinbreker		12	11	132	17	243	
T04.2 Controle vuurwerkevenement	Vuurwerkevenement		20	65	1.300	32	385	
T03.3 Gebiedscontrole specifieke wetgeving	Controle PMV		10	10	100	8	74	
Totaal Toezicht - Overig				702	5.376	716	5.787	
Overlast								
T06.1 Klachtbehandeling milieu			2	2.552	5.104	1.910	2.951	
T07.1 Behandeling voorvalmelding	Ongewoon voorval		2	121	242	82	210	
H05.1 Besluit op handhavingsverzoek			35	22	770	16	906	
T01.2 Aspectcontrole	Handhavingsverzoek		9	17	153	9	68	
	Melding overlast (klacht)		9	1.145	10.305	978	13.631	
	Ongewoon voorval		9	61	549	61	924	
	Ongewoon voorval - asbest		9		0	4	144	
T12.1 Controle geluidhinder	Evenementen		22	67	1.474	7	91	
T12.1 Controle geluidhinder	Geluid overig		17	11	187	2	22	
Totaal Overlast				3.996	18.784	3.069	18.947	

Vervolg T&H

Taak/Product	Onderdeel hoofdzaak		Cate- gorie	Ken- getal	Totaal planning		Totaal realisatie		
					Aantal	Uren	Aantal	Uren	
Bodembescherming en -kwaliteit									
T09.1 Controle bodemsanering Wbb	Bodemsanering ernstig			17	145	2.465	157	2.613	
	Bodemsanering niet ernstig			16	38	608	38	617	
	Nazorglocatie actief			30	4	120	3	110	
	Nazorglocatie passief			10	16	160	18	353	
T09.2 Controle bodemsanering niet-Wbb	Herstelplicht Wm			13	23	299	15	187	
	Tanksaneringen ondergronds			13	28	364	36	472	
T09.4 Controle toepassing grond- en bouwstoffen	Besluit Bodemkwaliteit			13	161	2.093	185	2.326	
T09.5 Controle ontgrondingen	Ontgrondingen			10	1	10			
T09.6 Controle lozen buiten inrichting	Lozingen buiten inrichting			13	7	91	6	75	
T10.1 Gebiedscontrole bodembescherming	Gebiedscontrole bodembescherming			15	23	345	24	336	
Totaal Bodembescherming en - kwaliteit					446	6.555	482	7.089	
Bouw en gebruik									
T13.1 Controle BRIKS	BRIKS (toezicht)			40	10	400	2	139	
T14.1 Controle brandveilig gebruik	Brandveilig gebruik			30	3	90	4	148	
Totaal Bouw en gebruik					13	490	6	287	
Toezicht - Controle Inrichting (repressief)									
T02.3 Hercontrole	Asbest			6	0	0	54	292	
	Assimilatie			8	3	24	12	82	
	Besluit Bodemkwaliteit			8	11	88	16	181	
	Bodemsanering ernstig			11	10	110	6	91	
	Bodemsanering niet ernstig			9	3	27	3	18	
	Brandveilig gebruik			6		0	6	97	
	BRIKS (toezicht)			6		0		2	
	Energie/duurzaamheid			8	15	120	2	13	
	E-PRTR			8	1	8			
	Externe veiligheid			6		0	1	10	
	Gestapeld toezicht			6	257	1.542	235	1.703	
	Grondwater onttrekking			10	1	10	1	8	
	Handhavingsverzoek			6	4	24	2	14	
	Herstelplicht Wm			9	7	63	5	42	
	Indirecte lozingen			8	1	8	2	25	
	Inventarisatie bedrijven			6	159	954	91	611	
	Lozingen buiten inrichting			6		0	2	27	
	Melding overlast (klacht)			8	161	1.288	108	823	
	Meten/Verificatie			10		0		4	
	Mobiele puinbreker			6	2	12			
	Nattekoeltorens			6		0	7	56	
	Nazorg stortplaatsen			8	1	8	1	10	
	Ongewoon voorval			8	12	96	9	51	
	Opleveringscontrole			6	5	30	5	37	
	Programma van eisen upd			8	2	16	1	5	
	Tanksaneringen ondergronds			6		0	3	25	
	Thema controle Acceptatiebeleid			6	154	924			
	Thema controle Afvalbeheer			6				1	10
	Thema controle Afvalstoffen			6				3	20
	Thema controle Afvalwater			6				20	138
	Thema controle Duurzaamheid			6				1	1
	Thema controle Koeling-Energieverbruik			6				10	82
	Thema controle Limiter			6				20	204
	Thema controle Opslag stoffen			6				49	357
	Thema controle Propaan			6				28	219
	Thema controle Stookinstallaties			6				6	36
Thema controle Veiligheid			6				2	7	
Thema controle WEEELABEX			6				1	4	
Thema controle Installatieboek			6				1	3	
Thema controle Datakwaliteit			6				5	41	
Vuurwerkopslag			6	13			78	10	68
	WKO-administratief			5			160	800	72
	WKO-afdichting			4	1	4			
	WKO-boorcontrole			4	4	16	1	4	
	WKO-gesloten			5		0	3	17	
	WKO-regulier			7	50	350	30	252	
	WKO-Start-Up			7	7	49	6	62	
	Wm-regulier integraal	1	6	2	12	17	127		
		2	7	151	1.057	74	608		
		3	7	60	420	55	421		
		4	9	47	423	49	384		
		pzh	11	12	132	12	132		
		7	63	441	4	33			

Vervolg T&H

Taak/Product	Onderdeel hoofdzaak	Categorie	Kengetal	Totaal planning		Totaal realisatie	
				Aantal	Uren	Aantal	Uren
T02.1 Administratieve controle	Administratief toezicht (her)		5	35	175	25	168
T02.4 Sanctiecontrole	Administratief toezicht		6	9	54	5	40
	Asbest		6		0	13	69
	Assimilatie		8	12	96	38	189
	Besluit Bodemkwaliteit		6		0	1	12
	Bodemsanering ernstig		12	4	48	2	29
	Bodemsanering niet ernstig		6	1	6		
	Brandveilig gebruik		4		0	1	11
	Energie/duurzaamheid		6	2	12	1	7
	E-PRTR		4	1	4		
	Externe veiligheid		6		0	1	4
	Gestapeld toezicht		6	72	432	100	760
	Grondwater onttrekking		6	1	6		
	Handhavingsverzoek		6	3	18	1	6
	Herstelplicht Wm		6	6	36	2	30
	Indirecte lozingen		6		0		
	Inventarisatie bedrijven		6	40	240	21	172
	Melding overlast (klacht)		6	100	600	94	658
	Meten/Verificatie		6		0		
	Mobiele puinbreker		6		0		
	Nattekoeltorens		6		0	13	149
	Ongewoon voorval		6	1	6	1	7
	Opleveringscontrole		6		0	3	24
	Thema controle Afvalbeheer		6				
	Thema controle Afvalstoffen		6				
	Thema controle Afvalwater		6			6	40
	Thema controle Asbest		6			2	21
	Thema controle Koeling-Energieverbruik		6			2	9
	Thema controle Limiter		6			5	40
	Thema controle Opslagtanks-Wasplaatsen		6			1	16
	Thema controle Opslag stoffen		6			4	25
	Thema controle Propaan		6			10	54
	Thema controle Stookinstallaties		6			3	30
	Thema controle Veiligheid		6				
	Thema controle WEEELABEX		6			2	19
	Thema controle Installatieboek		6			2	8
	Thema controle Datakwaliteit		6			1	6
	Vuurwerkopslag		7	4	28	21	104
	WKO-administratief		5	10	50	8	60
	WKO-aflichting		7		0		
	WKO-boorcontrole		7	1	7		
	WKO-gesloten		6		0		
	WKO-regulier		7	5	35	5	30
	WKO-Start-Up		7	1	7		
	Wm-regulier		9	136	1.224	88	798
Totaal Toezicht - Controle Inrichting (repressief)				1.863	12.458	1.534	11.550
Handhaving							
H01.1a Handhavingsbesluit - Voornemen last onder dwangsom			11	359	3.949	295	4.333
H01.1b Handhavingsbesluit - Last onder dwangsom			9	228	2.052	180	1.858
H01.1c Handhavingsbesluit - Voornemen bestuursdwang			50		0		
H01.1d Handhavingsbesluit - Last onder bestuursdwang			50	1	50		
H02.1 Bestuursdwang ten uitvoer leggen			50	1	50		
H02.1a Last onder bestuursdwang - Invorderen			7		0		
H02.1b Last onder bestuursdwang - Intrekken			5		0	1	8
H02.2a Last onder dwangsom - Invorderen			7	98	686	45	637
H02.2b Last onder dwangsom - Intrekken			5	153	765	186	1.041
H03.1 Bestuurlijke strafbeschikking milieu			15	32	480	11	290
H04.1 Proces verbaal			15	21	315	15	230
Totaal Handhaving				893	8.347	733	8.397

Vervolg T&H

Taak/Product	Onderdeel hoofdzak	Cate- gorie	Ken- getal	Totaal planning		Totaal realisatie		
				Aantal	Uren	Aantal	Uren	
Bezwaar & Beroep								
J01.1 Behandeling bezwaar met voorlopige voorziening			50		0			
J01.2 Behandeling bezwaar zonder voorlopige voorziening			40	41	1.640	30	761	
J02.1 Behandeling beroep met voorlopige voorziening			55		0			
J02.2 Behandeling beroep zonder voorlopige voorziening			45	10	450	2	101	
J02.3 Behandeling hoger beroep met voorlopige voorziening			55		0			
J02.4 Behandeling hoger beroep zonder voorlopige voorziening			45		0	1	450	
Totaal Bezwaar & Beroep				51	2.090	33	1.312	
Advisering								
A01.3 Advies milieu-aspecten beleid bevoegd gezag			15	16	240	19	262	
A01.4 Advies milieu-aspecten calamiteit			15	11	165			
A01.5 Advies milieu-aspecten taakuitoefening bevoegd gezag			15	36	540	35	514	
A02.1a Beleidsadvies Milieu					1.760		1.689	
A02.1b Beleidsadvies Omgevingswet					1.535		762	
Totaal Advisering				63	4.240	54	3.227	
Overige taken								
D09.1 Helpdesk					1.525		1.216	
D10.1 Meldkamer					1.615		1.976	
D11.1 Informatie-ontsluiting					4.085		3.620	
D14.1 Relatiebeheer					955		808	
D15.1 Behandeling WOB-verzoek			12	5	60	13	560	
D16.1 Deelname crisisorganisatie					905		43	
D19 Permanente meting					80			
D13 Project bevordering milieubewustzijn	Energie/duurzaamheid				0			
Specifieke projecten	Coördinatie project verzamelgebouwen en bedrijfsterr.				260		388	
	Project Assimilatie onderzoek				120		102	
	Project Bedrijfsafval Den Haag				500		19	
	Project Brancheplannen				150		60	
	Project Circulaire Economie				450		291	
	Project Convenant zwerfafval Delft Noord				40			
	Project Dashboard energiebesparing en verduurzaming				150		103	
	Project Gebiedsgericht meten/monitoren ELK				76		236	
	Project Ketentoezicht				1.300		813	
	Project Lachgas Den Haag				50		161	
	Project Lozingen uit WKO-installaties				150		156	
	Project Netwerkvorming nieuwe energie				148		124	
	Project PFAS (depots)				595		598	
	Project Propaantanks (communicatie)				108		63	
	Project Stookinstallaties (communicatie)				110		82	
	Project Versterken inzicht Scheveningen haven				120		3	
	Project Vervoersmanagement				245		80	
	Project WKO/Wm in combinatie				100		64	
	Project Zuiveringsplicht (communicatie)				90		157	
	Project Implementatie EML				1.910		2.086	
	Project Datakwaliteit Corona				0		6.874	
	Nader te bepalen project					1.373		0
Totaal Overige taken				5	17.270	13	20.683	
Afrondingsverschil								
Totaal					11.875	118.204	10.297	119.624

10 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

11 Begrippen- en afkortingenlijst

AB	Algemeen Bestuur
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
A&O	Arbeidsmarkt en Opleiding
BBV	Besluit begroting en verantwoording
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
Boa	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOR	Besluit Omgevingsrecht
BRIKS	Bouwen, Reclame, Inrit, Kap en Sloop
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BSBm	Bestuurlijke strafbeschikking milieu
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BUS	Besluit Uniforme Saneringen
BV	Bedrijfsvoering
B&W	Burgemeester en wethouders
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DB	Dagelijks Bestuur
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DMS	Document Management Systeem
DSO	Digitale Stelsel Omgevingswet
EMU	Economische en Monetaire Unie
FTE	Fulltime-equivalent
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
HEIT	Haags Economisch Interventie Team
HRM	Human Resource Management
I&P	Inrichtings- en personeelsplan
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IPO	Interprovinciaal Overleg
KPI	Kritische Prestatie Indicator
KPN	Koninklijke PTT Nederland BV
KTO	Klanttevredenheidsonderzoek
LSP	Lex Silencio Positivo
MER	Milieueffectrapportage
NJN	Najaarsnota
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
ODH	Omgevingsdienst Haaglanden
OM	Openbaar Ministerie
Ow	Omgevingswet
PAS	Programma Aanpak Stikstof
PDC	Producten- en Diensten catalogus
PMV	Provinciale Milieuverordening
PIOFACH	Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting
(p)ZZS	(Potentieel) Zeer Zorgwekkende Stoffen
PZH	Provincie Zuid-Holland
RMA	Record Management Applicatie
RO	Ruimtelijke Ordening
RRGS	Risico Register Gevaarlijke Stoffen
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
SLA	Service level Agreement
SMT	Sociaal Medisch Team
T&H	Toezicht & Handhaving
T&V	Toetsing & Vergunningverlening
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VJN	Voorjaarsnota
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAZO	Wet Arbeid en Zorg
Wbb	Wet bodembescherming
WKO	Warmte- en koudeopslag
Wm	Wet milieubeheer
Wnb	Wet natuurbescherming
Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

